

ÚJHARTYÁN VÁROS
Integrált Településfejlesztési Stratégia
felülvizsgálat

Újhartyán

Integrált Településfejlesztési Stratégia
2022-2032

Készült „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet szerint

Újhartyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének 77/2023.(IV.20.) számú határozatával
elfogadott végleges verzió

2023. április 20.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálata - Stratégia 2022-2032

MEGRENDELŐ

Újhartyán Város Önkormányzata

Újhartyán, Hősök tere 5-7.

Képviseli:

Schulcz József polgármester

Témafelelős:

Göndörné Dr. Frajka Gabriella jegyző

Balogh Ágnes városüzemeltetési vezető

VÁLLALKOZÓ

MKB Consulting Zrt.

1117 Budapest, Irinyi József u. 4-20. B ép. III. em.

Képviseli:

Garamszegi Tamás vezérigazgató

Témafelelős:

Farkas Tamás stratégiai igazgató-helyettes

Vezető tervező:

Faragóné Huszár Szilvia területrendező, térségi tervező

Vaszócsik Vilja PhD okl. tájépítész, területi tervező

Tervezők:

Kósa Emőke településtervező, közigazdász

Körmöndi Barnabás geográfus

Kulcsár Sándor közigazdász, Smart City szakértő

Dr. Mezei Cecília közigazdász

Sárdi Anna okl. építészmérnök

Stefkó Gergely közigazdász

Szkordilisz Flóra PhD építészmérnök

Tartalom

BEVEZETŐ	3
AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA.....	5
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	5
1.1.A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	5
1.2.A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	6
1.3.Az intézkedések területi (városrészi) leképeződése ill.térségi kihatása.....	6
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	9
2.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	12
2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése	14
2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve és ütemezése	67
2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	70
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	72
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	72
4.1. Külső összefüggések	72
4.2. Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása).....	74
4.2.1. A stratégia megvalósíthatósága	74
4.2.2. A célok érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai	74
5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI.....	77
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	79
6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	79
6.1.1. Adatgazdálkodás, adat alapú döntéstámogatás	79
6.1.2. A szabályozási tevékenységek	79
6.1.3. Vagyongazdálkodás	79
6.1.4. Kommunikáció	80
6.1.5. Fenntarthatóság	81
6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	82

6.2.1. Koordinációs szervezet.....	82
6.2.2. Partnerség	83
6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok.....	84
6.3.1. Meglévő együttműködések.....	84
6.3.2. A térségi koordináció mechanizmusainak változásai	86
6.4. Monitoring rendszer kialakítása	86

BEVEZETŐ

Újhartyán Város Önkormányzata Képviselő-testületének 309/2021. számú határozata alapján döntött Újhartyán Településfejlesztési Koncepció (TFK) és az Integrált Településfejlesztési stratégia (ITS) módosításáról. Ennek alapján Újhartyán Településfejlesztési Koncepciója és Integrált Településfejlesztési Stratégiája, valamint az ezekhez kapcsolódó megalapozó Vizsgálati dokumentumok elkészítésére az MKBC Consulting Zrt.-t bízta meg 2021. december 16-án.

A koncepció és stratégia elkészítésének célja, hogy a város széleskörű partnerségben megtervezett, egyeztetett, majd elfogadott stratégiai dokumentuma alapján a stratégiában lefektetett célokhoz illeszkedő projektjeit uniós és hazai forrásokból végre tudja hajtani.

A stratégiai tervezés a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet szerint megy végbe. A nevezett rendelet

- 1. sz. melléklete tartalmazza a megalapozó vizsgálat tartalmi követelményeit és
- 2. sz. melléklete tartalmazza a településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia tartalmi követelményeit.

A nevezett kormányrendelet mellett a stratégiai tervezés és egyeztetés folyamatát a településfejlesztéssel és településrendezéssel összefüggő partnerségi egyeztetés szabályairól szóló Újhartyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2017.(IV.26.) önkormányzati rendelete is szabályozza.

Az integrált településfejlesztési stratégia célrendszere illeszkedik továbbá a 2021-2027 periódusra vonatkozó elfogadott EU-s és hazai felsőbb szintű tervekhez és Újhartyán településrendezési eszközeihez. Ezek az alábbiak:

- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz, valamint az egyéb ágazati operatív programok,
- Fenntartható városfejlesztés (ERFA/CF szabályozás 9 cikkelye alapján). Megjegyezzük, hogy Újhartyán nem tartozik a fenntartható városfejlesztés célterületéhez, Magyarország által javasolt 61 majd 42 kiválasztott város körébe, azonban a fenntarthatóság szakmai irányelveit magára nézve követendőnek tartja,
- 1/2014, (I.3.) OGY határozattal elfogadott a Nemzeti Fejlesztés 2030,
- Pest megye közgyűlésének 32/2021. (05.31.) PMÖ határozatával elfogadott Pest Megye Területfejlesztési Koncepció 2030,
- 5/2019. (V.24.) önkormányzati rendelet a helyi építési szabályzatról,
- 17/2017. (XII.21.) önkormányzati rendelet a településképvédelméről,
- 2015-ben elfogadott Újhartyán Integrált Településfejlesztési Stratégiája,
- 2017-ben elfogadott Újhartyán Településarculati Kézikönyve,
- 2019-ben készült „Kisváros születik” c. Újhartyán város fejlesztési stratégiája,
- 2019-ben Települési örökségvédelmi hatástanulmány.

Megjegyezzük, hogy a 2021-ben esedékes népszámlálás a COVID-19 vírushelyzet miatt hazánkban elmaradt. Ebből kifolyólag új népszámlálási adatok nem állnak rendelkezésre. Ezen adatok egyes, jellemzően a társadalmi tematikájú fejezetekhez nélkülözhetetlenek. A vizsgálati tartalom kidolgozása alapvetően a 2011. évi népszámlálási és a legfrissebben elérhető KSH, TeIR adatokra alapozva készült, valamint a legutóbbi évek esetében önkormányzati adatszolgáltatás alapján.

A jelen dokumentáció Újhartyán ITS-ét tartalmazza. A stratégia a TFK-ra épül, amely a következő 15-20 évre a város a jövőképét, a célokat és a fő fejlesztési irányokat határozta meg. A TFK-ra alapozva készült a város középtávra szóló ITS-ja. A részvételi tervezésen alapuló tervezési munka során on-line kérdőívekkel, önkormányzati megbeszélésekkel és városi stratégiai fórum rendezésével tárták fel a tervezők a lakosok, közintézményi, gazdasági, civil és egyházi szereplők elképzeléseit, igényeit a város előtt álló megoldandó problémákat. A partnerségi események eredményeként alakult ki Újhartyán jövőképe, a jövőkép megvalósítását szolgáló célrendszer, amelyet a TFK tartalmaz, valamint a rövidtávú területi és horizontális akciótervek és azt szolgáló beavatkozások, amelyeket jelen ITS mutat be.

AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

A koncepció kötet részletesen tartalmazza az ábrázolt célrendszer stratégiai céljainak, valamint részscéljainak jellemzését. Ezt jelen fejezetben nem ismételjük meg, csupán a célrendszer felépítését. A koncepció az intézkedések szintjéig tartalmazza a célrendszert. A jelen stratégia feladata, hogy az intézkedéseket részletező beavatkozásokat elemezze a következő fejezetekben. Az elemzés a cselekvési terv táblázatos adatlapokon történik.

Jövőkép

Rendezett, gyarapodó, kinyíló kisváros az ország ütőerén

Stratégiai célok

I. Élhető és a hagyományokat őrző kisváros	II. A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros
---	---

Részcélok

I.1. Lakosságszám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával	I.2. Lakossági szolgáltatások javítása	II.1. Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítása	II.2. Fenntartható, klímabarát infrastruktúra fejlesztés
--	---	---	---

Intézkedések

I.1.1. Belterületi lakóterület bővítési koncepció megalkotása, rendezési tervben való elfogadása	I.2.1. Tömegközlekedés javítása	II.1.1. Településmarketing	II.2.1. Települési intézményeket és lakosságot kiszolgáló megújuló energia termelése és használata, energiaközösség kialakítása
I.1.2. Nevelési és oktatási intézmények férőhelybővítése	I.2.2. Szabadtéri közösségi terek, zöldterületek növelése	II.1.2. Iparterület bővítése és infrastrukturális fejlesztése	II.2.2. Forgalmocsillapítás és zajvédelem különböző formáinak kialakítása
I.1.3. Középfokú oktatás, felnőtt szakképzés kialakítása	I.2.3. Időskori ellátóhálózat fejlesztése	II.1.3. Hálózatosodás és klaszteresedés	II.2.3. Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
I.1.4. Helyi hagyományokhoz kapcsolódó óvodai és iskolai nevelési programok fejlesztése	I.2.4. Az egészségi állapot személyi és infrastrukturális feltételeinek javítása	II.1.4. Helyi kistermelők ösztönzése, feltételeinek javítása	II.2.4. Belterületi és külterületi utak, járdák felújítása
I.1.5. Sváb hagyományokat őrző, térségi vonzeróval is bíró rendezvények szervezése	I.2.5. Szolgálati lakások építése	II.1.5. Turisztikai vonzerók és szálláshely fejlesztése	II.2.5. Ökológiai vízgazdálkodás, csapadékvízvezetés vízvisszatartási lehetőségekkel
I.1.6. Környezettudatos szemléletmód terjedését szolgáló, önkéntességre buzdító, helyi	I.2.6. Rendőrőrs kialakítása	II.1.6. Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása	II.2.6. Magánkertek fejlesztésének ösztönzése az önellátás, a vízgazdálkodás és a
	I.2.7. A közművelődési infrastruktúra bővítése, hagyományokra épülő kulturális rendezvények szervezése, támogatása		

szemléletformáló kampányok és képzések tartása	I.2.8. Rekreációs (szórakozási és sport) lehetőségek bővítése		zöldfelületek javítása érdekében
I.1.7. Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése, működésük támogatása	I.2.9. Vendéglátás és boltkínálat bővítésének támogatása		

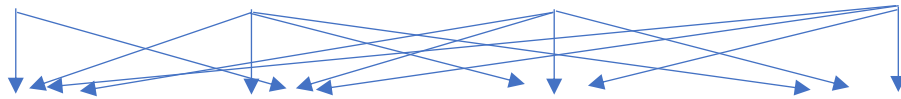
1. ábra: Újhartyán településfejlesztési koncepció célrendszere

1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

A stratégia tematikus céljait a TFK-ban részcéloknak nevezett négy célkitűzés jelenti. A területi célokat Újhartyán négy városrészére – kisvárosi központ, kertváros, iparterület és külterület értelmezzük a város jövőkép megfogalmazásával. A lakosságszám fenntartható növekedését a kisvárosi központjára és a kertvárosra, míg a további három tematikus célt – lakossági szolgáltatások javítását, vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítását és a fenntartható, klímabarát infrastruktúra fejlesztését – mind a négy városrészhez köthető.

Tematikus célok

I.1. Lakosságszám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával	I.2. Lakossági szolgáltatások javítása	II.1. Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítása	II.2. Fenntartható, klímabarát infrastruktúra fejlesztés
--	---	---	---

Rendezett, gyarapodó, kinyíló, kisvárosi központ az ország ütőerén	Rendezett, gyarapodó, kinyíló kertváros ország ütőerén	Rendezett, gyarapodó, kinyíló iparterület az ország ütőerén	Rendezett, gyarapodó, kinyíló külterület az ország ütőerén
---	---	--	---

Területi (városrészi) célok

2. ábra: Tematikus és területi célok összefüggése

1.3. Az intézkedések területi (városrészi) leképeződése ill. térségi kihatása

A területi célokat Újhartyán városrészeire vonatkoztatjuk az egyes intézkedések kapcsolatában.

	Alakuló kisvárosi központi terület	Kertvárosi terület	Iparterület	Külterület	Térségi hatókör
I.1. Lakosságszám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával					
I.1.1. Belterületi lakóterület bővítési koncepció megalkotása, rendezési tervben való elfogadása					
I.1.2. Nevelési és oktatási intézmények férőhelybővítése					
I.1.3. Középfokú oktatás, felnőtt szakképzés kialakítása					
I.1.4. Helyi hagyományokhoz kapcsolódó óvodai és iskolai nevelési programok fejlesztése					
I.1.5. Sváb hagyományokat őrző, térségi vonzerővel is bíró rendezvények szervezése					
I.1.6. Környezettudatos szemléletmód terjedését szolgáló, önkéntességre buzdító, helyi szemléletformáló kampányok és képzések tartása					
I.1.7. Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése, működésük támogatása					
I.2. Lakossági szolgáltatások javítása					
I.2.1. Tömegközlekedés javítása					
I.2.2. Szabadtéri közösségi terek, zöldterületek növelése					
I.2.3. Időskori ellátóhálózat fejlesztése					
I.2.4. Az egészségi állapot személyi és infrastrukturális feltételeinek javítása					
I.2.5. Szolgálati lakások építése					
I.2.6. Rendőrőrs kialakítása					
I.2.7. A közművelődési infrastruktúra bővítése, hagyományokra épülő kulturális rendezvények szervezése, támogatása					
I.2.8. Rekreációs (szórakozási és sport) lehetőségek bővítése					
I.2.9. Vendéglátás és boltkínálat bővítésének támogatása					
II.1. Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítása					
II.1.1. Településmarketing					
II.1.2. Iparterület bővítése és infrastrukturális fejlesztése					
II.1.3. Hálózatosodás és klaszteresedés					
II.1.4. Helyi kistermelők ösztönzése, feltételeinek javítása					
II.1.5. Turisztikai vonzerők és szálláshely fejlesztése					
II.1.6. Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása					

	Alakuló kisvárosi központi terület	Kertvárosi terület	Iparterület	Külterület	Térségi hatókör
II.2. Fenntartható, klímabarát infrastruktúra fejlesztés					
II.2.1. Települési intézményeket és lakosságot kiszolgáló megújuló energia termelése és használata, energiaközösség kialakítása					
II.2.2. Forgalomcsillapítás és zajvédelem különböző formáinak kialakítása					
II.2.3. Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése					
II.2.4. Belterületi és külterületi utak, járdák felújítása					
II.2.5. Ökológiai vízgazdálkodás, csapadékvízvezetés vízvisszatartási lehetőségekkel					
II.2.6. Magánkertek fejlesztésének ösztönzése az önellátás, a vízgazdálkodás és a zöldfelületek javítása érdekében					

3. ábra: Intézkedések területi leképeződése

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az alábbiakban a 28 intézkedéshez tartozó 78 beavatkozást jelenítjük meg az 4 rész cél bontásában. Az egyes intézkedésekhez tartozó beavatkozások tartalmát részletesen a 2.2. fejezetben jelenítjük meg adatlapok formájában. Az adatlapok az egyes intézkedésekre készültek el. Az adatlapok sorszáma az intézkedések sorszámával megegyező. A beavatkozások számozását az összecszerűség miatt jelenítjük meg az alábbi táblázatban, az adatlapokon nem tüntetjük fel.

Intézkedések (adatlapok) sorszáma	Intézkedések	Beavatkozások/Projekt	Beavatkozások sorszáma
	Jövőkép :Rendezett, gyarapodó, kinyíló kisváros az ország ütőerén		
	Stratégiai cél: I. Élhető és a hagyományokat őrző kisváros		
	Rész cél: I.1. Lakosságszám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával		
1.	I.1.1. Belterületi lakóterület bővítési koncepció megalkotása, rendezési tervben való elfogadása	I.1.1.1. Újhartyán népesedési koncepció karbantartása	1.
		I.1.1.2. A lakóterület bővítés szabályozása a településrendezési tervben	2.
2.	I.1.2. Nevelési és oktatási intézmények férőhelybővítése	I.1.2.1. Bölcsőde egy gondozószobával való bővítése	3.
		I.1.2.2. Általános iskola bővítése újabb tanterem építésével	4.
3.	I.1.3. Középfokú oktatás, felnőtt szakképzés kialakítása	I.1.3.1. Általános iskola bővítése középiskolai szárnyal, oktatási program kialakítása és bevezetése	5.
		I.1.3.2. Duális képzés megteremtése az ipari parkban működő vállalatok együttműködésével	6.
		I.1.3.3. Német nyelvű felnőtt szakképző központ kialakítása	7.
4.	I.1.4. Helyi hagyományokhoz kapcsolódó óvodai és iskolai nevelési programok fejlesztése	I.1.4.1. Helyi hagyományokhoz és sajátosságokhoz kapcsolódó sváb-magyar nevelési és oktatási program továbbfejlesztése	8.
5.	I.1.5. Sváb hagyományokat őrző, térségi vonzerővel is bíró rendezvények szervezése	I.1.5.1. Sváb hagyományőrző rendezvények szervezése és intézményeinek fejlesztése	9.
		I.1.5.2. Kapcsolatépítés hazai és külföldi sváb településekkel, szervezetekkel, csereutak, konferenciák	10.
6.	I.1.6. Környezettudatos szemléletmód terjedését szolgáló, önkéntességre buzdító, helyi szemléletformáló kampányok és képzések tartása	I.1.6.1. Szemléletformáló kampányok a biztonságos közlekedésért, a keletkező hulladék csökkentése érdekében és energiahatékonyság és energiaközösség témakörben.	11.
		I.1.6.2. Szemléletformáló rendezvény szervezése az egészséges életmód folytatásáért	12.
		I.1.6.3. Óvodák, iskolák környezetvédelmi nevelésének erősítése	13.
7.	I.1.7. Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése, működésük támogatása	I.1.7.1. Civil szervezetek támogatása	14.
		I.1.7.2. Civil fórumok szervezése	15.

Intézkedések (adatlapok) sorszáma	Intézkedések	Beavatkozások/Projekt	Beavatkozások sorszáma
	Jövőkép :Rendezett, gyarapodó, kinyíló kisváros az ország ütőerén		
	Stratégiai cél: I. Élhető és a hagyományokat őrző kisváros		
	Részcél: I.1. Lakosságszám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával		
	I.2. Lakossági szolgáltatások javítása		
8.	I.2.1.Tömegközlekedés javítása	I.2.1.1. Dabas -Újhartyán viszonylatban VOLÁN buszjárat sűrítésének elérése ill. egyéb egyedi megoldás megtalálása I.2.1.2. Iparterület busszal történő elérhetőségének javítása I.2.1.3. Tisztább, olcsóbb és egészségesebb közlekedési formák bevezetése	16. 17. 18.
9.	I.2.2.Szabadtéri közösségi terek, zöldterületek növelése	I.2.2.1. Közpark kialakítása és revitalizációja I.2.2.2. Játzótér kialakítása I.2.2.3. Kamasz kalandpark kialakítása I.2.2.4. „Öko-park” rendezvénytér kialakítása I.2.2.5. Temetőkert fejlesztése I.2.2.6. Út menti fasorok, növényávok kialakítása	19. 20. 21. 22. 23. 24.
10.	I.2.3. Időskori ellátóhálózat fejlesztése	I.2.3.1. Idősellátás korszerű megszervezése - idősek napközi ellátása, gondozó hálózat fejlesztése, bentlakásos idősok otthona építése	25.
11.	I.2.4. Az egészségi állapot személyi és infrastrukturális feltételeinek javítása	I.2.4.1. Szakrendelések bővítése I.2.4.2. Magánkórház építésének előkészítése I.2.4.3. Állatorvosi rendelő kialakítása	26. 27. 28.
12.	I.2.5. Szolgálati lakások építése	I.2.5.1. Szolgálati lakások létrehozása tanárok, egészségügyi dolgozók részére	29.
13.	I.2.6. Rendőrőrs kialakítása	I.2.6.1. Rendőrőrs építése/kialakítása a városban I.2.6.2. Körzeti megbízotti szolgálat városba telepítése	30. 31.
14.	I.2.7. A közművelődési infrastruktúra bővítése, (hagyományokra épülő kulturális rendezvények szervezése, támogatása)	I.2.7.1. Művelődési ház építése I.2.7.3. Faluközpont hasznosítási tervének újragondolása	32. 33.
15.	I.2.8. Rekreációs (szórakozási és sport) lehetőségek bővítése	I.2.8.1 Sportközpont (sportcsarnok és szabadtéri pályák) építése I.2.8.2. Tanuszoda építése I.2.8.3. Játzótér kialakítása	34. 35. 36.
16.	I.2.9. Vendéglátás és boltkínálat bővítésének támogatása	I.2.9.1. Ösztönző rendszerek kialakítása, kapcsolatfelvétel a vállalkozókkal I.2.9.2. Helyi vállalkozók/kereskedők fóruma létrehozása	37. 38.
	II.A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros		
	II.1. Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítása		
17.	II.1.1. Településmarketing	II.1.1.1. Városi brandépítés II.1.1.2. Marketingstratégia megalkotása	39. 40.
18.	II.1.2. Iparterület bővítése és infrastrukturális fejlesztése	II.1.2.1. Az iparterület bővítési terv, megvalósíthatósági tanulmány elkészítése	41. 42.

Intézkedések (adatlapok) sorszáma	Intézkedések	Beavatkozások/Projekt	Beavatkozások sorszáma
	Jövőkép :Rendezett, gyarapodó, kinyíló kisváros az ország ütőerén		
	Stratégiai cél: I. Élhető és a hagyományokat őrző kisváros		
	Részcél: I.1. Lakosságszám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával		
		II.1.2.2. Közműfejlesztés és kiszolgáló utak kialakítása az iparterületen, elválasztó erdősávok biztosítása	43.
		II.1.2.3. Ipari park felőli M5 lehajtó átépítése közlekedésbiztonsági okból	44.
		II.1.2.4. Ipari terület humán szolgáltatásainak kialakításának ösztönzése	
19.	II.1.3. Hálózatosodás és klaszteresedés	II.1.3.1. Hosszútávú fenntartható gazdaságpolitika kialakítása	45.
		II.1.3.2. A város gazdasági szereplői közti kommunikáció elősegítése	46.
20.	II.1.4 Helyi kistermelők ösztönzése, feltételeinek javítása	II.1.4.1. A helybeni mezőgazdasági termelés ösztönző rendszerének kialakítása	47.
		II.1.4.2. A helyi termelők és a lakosság összekötése piactérrel	48.
21.	II.1.5. Turisztikai vonzerők és szálláshely fejlesztése	II.1.5.1. Tájékozódást összekötő tematikus út program megalkotása	49.
		II.1.5.2. Tematikus út tervezése, kiépítése	50.
		II.1.5.3. Turjánvidék tanösvény hálózat	51.
		II.1.5.4. Városi körséta program kialakítása	52.
		II.1.5.5. Szálláshelyek koordinálása	53.
22.	II.1.6. Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása	II.1.6.1. Adatalapú döntéstámogató rendszer fejlesztése	54.
		II.1.6.2. Nyílt adatplatform létrehozása	55.
II.2. Fenntartható, klímabarát infrastruktúra fejlesztés			
23.	II.2.1. Települési intézményeket és lakosságot kiszolgáló megújuló energia termelése és használata, energiaközösség kialakítása	II.2.1.1. Önkormányzati intézmények energiahatékonyságának javítása, megújuló energia alkalmazása	56.
		II.2.1.2. Lakóépületek energetikai korszerűsítésének ösztönzése	57.
		II.2.1.3 Ipari területek saját megújuló villamosenergia termelés ösztönzése	58.
		II.2.1.4. Közterületeken megújuló energia használata, elektromos autó töltőállomás telepítése	59.
		II.2.1.5.Közösségi napelempark kiépítése	60.
		II.2.1.6. Termásvíz hasznosítása	61.
		II.2.1.7. Zöld hulladék gyűjtése és feldolgozása	62.
			63.
24.	II.2.2.Forgalomcsillapítás és zajvédelem különböző formáinak kialakítása	II.2.2.1.Fekvő rendőrök elhelyezése belterületi utakon	64.
		II.2.2.2.M5 autópálya zajárnyékoló fal fejlesztése	65.
		II.2.2.3.4606 sz. közút menti véderdősáv fejlesztése	66.
25.	II.2.3.Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése	II.2.3.1. Kerékpárút építése a Dabasi Szőlők felé	67.
		II.2.4.2. Kerékpárút építése a városközpontban	68.
			69.

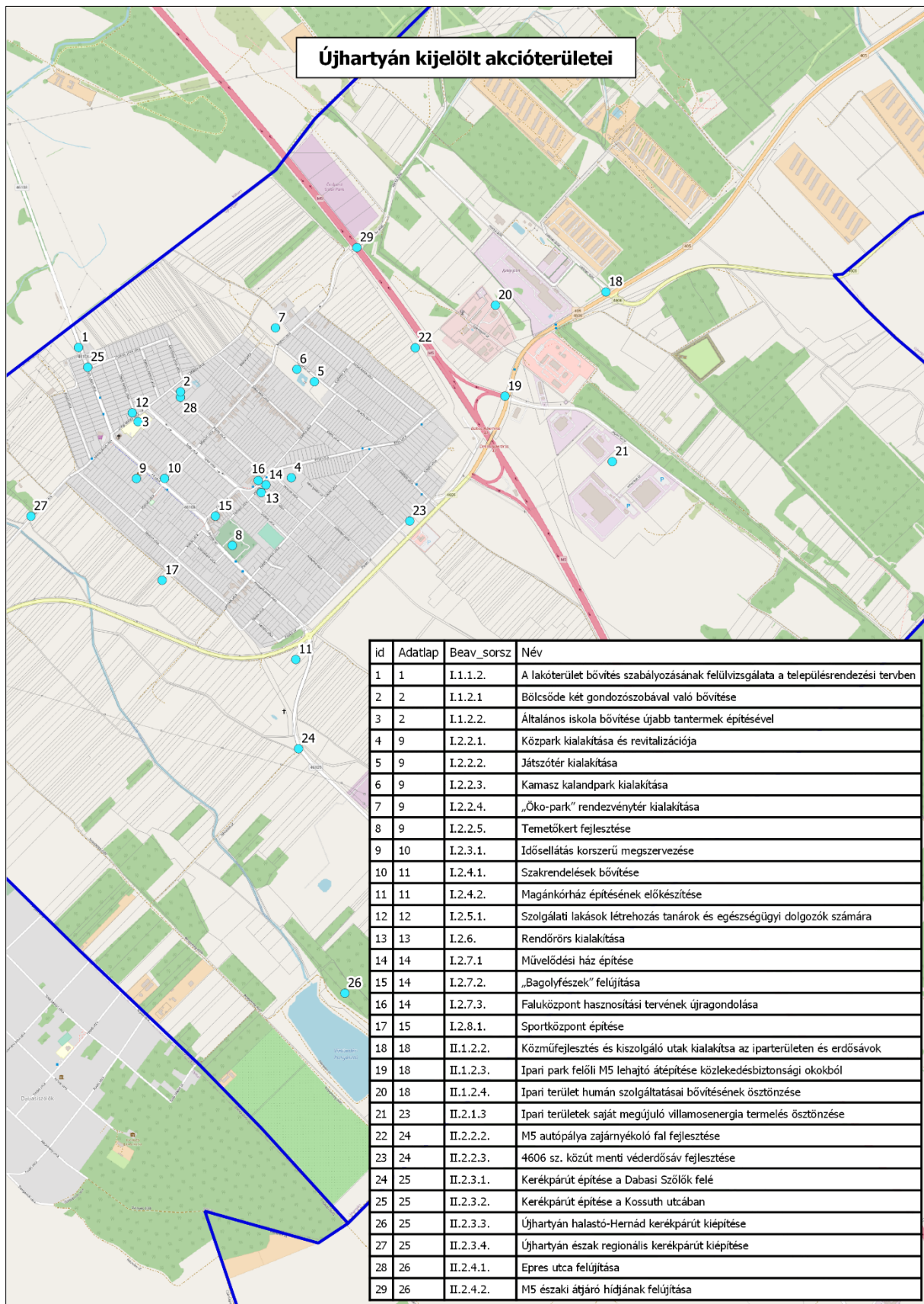
Intézkedések (adatlapok) sorszáma	Intézkedések	Beavatkozások/Projekt	Beavatkozások sorszáma
	Jövőkép :Rendezett, gyarapodó, kinyíló kisváros az ország ütőerén		
	Stratégiai cél: I. Élhető és a hagyományokat őrző kisváros		
	Részcél: I.1. Lakosságszám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával		
		II.2.4.3. Újhartyán halastó-Hernád kerékpárút kiépítése	70.
		II.2.4.4. Újhartyán észak regionális kerékpárút kiépítése	
		II.2.4.5. Elektromos kerékpár kölcsönző, töltőállomás kialakítása	71.
26.	II.2.4. Belterületi és külterületi utak, járdák felújítása	II.2.4.1. Belterületi utak (Epres, Nefelejcs, Szép, Malom utca) felújítása	72.
		II.2.4.2. Külterületi utak (Dabasi szőlőkben) felújítása	73.
		II.2.4.3. M5 északi átjáróhídjának (Monori u.) felújítása	74.
27.	II.2.5. Ökológiai vízgazdálkodás, csapadékvízvezetés vízvisszatartási lehetőségekkel	II.2.5.1. Belterületi utak menti csapadékvízvezetés	75.
		II.2.5.2. Külterületi víztározási lehetőségek megtervezése és kiépítése	76.
28.	II.2.6. Magánkertek fejlesztésének ösztönzése az önellátás, a vízgazdálkodás és a zöldfelületek javítása érdekében	II.2.6.1. Magán ingatlanok vízvisszatartásának támogatása	77.
		II.2.6.2. Magánkertekkel kapcsolatos tanácsadás	78.

4.ábra: Intézkedések és a hozzá tartozó beavatkozások

2.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Újhartyán esetében az akcióterületek a négy városrészhez köthetők. Azok a beavatkozások/projektek kerültek kiválasztásra, mint területi kulcsprojektek, amelyeknek előkészítettsége előrehaladottabb a többinél, jellemzően már nemcsak ötlet szinten jelentkezik, hanem az önkormányzat tett már lépéseket a projektervezésben.

A beavatkozások/projektek leginkább a belterülethez, ezen belül a városközpontoz és a kertvároshoz kapcsolódnak, jellemzően közintézmény, közterület fejlesztések vonatkozásában. Az iparterületen és egyéb külterületen, jellemzően közúti, közmű, kerékpáros, zajvédelmi fejlesztések körvonalazódnak.

5. ábra: Akcióterületi beavatkozások/projektek

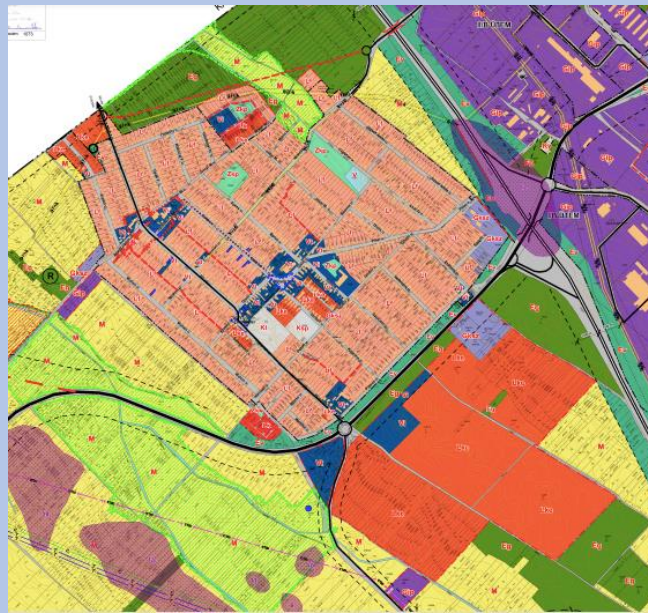
2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

Az egyes intézkedésekhez tartozó beavatkozások tartalmát részletesen adatlapokon jelenítjük meg. A meghatározott beavatkozások nem kizárólagosak, további beavatkozások és projektek fejlesztése ill. megvalósítása várható az ITS nyomon követése és az önkormányzat gördülő tervezése során.

1. ADATLAP	
intézkedés címe	I.1.1. Belterületi lakóterület bővítési koncepció megalkotása, rendezési tervben való elfogadása
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető, hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.1. Lakosság szám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával
intézkedés indoklása	Újhartyán népességét növelni kívánja a város eltartóképességének határaihoz igazítva. A népességyarapodás egyik gátja jelenleg az építési telkek és az eladó ingatlanok hiánya, amely a helybeni fiatalok és betelepülni szándékozók vásárlási és építkezési igényeinek elérését akadályozza. Új lakóterületek kialakítása, a városközpont intenzívebb beépítése jelenthet megoldást, amely tekintetben a város vezetőségének dönteni szükséges.
intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	<p>Javasolt beavatkozások:</p> <p>I.1.1.1. Újhartyán népesedési koncepció karbantartása</p> <p>A város stabilizált demográfiai helyzetének fenntartása a 2019-es gazdasági program célkitűzése. Elemei a fiatalok megtartása és a betelepülők befogadásának erősítése. Nem cél a népesség minden áron való növekedésének inspirálása, de felkészülten szükséges fogadni azokat az érdeklődőket, akik Újhartyán városát kívánják új lakhelyüknek választani. Népeségmegtartó, illetve bővítő intézkedéscsomag kidolgozása szükséges:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kedvezményes árú telkek kialakítása fiatal családoknak - Fecskeház építése - Letelepelési pályázat – támogatás, adókedvezmény elnyerése <p>Családtámogatási program</p> <p>I.1.1.2. A lakóterület bővítés szabályozásának felülvizsgálata a településrendezési tervben</p> <p>A város településszerkezeti terve kijelöli azokat a területeket, ahol a jövőben lakóterületfejlesztés történhet. Ezek a területek több csoportba oszthatók aszerint, hogy milyen előkészítettségben vannak, illetve milyen ütemben kapcsolhatók be a városi szövetbe. A közeljövő törekvése az, hogy a meglévő városi belterületen valósuljanak meg az új lakótelek kialakítások – a város keleti és északi szélein – melyek kijelölését és megvalósíthatóságát elemezni szükséges. A 4606. jelű út déli oldalán, a</p>

TSZT-ben kijelölt lakó – és intézményterületi bővítés hosszú távú tartalékterületként veendő figyelembe.

TSZT 2016, részlet

forrás lehetőség /OP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
lehetséges partnerek	önkormányzat közintézmények lakosság
városrészi leképeződése	TSZT meglévő és tervezett lakóterületei
térségi leképeződés	térségi szerepkör növekedése várható
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • lakosságszám • települési korfa • családtámogatási eszközök száma
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • lakosságszám növekedés • gyermekszám növekedés • települési korfa változása – fiatalodó népesség

2. ADATLAP

intézkedés címe	I.1.2. Nevelési és oktatási intézmények férőhelybővítése
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető, hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.1. Lakosságszám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával
az intézkedés indoklása	A lakosságszám emelkedést tovább segítené a városi bölcsőde és iskola befogadóképességének növelése.
intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	<p>Javasolt beavatkozások:</p> <p>I.1.2.1. Bölcsőde két gondozószobával való bővítése</p> <p>A lakosságszám növekedésével, a megnövekedett igények kielégítésére és a családtámogatások eszközeként szükséges a meglévő bölcsőde bővítése két csoportszobával. A helyszín biztosítása megtörtént, a meglévő bölcsőde intézmény telke megfelelő nagyságú. Tervezés, forrásbiztosítás és megvalósítás ebben a ciklusban (2021-27) szükséges.</p>

	<p>I.1.2.2. Általános iskola bővítése újabb tantermek építésével</p> <p>Újhartyán általános iskolája sokat fejlődött az elmúlt években mind az épület műszaki lehetőségei, mind az oktatás színvonalának vonatkozásában. Az iskola térségben elfoglalt szerepe indokoltá teszi a további bővítést, melynek helyszínei a meglévő területhez kapcsolódóan biztosítottak. A tanterembővítés igényét elsősorban az oktatási program bővülése indokolja, illetve komfortossági szempontok – művészeti képzés kiterjesztése, étkező, aula igénye a folyamatosan emelkedő tanulói létszám miatt.</p>
	 <p style="text-align: center;"><i>Iskolabővítés terve Farkas Építésziroda Kft.</i></p>
forrás lehetőség /OP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), Magyar Kisvárosok Pályázat
lehetséges partnerek	önkormányzat közintézmények
városrészi leképeződés	Kijelölt helyszínek a településközpontban: Akciónterület 1. – Bölcsődebővítési helyszín Akciónterület 2. – Iskolabővítési helyszínek
térségi leképeződés	térségi jelentőségű fejlesztés
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • 0-3 éves korú népesség • tanulók száma • tantermek száma
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • bölcsődei férőhelyek száma nő • tantermek száma nő

3. ADATLAP	
intézkedés címe	I.1.3. Középfokú oktatás és felnőtt szakképzés kialakítása
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető, hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.1. Lakosság szám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával
az intézkedés indoklása	A város kiemelt figyelmet fordít az oktatási intézményeinek színvonalának növelésére és a középfokú oktatás és felnőtt szakképzés kialakítására, amellyel térségi szerepkörét és ismertségét szélesíti. Szükséges az iskola további bővítése, egyrészt a város növekvő népességszáma és az iskola térségi szinten érzékelhető vonzereje miatt is.
az intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	I.1.3.1. Általános iskola bővítése középiskolai szárnyal, oktatási program kialakítása és bevezetése

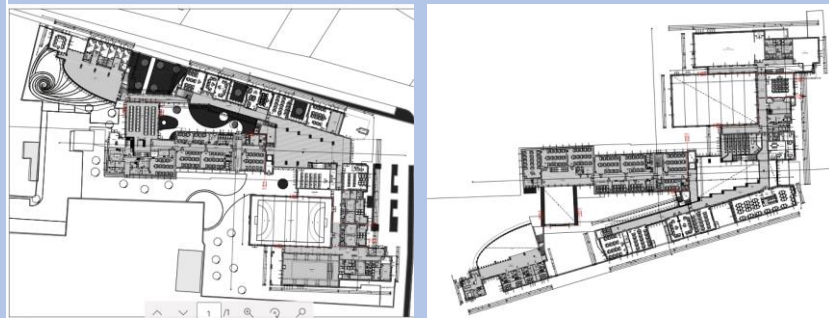
Újhartyán urbanizációs folyamatait erősíti a település meglévő komplex Iskolaváros programja (2015) – melynek tartalmi elemei:

- Középiskolai képzés elindítása (szakmai program kidolgozása és akkreditáció megszerzése),
- Műszaki feltételek biztosítása – új épületek (tanteremszám növelése, tornaterem, aula, étkező, tanuszoda és kollégium felépítése)

1.1.3.2. Duális képzés megteremtése az ipari parkban működő vállalatok együttműködésével

Az Iskolaváros koncepció eleme a középiskolai oktatás szakképző programjának biztosítása a városi ipari parkban működő vállalatokhoz kapcsolódóan.

- Együttműködési szerződések létrehozása a környező vállalatokkal
- Szakképzési programok kidolgozása, akkreditációja

Iskolaváros program tervezett bővítések alaprajza (Turi Attila)

1.1.3.3. Német nyelvű felnőtt szakképző központ kialakítása

Az Iskolaváros koncepció 3. eleme a felnőtt szakképzés létrehozása, mely a német nyelvi alapokat is erősítené azzal a céllal, hogy a képzésbe integrálódó helyi és térségi lakosság elhelyezkedési lehetőségeit tágítsa, hosszú távon Újhartyán bázisát erősítse.

forrás lehetőség /OP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz)
lehetséges partnerek	önkormányzat közintézmények közép -és nagyvállalatok
városrészi leképeződés	kijelölt helyszín, településközpont
térségi leképeződés	térségi jelentőségű fejlesztés
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • középiskolás korosztály létszáma helyi és kistérségi szinten
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • helyi középiskolai képzésben résztvevők száma • helyi felnőttképzésben résztvevők száma • új munkahelyek száma (tanárok és kiegészítő foglalkoztatottak)

4. ADATLAP

intézkedés címe	1.1.4. Helyi hagyományokhoz kapcsolódó óvodai és iskolai nevelési programok fejlesztése
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető, hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.1. Lakosságszám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával

intézkedés indoklása	Az élhető kisvárosi létet a minőségi humán szolgáltatások biztosításán keresztül éri el. „A biztonságos települési életforma egy olyan városi társadalmat sugall, ahol a lakók bizalomra épülő, erős belső kapcsolatokkal jellemezhető közösségben élhetnek, ahol nincs bűnözés, a helyi életfeltételek és életminőség biztosítja a népesség számának stabilitását. A biztonságos életformához hozzátartozik a megbízható, magas színvonalon működő minőségi általános, nemzetiségi oktatás.
az intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	Javasolt beavatkozások: I.1.4.1. Helyi hagyományokhoz és sajátosságokhoz kapcsolódó sváb-magyar nevelési és oktatási program továbbfejlesztése Újhartyán városa büszke a német nemzetiségi gyökereikre, melynek a közelmúltban ünnepelte 250 éves évfordulóját. Az értékekben ápoltság örökség gazdag: precizitás és célszerűség a tevékenységekben, a munka szeretete, a család tisztelete. Ezek az értékek segítették az itt élőket a történelem nehéz időszakaiban, ahogyan a közelmúltban is, melynek eredményeként vált Újhartyán kisvárossá és térségi jelentőségű településsé. Ezt a mentalitást, az értékek tiszteletét és megőrzésének továbbvitelét szükséges beépíteni továbbra is a helyi nevelési-oktatási programok tovább fejlesztésébe, mely alátámasztja a város jövőbeni fejlődését.
forrás lehetőség /OP	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz), Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
lehetséges partnerek	önkormányzat közintézmények lakosság
városrészi leképeződés	nem releváns
térségi leképeződés	térségi jelentőségű fejlesztés
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • nevelési oktatási program megújítása • nemzetiségi oktatásban résztvevő tanulók száma
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • nemzetiségi oktatásban résztvevő tanulók száma

5. ADATLAP

intézkedés címe	I.1.5. Sváb hagyományokat őrző, térségi vonzerővel is bíró rendezvények szervezése
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető, hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.1. Lakosság szám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával
intézkedés indoklása	Újhartyán számára az értékőrzés, amely a hartyáni identitásból és a sváb kultúrából gyökerezik, a településfejlesztési elvek között is megjelenik. Ez egy olyan erős alapot a városnak, amelyre építkezve tartja helyben a népességet, a fiatalokat. A városlakók identitása a hagyományőrző rendezvények által is erősödik. A két legjelentősebb, térségi kihatású rendezvény – júniusi Városnap és a szeptemberi Hartyánfeszt, – mellett további tematikus, civil szervezetek által szervezett előadások, fórumok tartása javasolt.

<p>intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások</p> <p>rövid</p>	<p>Javasolt beavatkozások:</p> <p>I.1.5.1. Sváb hagyományőrző rendezvények szervezése és intézményeinek bővítése</p> <p>A város rendszeres hagyományőrző rendezvénye a nyárvégi Hartyánfeszt, mely rendkívül népszerű térségi szinten is. Nagy hiányosság, hogy nincs megfelelő épület az évközi zárt rendezvények megtartására és a sváb hagyományok tárgyainak méltó bemutatására – a korábban épület Tájház helyiségeit a gyűjtemény kinőtte. Ezt a hiányt pótolná a tervezett Hagyományok Háza létesítmény, mely a helyi sváb emlékek mellett helyet adhat a kistérség további (szlovák és roma) nemzetiségi emlékeinek, egyúttal közösségi helyszíneként szolgálhatja a rendezvényeket és kisebb csoportos programokat.</p> <p>A hagyományőrző rendezvények (farsangi tuskóhúzás, sváb csütörtök, laterne) kiterjeszthetők a szélesebb közönséget is érintő, régóta tervezett gasztronómiai fesztivál megvalósításával.</p> <div data-bbox="528 808 1374 1084"> </div> <p style="text-align: center;"><i>Hartyánfeszt 2022.</i></p> <p>I.1.5.2. Kapcsolatépítés hazai és külföldi sváb településekkel, szervezetekkel, csereutak, konferenciák</p> <p>A 2011-es népszámláláskor Újhartyán lakosainak 21%-a vallotta magát német nemzetiséghez tartozónak, illetve közel 50% nyilatkozott úgy, hogy kötődik a német nemzetiség kulturális értékeihez és hagyományaihoz. A 2022-es népszámlálás adatai bizonyára hasonló eredményeket fognak megjeleníteni. A város testvérvárosi kapcsolatot tart fenn a németországi Freiberg am Neckar várossal 2012-ben aláírt szerződéssel megerősítve és Tapfheim városával 2016-ban kötött szándéknyilatkozat alapján. 2022-ben a tízéves évforduló alkalmából Freiberggel további 10 éves testvérvárosi paktumot írt alá Újhartyán. A testvérvárosi kapcsolatok szélesítése nagy jelentőségű, cél a fiatalok minél intenzívebb bevonása a programokba, különös tekintettel a nyelvtanulás és nyelvgyakorlás lehetőségeinek bővítésével.</p>
<p>forrás lehetőség /OP</p>	<p>Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz), Magyar Kisváros pályázati programok, nemzetiségi pályázatok</p>
<p>lehetséges partnerek</p>	<p>önkormányzat közintézmények lakosság</p>
<p>városrészi leképeződés</p>	<p>kijelölt akcióterület a Hagyományok Háza megvalósításának</p>
<p>térségi leképeződés</p>	<p>térségi jelentőségű fejlesztés</p>

output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • nemzetiségi csoporttevékenységek és események száma • résztvevők száma a Hartyánfeszt eseményen • résztvevők száma a testvérvárosi kapcsolattartásban
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • nemzetiségi csoporttevékenységek és események száma • résztvevők számának változása

6. ADATLAP

intézkedés címe	I.1.6. Környezettudatos szemléletmód terjedését szolgáló, önkéntességre buzdító, helyi szemléletformáló kampányok és képzések tartása
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető és a hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.1. Lakosság szám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával
intézkedés indoklása	<p>A klímaváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése miatt a jövőben jelentősen romlani fognak az életfeltételek, amelyek Újhartyán esetében a növekvő levegő és zajszennyezés, a hirtelen lehulló csapadékesemények hatására kialakuló belterületi elöntések és az egyre gyakoribb és hosszabb időszakon át tartó aszályos, hóhullámos időszakok kialakulását jelenti. Ezen problémák mérsékléséhez, megoldásához a központi akaraton túl, szükség van a lakosság aktív bevonására, a szükséges védekezési és alkalmazkodási attitűd elérésére. Ennek egyik módja a szemléletformálás, vagyis a környezet- és klímatudatosság kialakítása a kitűzött célok elérését segítő közösségi magatartás. A szemléletformálás során a különböző korosztályokra szabott közismereti tájékoztatás, a lakosok mindennapi életmódjára és gondolkodásmódjára történő ráhatás szolgálhatja a lakossági felelősségvállalás és klímatudatosság növelését. A városban már működik az ovi-kert és a sulikert program. A klímatudatosság erősítésének és a jelenlegi individualista struktúra átalakításának egyik nagyon fontos feltétele a helyi közösségek újjászervezése egy új értékrend kialakítása mentén. Ehhez közös célok szükségesek, amelyekhez tudatosítani kell a klímaváltozás kérdésköréhez kapcsolódó pl. a pazarló fogyasztás, környezetszennyező hulladékgazdálkodás következményeit vagy a zöldfelületek megfelelő fenntartásának szükségességét.</p>
intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	<p>Javasolt beavatkozások:</p> <p>I.1.6.1.Szemléletformáló kampányok a biztonságos közlekedésért, a keletkező hulladék csökkentése érdekében és energiahatékonyság témakörben</p> <p>Az általános szemléletformálási akciók témája és megvalósítása széleskörű lehet. Kiemelt cél, hogy a lakosok átfogó képet kapjanak a klímaváltozás jelenségének összefüggéseiről, hiszen csak akkor képesek tudatos lépéseket tenni és döntéseket hozni a negatív hatások megelőzése és mérséklése érdekében. A figyelemfelhívási akciók lényege, hogy a helyiek széles körben megismerjék, hogy milyen</p>

tényezők hatnak a klímaváltozásra és ebben milyen szerepe van mind az egyéneknek, mind a helyi közösségeknek. A témakörök alábbiakra terjedhetnek ki:

- *Edukáció, közlekedési kampányok szervezése.* Az alapfokú oktatásban megjelent közlekedési alapvizsga jó alapot szolgáltat a közlekedési kultúra javításához. Fontos, hogy már fiatal korban kialakuljon a tudatos módválasztást, az alapvető közlekedési szokásokat magába foglaló gondolkodás, tudás. A fiatalok esetében ezért szükséges, hogy biztosított legyen számukra az oktatási, sport és további intézmények gyalogos és kerékpáros megközelíthetősége, az eljutás pedig minél fiatal korban történhessen szülői felügyelet nélkül, ezzel is fejlesztve az önállóságot. Emellett szükséges, hogy a teljes lakosságot lefedő, mobilitási fókuszú események is megrendezésre kerüljenek, amely lehet például egy új kerékpárforgalmi létesítmény közös „beticiklizésé” is.
- *Szemléletformálási akciók energiahatékonysági és víztakarékossági témakörben* (tájékoztatás és segítség nyújtása a háztartásoknak, közösségeknek abban, hogyan tudnak spórolni mindennapi szokásaik megváltoztatásával, ezáltal energiafelhasználásuk csökkentésével, észszerű mosogatási és mosási szokásaik kialakításával stb.)
- *Szemléletformálás a keletkező hulladék csökkentése érdekében* (a fogyasztói magatartás megváltoztatásával elérhető beavatkozások ismertetése, pl. szelektív hulladékgyűjtés, a „zero waste” vagy nulla hulladék kezdeményezés, az újrahasznosítás, komposztálás stb.)

I.1.6.2. Szemléletformáló rendezvények szervezése az egészséges életmód folytatásáért

Az egészséges életmód kialakítása folyamatában több tényező is fontos szerepet játszik. Az egészséges életmód feltételeként általában 8 alapvető – táplálkozás, víz, napfény, levegő, mozgás, napi ritmus, mértékletesség, lelki egyensúly - szoktak említeni, melyek együttesen a testi-lelki harmónia megteremtését szolgálják. Az önkormányzat rendezvényeken, fórumokon, képzéseken tudja támogatni a városi lakosság ismeretének bővítését és szemléletük formálását.

I.1.6.3. Óvodák, iskolák környezetvédelmi nevelésének erősítése

A klímaszemponturny érzékenyítés és nevelés szempontjából kedvező a fiatal korosztály fogékonysága, amelyre célzott klímatudatos értékrendet kell építeni a helyi oktatási és nevelési intézményekbe integrálva. Továbbá iskolán kívüli programok szervezésével kifejezetten civil szervezetek és a VKKH bevonásával. Iskolai szakkörök, tudományos napok lehetőségeinek bővítése szintén hozzájárul a célok teljesítéséhez. Ötletek a fentiekén túl:

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Éghajlatváltozással kapcsolatos oktatási anyagok, foglalkozások</i> (éghajlatváltozás témakörének beemelése az oktatási anyagba és az intézmények mindennapi életébe) • <i>Csatlakozás, illeszkedés az ovi-kert és sulikert programhoz</i> (gyermek megismertetése a kertészkedéssel, zöldségek, gyümölcsök fajtáiról, környezetismeret és egészséges táplálkozás alapjainak elsajátítása) • <i>Ökoovi és ökosuli program</i> (átfogó környezettudatosságra nevelés – környezet védelme, szeretete, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, ivóvíz értékének tisztelése)
	 <p><i>Élménypedagógia foglalkozás a Gyermekvár Német Nemzetiségi Óvoda szervezésében (https://www.facebook.com/gyermekvarovoda)</i></p>
forrás lehetőség /OP	saját forrás, központi állami források, Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)
lehetséges partnerek	önkormányzat közintézmények civil szervezetek lakosság
városrészi leképeződés	nem releváns
térségi leképeződés	nincs
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • sikeresen megrendezett/lefolytatott szemléletformálási akciók/rendezvények száma • rendezvényeken való részvétel/ elért személyek száma • továbbképzésbe bevont pedagógusok száma • kidolgozott szakmai programok száma óvodások/iskolások részére
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • javul a környezeti állapot lakosság környezettudatossága nő • CO₂ kibocsátás csökken

7. ADATLAP

intézkedés címe	I.1.7. Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése, működésük támogatása
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető, hagyományokat őrző kisváros

		Rész cél: I.1. Lakosság szám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával
intézkedés indoklása		A városban jól működő és aktív a civil élet. Civil szervezetek alatt értjük az egyesületeket, alapítványokat, köztestületeket és közalapítványokat. Az ezer főre jutó civil szervezetek országos átlaga kicsivel magasabb az Újhartyánra jellemző 5,7 db/1000 fő értéknél. A 2022-es cégnyilvántartási adatok alapján a városban 21 nonprofit szervezet működik. A civil szervezetek támogatása az önkormányzat további feladatai közé tartozik. Az önkormányzatnál civil referens koordinálja civil kapcsolattartást.
intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	rövid	<p>Javasolt beavatkozások:</p> <p>I.1.7.1. Civil szervezetek támogatása</p> <p>A városi önkormányzat költségvetésében minden évben szerepel a korábban létrehozott Civil Alap támogatása, melyhez a helyi civil szervezetek pályázatokat nyújthatnak be közösségi tevékenységük finanszírozásának támogatására. A Civil Alap keretét az önkormányzat évi 5mFt-tal biztosítja. Az éves finanszírozás fenntartása továbbra is szükséges, melynek keretét és támogatói körét bővíteni szükséges akár a helyi ipari vállalkozások bevonásával.</p> <p><i>Hartyánfeszten a Hercul Sváb Hagyományőrző Egyesület</i></p> <p>I.1.7.2. Civil fórumok szervezése</p> <p>A városban működő civil szervezetek egymás közötti és a városi vezetéssel szövődő kapcsolatait a rendszerességgel működő civil fórum intézménye erősíti, mely a hatékonyságot növeli. A fórum megszervezéséhez kijelölendő az önkormányzati civil referens, mint kapcsolattartó, szervező és a kölcsönös kommunikáció megteremtője és vezetője.</p>
forrás lehetőség /OP		Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz)
lehetséges partnerek		önkormányzat közintézmények lakosság
városrészi leképeződés		nem releváns
térségi leképeződés		nem releváns
output indikátorok		• civil szervezetek száma

	<ul style="list-style-type: none"> • Civil Alap kerete, támogatott szervezetek száma
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • Civil Fórumban résztvevő civil szervezetek száma • Civil Alap emelkedő kerete, támogatott szervezetek száma

8. ADATLAP

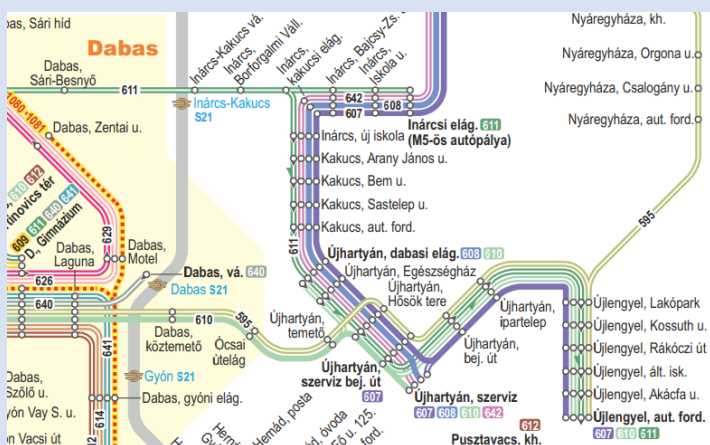
intézkedés címe **I.2.1. Tömegközlekedés javítása**

intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz Stratégiai cél: **I. Élhető és hagyományokat őrző kisváros**

Részcél: **I.2. Lakossági szolgáltatások javítása**

Újhartyán közösségi közlekedését a Volánbusz biztosítja. A Volánbusz járatai esősorban Budapest irányában biztosítanak megfelelő járatsűrűséget (csúcsidőben 30 perc és a hajnali óráktól késő estig közlekednek a buszok). A kistérség településeire (Dabas, Kakucs, Hernád, Újlengyel) ez a járatsűrűség nem jellemző, pedig a helyi humán infrastruktúra ellátás területén, illetve az egyéb településszintű kapcsolatokban erre igény lenne. A meglévő járatok több települést fűznek fel, Újhartyánon jellemzően 6-7 megállóval, jellemzően a kora reggeli órákban, illetve kora délutánig bezárólag.

intézkedés indoklása

Volánbusz járatai a térségben (forrás: volanbusz.hu)

A városi lakosság ügyintézése, gyermekek középiskolába való oda-vissza eljutása szempontjából problémát jelent a Dabas-Újhartyán viszonylatban a kora reggeli és délután-esti járáthiány. A napi 8 és 16 óra között járatsűrűség megfelelő, ezen kívül viszont elégtelen. Az utolsó járat 19 órakor indul Dabasról. Nehezíti a helyzetet, hogy Dabas hosszanti, elnyúló fekvése és három részre való tagoltságából adódóan a városon belül is nehezen oldható meg a különböző ügyek rövid időn belüli intézése tömegközlekedéssel pl. a kormányhivatalból a rendelőbe való eljutás egy nyugdíjas számára.

Újhartyán számára kihívást jelent és a jövőben fel kell készülnön, hogy az iparterület bővülésével tovább növekszik a közösségi közlekedés forgalma és ez iránti igény. Az iparterületen kiépülhetnek olyan közösségi szolgáltatások is (már jelenleg üzemel a Tanti étterem), amelyet a város lakói is szívesen igénybe vennének. Jelenleg a város központja és az iparterület között nincs menetrendszerinti járat, személyautóval ill.

kerékpárral jutnak el a lakosok. Az ipari parkban 1930 fő dolgozik, számukra sincs megoldva a buszközlekedés. Jelenleg az ipari parkban dolgozókat az adott cég saját buszjáratával szállítja.

A város egészséges környezet és kellemes városkép megőrzéséért a város minden szinten elkötelezett. Így a tömegközlekedés terén is a város belterületén a közlekedési por, gázok és zaj ellen tenni kíván, és a buszmegállók esztétikus, árnyékolt fenntartásáért.

608-as járat (forrás:www.wikipedia.org)

Újhartyánt és Kakucsot a Budapest-Lajosmizse-Kecskemét vasútvonal nem érinti, az inárcsi és dabasi vasútállomás kb.7 -7 km-re található, amelyet igénybe vehetnek a város lakói.

Javasolt beavatkozások:

1.2.1.1. Dabas-Újhartyán viszonylatban VOLÁN buszjárat sűrítésének elérése ill. egyedi megoldás megtalálása

A város vezetősége elkötelezett lakossági igény alapján a közösségi közlekedésnek fejlesztésében való közreműködésben. Javasolt a Volánbusz Zrt.-val való egyeztetés Dabas-Újhartyán délután járatsűrítés tekintetében, hogy a 16 óra után is elérhető legyen a járásszékhely megfelelő időközönként. Ennek sikertelensége okán a járásbeli települések összefogásával érdemes kiegészítő járatok bevezetésén együttműködni.

intézkedés
tartalma/javasolt
beavatkozások

rövid

1.2.1.2. Iparterület közösségi busszal történő elérhetősége

Az iparterület elérhetősége a városközpontból közösségi közlekedési formában ugyan helyi probléma, de szintén a Volánbusz Zrt. kompetenciája. Újhartyán egyeztetéseket kezdeményez a társasággal a jövőben tovább bővülő ipari és az ott letelepülő szolgáltatások elérése érdekében. Amennyiben állami megegyezés nem születik, elképzelhető az ipari parkban letelepült cégek és az érintett önkormányzatok közös megállapodása, pályázata.

1.2.1.3. Tisztább, olcsóbb és egészségesebb közlekedési formák bevezetése

A városi zöld és digitális átállás részét kell képezze a tömegközlekedése korszerűsítése, az integrált és intelligens közlekedési rendszer fejlesztése. A várostérség közösségi közlekedési kapcsolatainak, összehangolt menetrendi megoldásokkal és egységes tarifarendszerrel rendelkező közlekedési rendszerének fejlesztése. Az ingázás által különösen terhelt városrészek térségi integrált tervezésen és partnerségen alapuló fejlesztése. A jövőben esetleg felmerülhet Újhartyán és vele együtt Kakucs korszerű, kötöttpályás elérhetőségének biztosítása is a Budapest-Kecskemét vasútvonal kibővítésével, új vasútállomás építésével, elővárosi vasúti forgalom biztosításával. Az egészséges környezet megteremtésére az intelligens és tiszta közlekedéshálózatnak is törekednie kell. Ez a célkitűzés is az önkormányzat és állami szereplők kooperatív és interaktív egyeztetését igényli, nem a város kompetenciája.

Hősök tere buszmegálló (Huszár Szilvia 2022.03.03.)

forrás lehetőség /OP	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz), Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)
lehetséges partnerek	VOLÁNBUSZ Zrt., MÁV Zrt Újhartyán önkormányzat, esetleg járási önkormányzatok vállalatok lakosság
városrészi leképeződés	Újhartyán központ és az iparterület
térségi leképeződés	Dabas járás, kifejezetten Dabas-Újhartyán viszonylat
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • VOLÁN busztársaság és Újhartyán közötti sikeres együttműködés • Újhartyán-Dabas járatsűrűség növekszik • buszmegálló számának növekedése az iparterületen
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • javul a közösségi közlekedés • lakosság elégedettsége nő

9. ADATLAP	
intézkedés címe	I.2.2.Szabadtéri közösségi terek, zöldterületek növelése
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető és a hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.2. Lakossági szolgáltatások javítása
intézkedés indoklása	<p>A WHO¹ ajánlása alapján a minimum 9 m²/fő, ideálisan 50 m²/fő közterületi zöldfelület szükséges a városi népesség egészségének megőrzéséhez. A zöldterületek az egészséges környezet, a kellemes mikroklimatikus viszonyok megteremtésén túl a városi élet közösségi terei is, amely a városlakók szociális kapcsolatait biztosítja és fontos a helyi identitás megteremtésében. Újhartyánban 24 m²/fő zöldterület jut a városlakókra, azaz ideális mennyiség eléréséhez körülbelül duplájára kell növelni a zöldterületek kiterjedését. A fejlesztésnél azonban nemcsak a mennyiségi, hanem a minőségi szempontokat is figyelembe kell venni és fontos, hogy az egész településen megfelelő zöldterületi rendszer jöjjön létre.</p> <p>A település legszebb, gondozott zöldterülettel ellátott utcája a Szép utca, az itt kialakított háromszintes növénytelepítés, amelyet az élvelő levendulát, a cserjék és egységes fasor alkot, mind esztétikailag, mind élıhetőség tekintetében követendő jó példa. A többszintes növénykitalapítás hozzájárul a csapadékvíz talajba vezetéséhez és helyben tartásához, amely segíti a zöldfelület fenntartását (öntözési igénye alacsonyabb), a magas a szálló por megkötő képessége és a klímaváltozás hatására egyre gyakrabban előforduló hőségnapokon a növényzet árnyékoló hatásával és párolgásával biztosítja a közterület hűtését.</p>
intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	<p>Javasolt beavatkozások:</p> <p>I.2.2.1. Közpark kialakítása és revitalizációja</p> <p>Béla Gödör” zöldfelület rekonstrukciója. A közpark közkert városi jelenség, és Újhartyán megtette az első lépéseket a városias zöldterületek kialakítása felé. A legfontosabb eleme a jelenlegi rendszernek a Pilisi és a Homok utca sarkán nyíló „Gödör” amely jelenleg nagy nyitott tereivel ideális rendezvényhelyszín, de még kevésbé tekinthető városi parknak, fejlesztése 2022-ben TOP Plusz 1.2.1–21 projekt keretében indult el. A tervei elkészültek, megvalósítása 2023-ban várható.</p> <p><i>Gödör jelenleg állapota 2021.12.15.és tervezett kialakítása</i></p>
rövid	

¹ World Health Organization Regional Office for Europe

1.2.2.2. Játszótér kialakítása

A város területén több mini játszótér kialakítására van szükség a kisebb életkorú gyermekek és kapcsolódó családok életmódjának javítása és a közösségi szerveződések elősegítése céljából. Az önkormányzati területek rendelkezésre állnak. Tervek készítése és forrásszerzés a feladat. A város jelenlegi szerkezeti terve a Cigleher utcai, a vízmű melletti telken lévő területtel számol még zöldterületként. Itt javasolt zöldterületi fejlesztés, játszótér kialakítása.

1.2.2.3. Kamasz kalandpark kialakítása

Hosszú távon tervezi a város kamasz kalandpark kialakítását is, amely a tizenéves korosztály számára kínál tartalmas időtöltést. Cigleher utcai park kialakítása – önkormányzati terület rendelkezésre áll, tervezetetés, pályázati előkészítés szükséges. Cél a nagykorúak részére egy olyan városszéli kaland-és szabadterei mozgást elősegítő sportos park kialakítása, melyben a helyi fiatalok szívesen töltik szabadidejüket, korosztályuknak megfelelő kihívások várják őket. Ez egyúttal közösségi szerveződésüket is elősegíti, mely hosszú távon a város népességmegtartó képességét befolyásolja.

Illusztráció a kamaszpark eszközeire

1.2.2.4. „Öko-park” rendezvényter kialakítása

A város hosszú távú tervei között szerepel a Monori út végén lévő önkormányzati terület fejlesztése, amely mind a zöldterületfejlesztést, mind egy nagyobb rendezvények befogadására alkalmas külterületi rendezvényter kialakítását jelenti. A rendezvényter kialakítására a város széli terület alkalmas (Monostori út vége, az ökológiai folyosó része), melyen a nagyobb helyigényű események (búcsú, fesztiválnapok) megtarthatók. Emellett helyet kaphat egy városi kutya agiliti pálya, melynek igénye egyre markánsabban jelentkezik. A program megvalósításába a helyi kutyások egyesülete is bevonható. A terület előkészítése megkezdődött az áramforrások kialakításával, további források megszerzése szükséges. A rendezvényter területe az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetére tervezett. A rendezvényter további tervezése, kialakítása során a természeti adottságokat figyelembe kell venni, az állandó igénybevételt jelentő funkciókat úgy kell elhelyezni, hogy azok természeti értéket ne károsítsanak. A rendezvények során biztosítani kell a természeti értékek megővését. Az ökopark a korábbi ITS-ben (2015. és 2019. évi) és a hatályos településrendezési tervben, 5/2019. (V.24.) önk. rendelettel elfogadott

szabályozási tervben is szerepel. A szabályozási terv „különleges beépítésre nem szánt rendezvényter” övezetbe sorolja a 097/12, 02/65-74 hrsz.-út telkeket. A nevezett 2,75 hektár nagyságú „Bika-rét” terület beépítésre szánt és már beépített területek közé ékelődik, déli része felparcellázott és közművesített 1995 óta.

1.2.2.5. Temetőkert fejlesztése

Sajátos a temető helyzete, jelenlegi, a település közepén lévő elhelyezkedése nem igazán szerencsés, és amíg sok esetben a temetők sírkertekként is tudnak működni, segítve például a mikroklíma temperálását, a helyi szokások miatt az árnyékot adó, fásszárú növények innen teljesen hiányoznak. E hiányzó funkciót a telekhatáron kialakított fásítás kompenzálhatja, ami a kegyeleti hely intimitását is növelheti.

1.2.2.6. Út menti fasorok, növényzónák kialakítása

A Fő úton elindult egységes sorfa ültetéssel a város elindította a zöldfelületek megújítását. Az Epres utcai fasor telepítése a TOP Plusz 1.2.3-21 pályázat támogatásával, a dabasi kerékpárút menti fasor ültetése a VEKOP 5.3.2.-15-2020 pályázat támogatásával valósul meg. A jövőben tervezett minden út mellé egységes fasor és zöldsáv fejlesztése. A fasorok mellett kialakított cserjékkel és évelő dísznövényekkel kialakított zöldsáv segít a közlekedésből származó szálló por megkötésében, biztosítja a talajtakarást, ezzel a vízháztartás stabilitását, amellyel csökkenthetők a fenntartási költségek, másrészt segítenek a csapadékvíz elszikkasztásában.

forrás lehetőség /OP	saját forrás, központi állami források, Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz), Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), Magyar Kisvárosok Program
lehetséges partnerek	önkormányzat közintézmények civil szervezetek lakosság
városrészi leképeződés	kijelölt akcióterületek – település központi területen
térségi leképeződés	nincs
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • kialakított zöldterületek nagysága (m²) • kialakított út menti fasorok hossza (m) • kialakított három szintű zöldsáv hossza (m) • esőkertek nagysága (m²)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • javul a lakosság egészségi állapota

- lakossági elégedettség nő
- városi CO₂ összkibocsátás csökken

10. ADATLAP

intézkedés címe	I.2.3. Időskori ellátóhálózat fejlesztése
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető, hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.2. Lakossági szolgáltatások javítása
intézkedés indoklása	Újhartyán fejlődő kisváros célja a városi szolgáltatások bővítése, a humán és műszaki infrastruktúra felzárkóztatása a meglévő igényekhez, illetve mindezek előrettekintő fejlesztése. Tervezett humán infrastruktúra fejlesztés keretében a régi önkormányzati hivatal helyén idősek otthona, amelyre a város keresi a támogatási lehetőséget.
intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	<p>Javasolt beavatkozások:</p> <p>I.2.3.1. Idősellátás korszerű megszervezése - idősek napközi ellátása, gondozó hálózat fejlesztése, bentlakásos idősek otthona építése</p> <p>Az időseállítás biztosítása egyre sürgetőbb feladat a városban. Első lépésben az idősek napközi otthonát szükséges megvalósítani, melynek helyszíne biztosított a régi önkormányzati épületben és annak telkén. A kiviteli tervek elkészültek (2019), a beruházás forrását kell megszerezni. Emellett a jövőben gondolni kell az idős lakosság intenzívebb gondozásának biztosítására is: így újra kell szervezni és bővíteni a házi segítségnyújtást, otthoni idősgondozást. A mai szakmai trendeknek megfelelően nem támogatott az öregotthonok építése, azonban megoldást kell találni az idősellátás korszerű és megfizethető intézményeinek kialakítására.</p>
	 <p><i>Idősek napközi ellátása -tervezett épületátalakítás, bővítés, pályázati dokumentáció, (2021, Farkas Építészeti Kft)</i></p>
forrás lehetőség /OP	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz), Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
lehetséges partnerek	önkormányzat közintézmények lakosság
városrészi leképeződés	kijelölt akcióterület a településközpont területén
térségi leképeződés	Térségi jelentőségű megoldás is javasolt, mely egy komolyabb projekt fenntartását és megtérülését képes kiterjeszteni.
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • ellátott idősek száma • idősgondozás férőhelyei

eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • férőhelyek számának növekedése • ellátottak számának változása • ellátásban résztvevők (gondozók) száma
---------------------	---

11. ADATLAP

intézkedés címe	I.2.4. Az egészségi állapot személyi és infrastrukturális feltételeinek javítása
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető és hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.2. Lakossági szolgáltatások javítása
intézkedés indoklása	<p>Újhartyán az egészségügyi alapellátási feladatokat – házi orvos, gyermekorvos, ügyeleti szolgálat, védőnői szolgálat, anya- és gyermekvédelmi tanácsadó – az Egészségházban biztosítja.</p> <p><i>Egészségház (forrás: www.ujhartyan.hu)</i></p> <p>A járóbeteg-szakellátás tekintetében Újhartyán alapvetően Dabasra és Budapestre van utalva. Ugyanakkor az egészségház által teremtett infrastrukturális feltételrendszereket kihasználva a dabasi rendelők kihelyezett szolgáltatásai igénybe vehetők Újhartyánban. Így helyben van lehetőség reumatológiai (fizikoterápia) és nőgyógyászati szakrendelés igénybevételére. A gazdasági szereplők és a helyi lakosság igényei egybeesnek a munkaegészségügyi-szakellátás tekintetében, amely szintén elérhető Újhartyánban. A gyermekpszichológiai szakrendelést az önkormányzat finanszírozza, ezt hétvégenként térítésmentesen vehetik igénybe azok a helyi gyermekek, akiknél ezt az óvoda vagy az iskola indokoltnak látja. Ezzel együtt a leggyakoribb ellátási formáknál (pl. sebészet, belgyógyászat, bőrgyógyászat stb.) a körzetközpont Dabas jelenti a szolgáltatás igénybevételének helyét, a speciálisabb esetekkel kell általában Budapestre menni. Dabas Dr. Halász Géza Szakrendelője a Közép-Magyarországi régióban, Dabas központú térségben végzi a lakosság járóbeteg szakellátását. Területi ellátási kötelezettsége a térség 13 településre (4 város, 9 község), közel 70.000 lakosára terjed ki. A szakorvosi rendelőintézet Dabas Város Önkormányzatának tulajdonában, költségvetési intézményként működik. Fő tevékenysége a járóbetegek szakorvosi ellátása, emellett azonban helyi, városi egészségügyi alapellátási szolgáltatást is nyújt. Ezen alapellátási feladatok: Központi</p>

Ügyeleti Szolgálat, Védőnői Szolgálat, Sportorvosi tevékenység, Foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás. 2007-től egynapos sebészeti ellátást is végez.

Dabas közelsége és Újhartyán méretei jelenleg nem látszanak indokolni a helyben elérhető szolgáltatások körének jelentős bővítését, de egyes gyakoribb igényű szakellátás ill. differenciált fejlesztését javasolt megoldani pl. nőgyógyászat. Újhartyánon sürgős esetben a dabasi mentőállomásról érkezik a mentő, amely a kritikus fontosságúnak tekintett 15 perces kiérkezési időzónon belül található. Újhartyánt is sújtja az egészségügyben tapasztalható országos orvos és szakdolgozó hiány. Így az igényelt helybeni szakellátások megteremtésének ez a legnagyobb akadálya.

Javasolt beavatkozások:

1.2.4.1. Szakrendelések bővítése

A lakosság által igényelt helybeni szakellátás kialakításához az önkormányzat helyiséget kíván és tud nyújtani a rendeléshez. Az akár piaci alapon működő szakrendelés pl. nőgyógyászat szabályozási és szakember hiány miatt eddig nem tudott megvalósulni. Az önkormányzat továbbra is elkötelezett az ügy mellett.

1.2.4.2. Magánkórház építésének előkészítése

A város egészségügyi ellátás differenciált javításáért és bővítéséért felmerült egy magánkórház építése, amelyhez befektetőt keres az önkormányzat. Ehhez az önkormányzat területet tud biztosítani 5-6 hektár nagyságban a Dabas és Hernád felé vezető körforgalmi elágazásnál. Érdemes a beruházást rekreációs céllal és idősek ellátására szolgáló otthon építésével kombinálni.

intézkedés
tartalma/javasolt
beavatkozások

rövid

1.2.4.3. Állatorvosi rendelő kialakítása

	A városban igény mutatkozik egy kisállatrendelő és patika létesítésére, amelyhez az önkormányzat területet biztosíthat, működéséhez pedig támogatást nyújthat.
forrás lehetőség /OP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz)
lehetséges partnerek	Dabas, Dr. Halász Géza Szakrendelő Újhartyán Város Önkormányzat, Dabas Város Önkormányzata
városrészi leképeződés	nem releváns
térségi leképeződés	Dabas járás
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • új szakellátási szolgáltatás (db) • bővülő rendelési idő (óra) • orvos és szakdolgozó száma nő (fő)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • javul az egészségügyi szakellátás • lakosság elégedettsége nő

12. ADATLAP

intézkedés címe	I.2.5. Szolgálati lakások építése
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető és hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.2. Lakossági szolgáltatások javítása
intézkedés indoklása	<p>Újhartyánt is érintheti a jövőben az egészségügyi szakdolgozó, orvos pedagógus, nevelő hiány. A népességmegtartás alapvető feltétele a városi közfeladatok maradéktalan ellátása. A tervezett intézkedés célja, hogy a szakmagyakorlók számára magas színvonalú lakhatást biztosítsanak, ezzel is a kiemelt közfeladatokat ellátó szakmák elismertségét visszaállítsák, illetve a szolgáltatások minőségének növelésével a kisvárosba irányuló népességmozgás ösztönzése és támogatása. A közfeladatokat ellátó munkavállalók számára a lakhatást a településközpontban, középületek (templom, iskola) szomszédságában javasolt biztosítani. Ennek helyszínéül a Deák Ferenc utca 2. szám alatti ingatlan lenne alkalmas átépítést és felújítást követően. Korábban a Magyar Falu Programban sikertelenül pályázott a város 30 millió Ft összegben.</p>
	 <p>Rendelkezésre álló meglévő épület Deák Ferenc utca 2.</p>

intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	javasolt beavatkozások:
	I.2.5.1. Szolgálati lakások létrehozás tanárok és egészségügyi dolgozók számára
	Az alkalmasnak vélt ingatlan önkormányzati megvásárlását követően, az ingatlan felújítását, átalakítását, bővítését, funkcióváltását kell megoldani, amely ingatlant az adott közfeladatot ellátó személy számára az önkormányzat szolgálati lakás céljából rendelkezésre bocsát a közfeladat betöltése idejéig.
	
	<i>Látványterv (Molnár János okl. építészmérnök, 2022.)</i>
	rövid
forrás lehetőség /OP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz)
lehetséges partnerek	Újhartyán Város Önkormányzat
városrészi leképeződés	városközpont
térségi leképeződés	Dabas járás
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • szolgálati lakások száma (db) • szolgálati lakások alapterülete (m²) • szolgálati lakásban elhelyezett dolgozók (fő)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • javul az egészségügyi szakellátás, oktatás, nevelés • lakosság elégedettsége nő

13. ADATLAP

intézkedés címe	I.2.6. Rendőrőrs kialakítása
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető és hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.2. Lakossági szolgáltatások javítása
intézkedés indoklása	Újhartyán a közbiztonság és a katasztrófavédelem tekintetében is a közeli Dabas által ellátott település. A Dabas Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság, valamint a Dabasi Rendőrőrs látja el a feladatokat. Utóbbi munkáját körzeti megbízott és az önkormányzat intézményeként működő járőrszolgálat (közszolgálat, rendőrséggel megállapodás alapján, megkülönböztető jelzés használatára jogosult) látja el, amelyek rendszeres jelenléttel teremtenek átlagon felüli közbiztonságot a településen. A település közbiztonsága

jelenleg is kimagaslónak mondható, ugyanakkor ennek fenntartása és a térségben elfoglalt központi szerepek erősítése érdekében egy városi rendőrőrs kialakítása indokolt. Ezt támasztja alá, hogy a dabasi rendőrkapitányság helyszűkében van, ott bővíteni nem tud. Ócsán és Örkényben is alakult egy kihelyezett rendőrőrs. A rendőri munka ugyanakkor nem csupán a településen zajló tevékenységeket ellenőrizné, hiszen Újhartyán sajátos és szerencsés forgalmi helyzete azt is jelenti, hogy mind az autópályán, mind a főútvonalon, és ezek települési csomópontjain is történhetnek közúti balesetek, amelyekhez a településről könnyen és gyorsan kiérkezhetnek a helyszínre a rendfenntartók. Ezen kívül a településeken tartott rendezvények, programok ideje alatt hatékonyan tudnának közreműködni.

Rendelkezésre álló meglévő épület a városháza közelében, Hősök tere 1. (google map)

intézkedés
tartalma/javasolt
beavatkozások

rövid

Javasolt beavatkozások:

I.2.6.1. Rendőrőrs kialakítása a városban

Az alkalmasnak vélt ingatlan önkormányzati megvásárlását követően, az ingatlan felújítását, átalakítását, bővítését, funkcióváltását kell megoldani, amely ingatlant az adott közfeladatot számára az önkormányzat rendőrőrs céljából rendelkezésre bocsát a közfeladat betöltése idejéig.

Leendő rendőrőrs épülete

I.2.6.2. Körzeti megbízotti szolgálat városba telepítése

A rendőrőrs kialakítását követően az intézménybe a dabasi kihelyezett rendőrőrsi szolgálat működését kell lehetővé tenni és megkezdeni.

forrás lehetőség /OP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz),
lehetséges partnerek	Újhartyán Város Önkormányzat
városrészi leképeződés	városközpont
térségi leképeződés	Dabas járás
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • rendőrs száma (db) • rendőrőrs alapterülete (m²) • rendőrőrsön szolgálatot teljesítők száma (fő)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • javul a közbiztonság • gyorsabb intézkedés • lakosság elégedettsége nő

14. ADATLAP

intézkedés címe	I.2.7. A közművelődési infrastruktúra bővítése
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető, hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.2. Lakossági szolgáltatások javítása
intézkedés indoklása	A település városias életmódjának fejlesztéséhez hozzá tartozik egy színvonalas közművelődési infrastruktúra kiépítése, amelyben nem csupán a legalapvetőbb könyvtári szolgáltatások jelennének meg, hanem a színházlátogatás lehetősége, komoly- és könnyűzenei koncertek megtartásának, látogatásának jól megközelíthető helyszíne. A közművelődés szélesebb spektrumát a település és vonzáskörzetében élők minden generációja igénybe venné, a legkisebektől az idősebb korosztályokig. Újhartyán fejlődő kisváros célja a városi szolgáltatások bővítése, a humán infrastruktúra felzárkóztatása a meglévő igényekhez, illetve mindezek előrettekintő fejlesztése.

<p>intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások</p> <p>rövid</p>	<p>Javasolt beavatkozások:</p> <p>I.2.7.1 Művelődési ház építése</p> <p>Újhartyán jelenleg nem rendelkezik önálló művelődési házzal, viszont annak hiánya egyre égetőbb az aktivizálódó kulturális élet igényei miatt. Az önkormányzat a célra kijelölt területet megvásárolta, a tervek elkészültek, azonban pályázati forrást a beruházásra még nem sikerült elnyerni. A TOP Plusz 1.2.1-21 felhívásban beadott pályázat nem kapott támogatást, várólistára került.</p> 	
	<p><i>Tervezett helyszínrajz (pályázati dokumentáció 2021)</i></p> <p>I.2.7.2. „Faluközpont” hasznosítási tervének újragondolása</p> <p>A város központjában korábban épült „Faluközpont” eredetileg magában foglalta egy művelődési ház bizonyos termeit, azonban néhány évvel ezelőtt az ingatlan más típusú hasznosításba került. Az intézmény jövője és hasznosítása újratárgyalandó, a város igényeinek jobban megfelelő hasznosítási konstrukció kialakítása szükséges.</p>	
	 <p><i>„Faluközpont”</i></p>	
	<p>forrás lehetőség /OP</p>	<p>Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), Magyar Kisváros Program</p>
	<p>lehetséges partnerek</p>	<p>önkormányzat közintézmények lakosság</p>
<p>városrészi leképeződés</p>	<p>településközpontban kijelölt akcióterületek</p>	
<p>térségi leképeződés</p>	<p>hosszú távon térségi szerepkört is felvehet</p>	
<p>output indikátorok</p>	<ul style="list-style-type: none"> • működő tanfolyamok és közösségi programok száma 	

	<ul style="list-style-type: none"> rendszeres események, rendezvények száma, melyeknek nehézkes megfelelő helyszín találni
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> tanfolyamok és közösségi programok számának változása rendezvények és események száma/év részvevők számának változása

15. ADATLAP

intézkedés címe	I.2.8. Rekreációs lehetőségek bővítése
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető, hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.2. Lakossági szolgáltatások javítása
intézkedés indoklása	A városi SWOT analízis egyértelműen rögzítette, hogy a helyi sportolási lehetőségek szerények. A 2019-2024 évekre szóló Sportkoncepció- is célul tűzte ki, hogy a helyi sportinfrastruktúrát bővíteni, új mozgástereteket kialakítani, illetve a már meglévő sportcélú létesítmények hasznosíthatóságát javítani szükséges. Cél, hogy minél színesebb sportélet valósuljon meg a városban, változatos sportolási lehetőségeket teremtve a fiatal és az idősebb korosztály számára is. Olyan kontextusba kívánják helyezni a helyi szabadidős és versenysport működését és működtetését, mely komplexen hat a település és az újhartyáni emberek életére.
intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	<p>I.2.8.1. Sportközpont (sportcsarnok és szabadtéri pályák) építése</p> <p>Újhartyán egyre nagyobb szükségét érzi egy megfelelő méretű sportcsarnok létesítésének, melyhez szabadtéri sportpályák is tartoznak - megfelelő helyszíneket biztosítva különböző sportágak művelésének a városi szolgáltatások bővülésének. A sportcsarnok és pályák helyszíne kijelölésre került, az önkormányzati vagyonszerzés megtörtént, a tervek elkészültek, forrás szerzése szükséges a megvalósításhoz.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p><i>(telepítési vázrajz, pályázati dokumentáció, 2020)</i></p> <p>I.2.8.2. Tanuszoda építése</p> <p>A tervezett projekt az Iskolaváros Program része, hosszú távú megvalósításával kell számolni, az akcióterület kijelölése és biztosítása, továbbá a tervi előkészítés szükséges. Az Iskolaváros Program megvalósulása híján a sportcsarnok 2. ütemeként valósítandó meg.</p> <p>I.2.8.3. Játzóház kialakítása</p> <p>Bővítése tervezett.</p>
forrás lehetőség /OP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)

lehetséges partnerek	önkormányzat közintézmények lakosság
városrészi leképeződés	településközpontokhoz kapcsolódó akcióterület
térségi leképeződés	térségi jelentőségű fejlesztés
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • sportolásra alkalmas területek kiterjedése (ha)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • sportolásra alkalmas terület növekedése (ha)

16. ADATLAP

intézkedés címe	I.2.9. Vendéglátás és boltkínálat bővítésének támogatása
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Élhető, hagyományokat őrző kisváros Részcél: I.2. Lakossági szolgáltatások javítása
intézkedés indoklása	<p>Újhartyán olyan térségben fekszik, amelynek turisztikai vonzerői kevésbé jelentősek, ugyanakkor a város rendelkezik bizonyos vendéglátási potenciállal. A legjobb alapot erre helyben a sváb hagyományokra épülő rendezvények, a jelenlegi trendekbe illeszkedve leginkább a gasztronómia képes adni, amelynek már most is megvannak a működő, bevett hagyományai. Jelentős ágazatnak számít a rendezvények, lakodalmak szervezése a helyi vendéglátásban jelenleg is. Az önkormányzat az alapvetően piaci típusú szolgáltatások fejlesztésében a kapcsolatépítés közreműködésével tud segíteni.</p>
	 <p style="text-align: center;"><i>Naprakész ABC</i></p>
intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	<p>Javasolt beavatkozások:</p> <p>I.2.9.1. Ösztönző rendszerek kialakítása, kapcsolatfelvétel a vállalkozókkal</p> <p>Újhartyán urbanizációs törekvéseihez kapcsolódik a helyi szolgáltatások széleskörű és változatos kiépülése, minőségi kereskedelmi egységek és vendéglátóhelyek létrejötte, melyek alapvetően a magántőke beruházásaiként jönnek létre. Az önkormányzat megfelelő helyszín biztosításával, a helyi vállalkozók felé forduló ösztönző rendszerek kialakításával (kedvező bérleti feltételek biztosítása bizonyos ágazatok részére, közös platformok biztosítása a helyi kommunikációra, tanácsadás és ügyintézési támogatás, nyitottság) segítheti ezt a</p>

	<p>folyamatot. Emellett javasolt egy vállalkozói referens biztosítása, aki a kapcsolatfelvételekben és a párbeszéd kialakításában hathatós segítséget tud nyújtani. A városban felmerült piac, hentesüzlet hiánya. Megvizsgálandó ennek létjogosultsága.</p> <p>1.2.9.2. Helyi vállalkozók/kereskedők fóruma létrehozása</p> <p>Jó gyakorlatként említhető egy helyi vállalkozói fórum létrehozása a kereskedők és vendéglátó egységek tulajdonosai számára. Saját arculat és együttműködési szabályok alakíthatók ki, mely a megjelenés egységesítésével nagyobb elérést tud biztosítani a vásárlók felé.</p>
forrás lehetőség /OP	Helyi források mozgósítása
lehetséges partnerek	önkormányzat lakosság
városrészi leképeződés	nem releváns
térségi leképeződés	térségi jelentőségű hatása lehet
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • meglévő kereskedelmi és vendéglátó egységek száma • meglévő kereskedelmi és vendéglátó egységek- forgalmi adatok
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • kereskedelmi és vendéglátó egységek változása (számszerűség és sokféleség- kínálat)

17. ADATLAP

intézkedés címe	II.1.1 Településmarketing
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	<p>Stratégiai cél: II. A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros</p> <p>Részcél: II.1. Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítása</p>
intézkedés indoklása	<p>Újhartyán olyan kisváros, ahol a társadalmi, gazdasági és környezeti alrendszerek integrációja megvalósul, a belső- és külső kapcsolatrendszerek erős kötésekkel jellemezhetők, ezáltal egy városias légkör jöhet létre, ami kiegészül egy jól definiálható városi vonzáskörzettel. A város ezáltal olyan márkanévvé fejlődhet, ami pozitívan cseng mind a befektetők, mind az új lakóhelyre vágyók, valamint az idegenforgalomban résztvevők számára is. Jelenleg a kisváros jelképe a modern városháza.</p>

Városháza (www.ujhartyan.hu)

Újhartyán város jelenleg nem rendelkezik településmarketing stratégiával, de számos ez irányú tevékenységet folytat. A helyi együttműködések egyik legstabilabb elemét a német nemzetiségi csoportok jelentik, akik munkásságukkal a település német identitását viszik tovább, nemzetközi kapcsolatokat építenek stb. Ezt a tevékenységet érdemes lehet hosszú távon egyéb civil szervezeteknek is átvenniük, hogy a településen kívüli kapcsolatépítéssel segíthessék a város, Újhartyán egyfajta márkanévvé fejlődését. A gazdaságfejlesztés, az ismertség elterjesztésének alapja a városmarketing kialakítása (szolgáltatási regiszter, kiadványok, internetes tájékoztató felületek). Ennek felépítése, megvalósítása a gazdaság minden ágát szolgálja.

Javasolt beavatkozások:

II.1.1.1. Városi brandépítés

Újhartyán közösségének egyik fontos értékét annak német nemzetiségi hagyományai és azok őrzése jelenti, ezt a tradíciót a továbbiakban is fontos fenntartani, erősíteni. Ugyanakkor a város 21. századi megítélése és a település egyfajta brandjének, márkanévként történő helyállításának feltétele, hogy új tartalmakkal töltsék fel, különös érzékenységgel arra, hogy a német hagyományok mindemellett ne sérüljenek. A város sikeres beruházásokkal, arculattervezéssel, társadalmi konszenzussal és erős belső kapcsolatokkal új hagyományokat teremthet, ennek jó eszközeként szolgálhatnak a települési rendezvények, programok. A település városiasabb jellegét erősítené a közterületek és a város közösségi tereinek városiasabb beépítése, városias köztérelemek elhelyezése. A kihelyezett utcabútorok, ivókutak, applikációkkal lekérhető információs táblák, egy általános települési mobilalkalmazás fejlesztése számos új és innovatív városi sajátossággal ruházná fel Újhartyánt, ráadásul mindezek segítségével a településről egyfajta új reprezentáció alakulhatna ki mind a lakosság, mind az ide látogatók szemszögéből. A városias arculattervezés fizikai és elektronikus elemei ráadásul nem csupán a település urbanitását

intézkedés
tartalma/javasolt
beavatkozások

rövid

erősítenék, hanem láthatóbbá tennék a térképen is, egyfajta új települési márkanevet teremthetnek, ráadásul az idegenforgalom számára is vonzóbbá tehetik.

A város, mint márka, „brand” megjelenéséhez szükséges az egységes városi arculat, a minőségi szolgáltatások, a gyarapodó gazdasági teljesítmény és bizonyos idegenforgalmi jelentőségű rekreációs szolgáltatások telepítése. A pozitív városmárka mindemellett a hosszú távú demográfiai stabilitásban is szerepet játszhat a letelepedni vágyó fiatalabb korosztályok Újhartyánba vonzásán keresztül. A vállalkozások száma szintén növekszik, mert egy jólcsengő települési márkanev jó hívószó ebben az esetben. Összességében a város identitásának, illetve külső reprezentációjának specializációja szinte minden szféráját megerősítené.

Legfontosabb tevékenységek:

- Települési arculat kialakítása.
- A település közösségeinek, identitásának megerősítése elsősorban közösségfejlesztő tevékenységek, akciók és a közösségi programok megvalósításával, település hagyományaira, kreatív erőire támaszkodó eseményekkel, minőségi közös időtöltésre alkalmas szabadtéri és fedett helyszínek kialakításával.
- Újhartyán Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának tervezése, társadalmasítása
- A stratégia megvalósítás eszközei és nyomon követése
- Komplex térségi turisztikai szolgáltatások kialakítása és a partnertelepülésekkel közös promóciója.
- Befektetésre alkalmas terület kijánlása. Egyes, komplex fejlesztést igénylő területek, illetve ingatlanok esetében beépítési, hasznosítási, tájrendezési javaslatának elkészítése,
- A helyi vállalkozások kijánlása (jelenleg is léteznek).
- A tervezett és megvalósított fejlesztések széles körben történő ismertetése.
- A partnerség és együttműködés kultúrájának megteremtése, alapvető elvárássá fejlesztése, különböző eseti és állandó platformok működtetése.
- Városi honlap, Facebook profil további működtetése, fejlesztése

II.1.1.2. Marketingstratégia megalkotása

Újhartyán a jövőben országos ismertségét növelheti, amennyiben egy progresszív, jól felépített városmarketinget épít fel. A város marketing koncepcióját szükséges megalkotni, amelyben a város földrajzi elhelyezkedése és gazdasági, turisztikai vonzerői alapján veszik számba továbbfejleszhető és fejlesztendő célterületeket. A városmarketing legfontosabb céljai:

	<ul style="list-style-type: none"> – a helyi lakosság kötődésének, identitásának erősítése (van mire büszkének lenni) – a város és környéke turisztikai vonzerejének növelése – magánbefektetők településre vonzása – a létesítmények kihasználtságának növelése – a település jó hírének megtartása <p>A legfontosabb célcsoportok:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a város és a járás lakossága – potenciális látogatók – a városban működő vállalkozások, civil szervezetek – magánbefektetők
forrás lehetőség /OP	saját forrás
lehetséges partnerek	önkormányzat, civil szervezetek, gazdasági társaságok
városrészi leképeződés	nem releváns
térségi leképeződés	kiterjeszhető bizonyos témakörökben a járás településeinek információira.
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • városi marketingstratégia (db) • városi honlapot és fb oldalt követők száma (fő) • betelepülő lakosok száma (fő) • városba települő gazdasági társaságok száma (db)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • városba látogató turisták száma nő • helyi gazdasági társaságok bevétele nő • lakossági elégedettség nő

18. ADATLAP

intézkedés címe	II.1.2. Iparterület bővítése és infrastrukturális fejlesztése
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros Részcél: II.1. Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítása
intézkedés indoklása	A település gazdasági fellendülésének alapja a meglévő iparterület folyamatos fejlesztése és bővítése, a telephelyek klímatudatos és fenntartható infrastrukturális ellátásának biztosítása. A városban az utóbbi időkben az iparterület nagysága dinamikusan növekedett, amelyben még tartalékok is vannak. A település területi növekedését csak fenntartható módon szabad engedni, kompakt belterület megtartása javasolt a kielégíthető városi szolgáltatásokkal. Újhartyán esetében legerőteljesebben a fejlesztési területek korlátozottságát tapasztalhatjuk, így a területgazdálkodás kiemelt feladat. Az iparterületi városrészben a hatályos szerkezeti terv kijelöli a tervezett bővítéseket és véderdőket. Ezen területek biztosítása továbbra is javasolt a fejlődés fenntartásának érdekében. A fejlesztések műszaki feltételei a tervezett kiszolgáló utak, közművezetékek, tűzvíztárolók, csapadékvízvezetés és egy, az iparterülethez kapcsolódó, azt kiszolgáló önálló szennyvíztisztító telephely létesítése. Részben ezek már rendelkezésre állnak. Burkolt utak egy része

kiépület, a vízműkút ivóvíz tisztítóval is megépült első lépésként az iparterület működtetéséhez, így az ivóvíz szolgáltatás a várostól független. Az iparterületi szennyvíztisztító létesítését az önkormányzat tervezi második lépésként. A jelenlegi városi szennyvíztisztító telep ezt követően csak a városi igényeket szolgálná ki

Javasolt beavatkozások:

II.1.2.1. Az iparterület bővítési terv, megvalósíthatósági tanulmány elkészítése

Újhartyán iparterülete kiemelkedően és folyamatosan fejlődik, és ez a tendencia a jövőben még tovább is várható. A bővítési területek egy része rendelkezésre áll, a tervi előkészítés szükséges egy megvalósíthatósági tanulmányterv formájában. A tanulmányterv feladata, hogy vizsgálja a meglévő iparterületek funkcionális eloszlását, a hozzájuk kapcsolódó új részek telepítési kívánalmait (funkció, infrastrukturális igények, közlekedési kapcsolatok, kiszolgálás, forrás allokáció, ütemezés, üzleti modell a megvalósításra stb.)

II.1.2.2. Közműfejlesztés és kiszolgáló utak kialakítása az iparterületen, elválasztó erdősávok biztosítása

Az iparterület további fejlesztésének infrastrukturális igényei vannak:

- saját szennyvíztisztító telephely kiépítése, mivel a városi hálózatot és a tisztítótelep kapacitása már nem elegendő,
- elválasztó erdősávok kialakítása, telepítése,
- úthálózat fejlesztése,
- energiaellátás optimalizálása, napelempark létesítése, tanulmányterv energiaközösségek létrehozására

intézkedés
tartalma/javasolt
beavatkozások

rövid

Iparterület vízműkútja (Huszár Szilvia, 2022.06.08.)

II.1.2.3. Ipari park felőli M5 lehajtó átépítése közlekedésbiztonsági okokból

A projekt állami feladat mind a források biztosítása, mind a kivitelezés vonatkozásában, a biztonsági kockázatok jelentősége miatt megvalósítása nem odázható.

- 405-ös út többsávossá tétele

	<ul style="list-style-type: none"> – az ipari park megnyitása az újlengyeli leágazás irányába – nagyobb teherforgalom bíró képesség – tanulmányterv készítésének ösztönzése <p>II.1.2.4. Ipari terület humán szolgáltatásai bővítésének ösztönzése</p> <ul style="list-style-type: none"> – dolgozói buszjáratok szervezése – napközbeni ellátási lehetőségek bővülése (étkezési lehetőségek és pihenőidő humán tereinek növelése) – kerékpáros megközelítés javítása Újhartyánból – északi bejárat fejlesztése a településről
forrás lehetőség /OP	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz), Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
lehetséges partnerek	önkormányzat ipari park jelenlegi és jövőbeni szereplői lakosság
városrészi leképeződés	iparterület
térségi leképeződés	térségi jelentőségű fejlesztések
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • használatban lévő (beépített) iparterület nagysága (ha) • az iparterületen foglalkoztatottak száma • az iparterületen működő üzemek bruttó termelési értéke
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • bruttó termelési érték változása • foglalkoztatottak számának változása • termelésbe bevolt új területek nagysága (ha)

19. ADATLAP

intézkedés címe	II.1.3. Hálózatosodás és klaszteresedés
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros Részcél: II.1. Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítása
intézkedés indoklása	<p>Újhartyán jelenlegi problémái között nevesítette a SWOT analízis, hogy a gazdasági és társadalmi szereplők egymástól elszigetelten, egymás munkásságát, tevékenységét nem ismerve működnek. A város integritásának hosszú távú fenntartása érdekében ezért kiemelt jelentőséggel bír a hálózatosodás megalapozása a gazdasági szektorokban is. A belső együttműködések elősegítése a területi versenyképesség társadalmi, gazdasági és intézményi oldalát is növelné, ráadásul pozitív hatást gyakorolna a város általános imázsára és ismertségére. A hálózatosodás egy tematikus oldalát az idegenforgalmi klaszterekbe történő csatlakozás jelentheti, amelyhez a város hosszú távú, következetes fejlesztése jó alapot teremthet.</p> <p>A város gazdaságának stabilitása a jelenlegi tendenciákat figyelembe véve elsősorban attól függ, hogy mennyire képesek a gazdaság szereplői</p>

	<p>kapcsolatokat találni saját vállalkozásuk portfóliójának megfelelően. A vállalkozások klaszterbe csatlakozása térségi szinten járulhat hozzá a város gazdasági előnyeinek erősítéséhez, ezáltal ugyanis már nem csupán a közlekedéscsökkentési előnyökből, hanem a partnerségből fakadó pozitív inputokból is megerősödhet. Fontos azonban, hogy ne csupán az azonos portfóliójú cégekkel lépjenek a helyi vállalkozók kapcsolatba, hanem a településen működő egyéb vállalkozásokkal, cégekkel is. A település gazdasági sikerességének egyik kulcsa az lehet, ha képes integrálni a különböző gazdasági tevékenységekkel foglalkozókat, ezáltal belső és akár külső hálózatokat építeni, ezzel segítve a helyi szereplőket, másrészt vonzóbbá tenni a települést a jövőbeli befektetők számára is.</p>
<p>intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások</p>	<p>Javasolt beavatkozások:</p> <p>II.1.3.1. Hosszútávon fenntartható helyi gazdaságpolitika</p> <p>A város jelenlegi fő bevételi forrását az iparűzési adók jelentik, azonban hosszú távon indokolt lenne egy innovatívabb helyi gazdaságpolitika kialakítása, ami az iparűzési adók nélkül is hosszú távú anyagi előnyöket jelent a város önkormányzatának. Ennek alapját egyfajta beruházói tevékenység jelentené a vállalkozások részéről, amelynek lényege, hogy aktív szerepet vállalnak a település bizonyos üzemeltetési feladataiban, támogatják a befektetéseket és projekteket, hozzájárulnak a helyi rendezvények lebonyolítási költségeihez stb. A viszonzás az önkormányzat részéről a befektetések egy részének visszaforgatását jelentené az ipari parkba, illetve a helyi vállalkozások támogatásába különböző munkaerőpiaci eszközökkel, oktatással stb. A kétoldalú együttműködés eredménye egy szoros partnerségi kapcsolatokon álló, erős bizalmi tőkét biztosító helyi gazdasági szféra, ami aktív részét képezi a településnek. Egy új típusú gazdaságpolitikai modell vonzóvá teheti Újhartyánt a jövőbeli befektetők számára is, nem csupán anyagi, hanem a belső kapcsolatok és a települési integráció miatt is.</p> <p>II.1.3.2. A város gazdasági szereplői közti kommunikáció elősegítése</p> <p>Újhartyánban jelenleg a gazdaság egyik leggyengébb részét az jelenti, hogy bár az ipari parkban működő cégek rendkívül jelentős potenciállal és anyagi javakkal ruházzák fel, a település kisvállalkozói ehhez képest hátrányosabb helyzetben vannak. Ennek egyik legfőbb oka a hiányos kommunikáció, az ipari park szereplői, a település kisvállalkozói, valamint a települési önkormányzat közti határok. Ezért jelentős stratégiai célt jelent a gazdaság szereplőinek megismertetése egymással és a település vezetésével, ennek érdekében Újhartyán a jövőben kommunikációs platformokat hozna létre, ahol minden szereplő megismerhetné egymást. Javasolt egy olyan állandó testület, konzisztórium kialakítása, amelyben a különböző felek képviselői egyenrangúként vesznek részt, és amely rendszeres üléseivel, formalizált működésével stabil alapokat teremtené a párbeszédnek. Jelentős szerepe lehet továbbá a párbeszéd elmélyítésében a településen megrendezhető vállalkozói kiállításoknak,</p>

	konferenciáknak vagy akár a társadalmi eseményekre való meghívásnak is. Nem csupán a vállalkozók partnersége hordoz jelentőséget magában, hanem a lakosság és a vállalatok közelítése egymáshoz, elsősorban a hosszú távú munkaerő pótlás szempontjából. Nagymértékben növelné a kommunikációt az is, ha a helyben működő vállalatok szponzorokként is részt tudnának venni a város különböző kulturális- és közösségi rendezvényein, támogatnák a helyi intézményeket, programjaikat.
forrás lehetőség /OP	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz), TOP Plusz, saját forrás
lehetséges partnerek	önkormányzat ipari park jelenlegi és jövőbeni szereplői nagyvállalkozások kkv-k lakosság
városrészi leképeződés	iparterület
térségi leképeződés	térségi jelentőségű fejlesztések
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs platformok száma (db) • vállalozási kiállítások, rendezvények száma (db) • önkormányzat és vállalkozások közti partnerségi kapcsolatok száma (db) • vállalkozások közti együttműködési megállapodások száma (db) • vállalati partnerségben résztvevők száma (fő)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • vállalkozások, önkormányzat közötti kommunikáció javul

20. ADATLAP

intézkedés címe	II.1.4. Helyi kistermelők ösztönzése, feltételeinek javítása
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros Rész cél: II.1. Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítása
intézkedés indoklása	A biztonságos, elsősorban belső kapcsolatokra épülő, a nagyobb és a kisebb gazdasági szereplőket összekötő, integráló települési gazdaság mindemellett képes belső, saját erőforrásaiból is megállni a helyét. A település korlátait számba véve diktál fejlődést mind a gazdaság, mind a társadalom oldaláról, ahol a tudatos fejlesztés keretében a változó környezeti feltételekhez is képes alkalmazkodni, azokat adaptálni, így a fenntarthatóság elveit hosszú távon is be tudja tartani. Saját erőforrásainak racionális felhasználása a helyi agrárgazdaság szereplőinek is biztos megélhetést nyújt, ami párosul a társadalom környezettudatosságának növekedésével. A fenntartható települési életforma részét képezi a helyi társadalomban a vállalkozók, helyi termelők támogatása.

II.1.4.1. A helybeni mezőgazdasági termelés ösztönző rendszerének kialakítása

A helyi kis-, őstermelők ösztönzését az önkormányzat figyelemfelhívással, kampányokkal, fórumokkal tudja támogatni a lakosság körében. Az egészséges termékek, rövidebb utat tesznek meg a termelőtől a fogyasztóig és ez a környezetvédelméhez is hozzájárul. A helyi termékek megvásárlásával egyrészt jelentősen rövidítünk az értékesítési láncon, másrészt segítjük a vidéki termelők gyors piacra jutását. Így alakul ki az úgynevezett rövid ellátási lánc (REL).

Külterületi és belterületi mezőgazdaság (Stefkó Gergő 2023.03.24.)

II.1.4.2. A helyi termelők és a lakosság összekötése piactérrel

A helyi mezőgazdaság szereplőinek támogatása elsősorban egy helyben elérhető, időszakos piactér, vásárló közösségek boltja kialakításával lehetséges, ahol a helyi őstermelőktől vásárolhat Újhartyán, valamint a környező települések lakossága. A piactér egyéb tevékenységeket is lehetővé tenne a településen, például helyi vállalkozási kiállítások szervezését, ami elősegítheti partnerségek kialakítását, a vállalkozások, termelők közti hosszú távú együttműködéseket. A 21. századi, modern értékesítési formák bevezetésével egy innovatív piaci árusítás is megvalósítható az okos értékesítési formák helyi bevezetésével. A házhoz piac koncepciója közelebb hozza a termelőket a lakossághoz, ezzel erősítve a helyi gazdasági tevékenységet és az élelmiszerbiztonságot.

Kézműves kerámia (Huszár Szilvia, 2022.06.08.)

intézkedés
tartalma/javasolt
beavatkozások

rövid

forrás lehetőség /OP

Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz), TOP Plusz, Vidékfejlesztési Program

lehetséges partnerek

önkormányzat
helyi termelők, őstermelők

	lakosság
városrészi leképeződés	külterület
térségi leképeződés	Térségi jelentőségű fejlesztések
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • piac, vásárló közösségi bolt (db) • helyi termelők száma (fő)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • helyi termékek elterjedése • helyi kistermelők piacra jutási lehetősége nő

21. ADATLAP

intézkedés címe	II.1.5. Turisztikai vonzerők és szálláshely fejlesztése
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	<p>Stratégiai cél: II. A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros</p> <p>Részcél: II.1. Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítása</p>
intézkedés indoklása	<p>A Turjánvidék különlegesen gazdag állat- és növényvilágáról és láposmocsarairól híres. A Turjánvidék Natura 2000 terület és egy részén terül el az Ócsai Tájvédelmi Körzet. A Turjánvidék területe Dabas, Inárcs, Kakucs, Ócsa, Örkény, Táborfalva, Újhartyán településeket érinti. A legismertebb turisztikai bemutatóhelye az Ócsai Tájvédelmi Körzetben található Selyemréti tanösvény, madárvárta, tájház együttes, amely nemzeti parki bemutatóhely is. Látogatottsága egyre növekvő tendenciát mutat.</p> <p><i>Turjánvidék természeti értékei (http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu)</i></p> <p>A turizmus színesítheti a helyi gazdaság palettáját, de jelenleg nem ez a gazdaság motorja. Mindenesetre az elmúlt években megindult az idegenforgalom is, hiszen épültek szálláshelyek, kerékpárutak és a helyiek érdeklődését felkeltette az ágazatban rejlő potenciál. Térségi összefogással lehetne fejleszteni a kerékpáros-turizmus feltételeit, de a kiránduló- vagy akár a lovasturizmusnak is kedvezőek a helyi feltételei. Mindazonáltal, az idegenforgalom – amit most a fentiekén túl leginkább a tranzitforgalomra alapozódik – a jövőben is csak kisebb fajsúlyú kiegészítője lehet a helyi gazdaságnak, ugyanakkor a fejlesztés jól</p>

illeszkedik a diverzifikálással, több lábon állással, valamint a helyi vállalkozások erősítésével kapcsolatos célkitűzések rendszerébe.

II.1.5.1. Tájházakat összekötő tematikus út program megalkotása

A Turjánvidéket érintő települési önkormányzatok, Duna-Ipoly Nemzeti Park, Tájházak szövetségével együttműködésével lehetőség lenne a települések épített örökségeinek felfűzésére tematikus út és ahhoz kapcsolódó programsorozat kialakításával. Újhartyán örökségét alapjaiban határozza meg a német hagyományokhoz, kulturális értékekhez való kötődés. Ez markánsan befolyásolja a település oktatási szféráját, (pozitív) kihatással van gazdaságára és jelentős adottságként fogható fel a turizmus szempontjából is. Az örökség megőrzésben és ápolásában igen jelentős szerepet játszik a tájház, amely valójában helytörténeti gyűjtemény. A tematikus út gyalogosan, kerékpárral és lovon is bejárható lenne, a városi belterületületi és külterületi (Halastónál tervezett) szálláshelyek igénybevételével.

Újhartyán sváb tájház (www.ujhartyan.hu)

intézkedés
tartalma/javasolt
beavatkozások

rövid

II.1.5.2. Tematikus út tervezése, kiépítése

A tájházakat összekötő tematikus út megvalósíthatósági tanulmánya, kiviteli tervének elkészítése.

II.1.5.3. Turjánvidék tanösvény hálózat

A Turjánvidék természeti értékeinek turisztikai vonzerővé alakításáról javasolt tanulmánytervet készíteni. A vezértermék a tájház tematikus út lehet, amelyből kiágazva egy-egy természeti tanösvény bejárható. Az említett tematikus, tájházakat összekötő úthoz hasonlóan a tanösvény is bejárható lehet gyalogosan, kerékpárral és lovon.

Újhartyán Halastó magánterület (Huszár Szilvia 2023.03.24.)

II.1.5.4. Városi körséta program kialakítása

A városba érkező pihenni, szórakozni, kirándulni, művelődni vágyó turistáknak javasolt egy olyan körtúra útvonalat kijelölni, amely egy kellemes sétával elérhetővé teszi a helyi nevezetességeket, zöldterületeket, játszótereket. Az útvonal fizikai kiépítése és kitáblázása segíti a tájékozódást. A közlekedés akár gyalogosan sétálva, futva, kerékpárral is történhet, arra alkalmas pályaszerkezeten és egy digitális applikáció segítségével.

II.1.5.5. Szálláshelyek koordinálása

Újhartyán 2134 vendégéjszakáját újabb szálláshelyek kialakításával is tudná növelni, a meglévők diverzifikálásával a vonzerők fejlesztése mellett. Kedvező potenciállal rendelkezik a Halastó. A piacon alapon működő szálláshelyek alakításánál az önkormányzat koordináló szerepben jelenik meg.

Újhartyán szálláshelyei (Stefkó Gergő 2023.03.24.)

forrás lehetőség /OP	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz), TOP Plusz, Vidékfejlesztési Operatív Program
lehetséges partnerek	önkormányzat Tájházak Szövetsége Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Felső Homokhátság Vidékfejlesztési Társulás kkv-k lakosság
városrészi leképeződés	közigazgatási terület
térségi leképeződés	térségi jelentőségű fejlesztések
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • vonzerők száma (db)

	<ul style="list-style-type: none"> • tematikus tanösvény hossza (km) • rendezvényeken résztvevők száma(fő) • látogatók száma (fő) • vendégek száma (fő) • vendégéjszakák száma (fő) • szállásférőhelyek száma (db)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • város látogatottsága és hírneve nő

22. ADATLAP

intézkedés címe	II.1.6. Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros Részcél: II.1. Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítása
intézkedés indoklása	<p>Mind a városirányítási, mind a környezetvédelmi problémák kezeléséhez ma már elengedhetetlen a környezeti monitoring kiépítése és erre alapozott városirányítási rendszer kialakítása.</p> <p>A városban telepítendő szenzorok, illetve a városhasználók által generált adatok (amelyek származhatnak pl.: egyedi mérőkből), rengeteg adatot szolgáltatnak. Ennek a nagy számú, sokszor valós idejű adatnak a feldolgozásához, elemzéséhez, rendszerezéséhez további felhasználásához egy ún. városi dashboard², azaz irányító vagy döntéstámogató, városirányítási rendszer kialakítása szükséges.</p> <p>A feldolgozott adatokat mindenki számára könnyen elérhetővé, felhasználhatóvá lehet tenni. A nyílt adatok segíthetik a városlakók tudatosságát, elsősorban a környezetvédelmi, energiahatékonysági és közlekedési kérdésekben. A városirányítási rendszer segítségével lehetővé válik a város energetikai és környezeti (pl.: levegő-, zajterhelés) helyzetének gyors és könnyű áttekintése. Az adatok felhasználásával a városirányítási döntések akár valós időben is történhetnek pl. intézmények energiafelhasználása.</p> <p>Települési szinten az egyik legfontosabb gazdasági támogatást és ösztönzést a város működése/működtetése során keletkező adatok rendszerezése és jogosultságok mentén vezérelt megosztása jelenti. Ennek oka az, hogy ma már a befektetők és fejlesztők legtöbb operatív döntését az adatok vezérlik. A pontos, hiteles és naprakész adatok felhasználásával meghozott döntések jelentős versenyelőnyt jelentenek nemcsak az online vállalatok, hanem a hagyományos iparágak és a szolgáltató szektor számára is.</p>

² Dashboard: Irányítópult vagy műszerfal, egy olyan egyoldalas valós idejű használati felület, amely - mint egy fénykép - grafikai megjelenítéssel mutatja be az adott szervezet működése szempontjából kulcsfontosságú teljesítménymutatóinak aktuális állapotát, ezáltal lehetővé téve az információra épülő azonnali döntéshozatalt. (forrás: <https://www.hrportal.hu/jelentes/dashboard.html>)

	<p>Az eddig nem ismert mennyiségű és felbontású adat kezelése, tárolása, elemzése nyilvánvaló biztonsági kérdéseket vet fel. Ez elsősorban oktatás és szemléletformálás kérdése. További, és vélhetően egyre nagyobb kérdést jelent a területen a rosszindulatú támadások, a terrorizmus és a szürke, illetve fekete piaci tevékenységek hatása. Mászt jelent egy hacker támadás egy email szerver ellen, és mászt egy vízmű társaság vagy egy áramszolgáltató irányító egységei ellen. Ez a kérdés nem csupán a nagy, városi rendszerek léptékében, hanem a hálózatba kapcsolt háztartási eszközök (IoT) elterjedésével a magánszféra számára is egyre aktuálisabb.</p>
<p>intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások</p> <p>rövid</p>	<p>Javasolt beavatkozások:</p> <p>II.1.6.1. Adatalapú döntéstámogató rendszer fejlesztése</p> <p>A város számára elérhető adatok és a telepítendő városi szenzorok által gyűjtött információk feldolgozásának és hasznosításának egyik hatékony eszköze lehet egy városi döntéstámogató rendszer kialakítása, amely lehetővé teszi a városvezetés számára a város infrastruktúrájának nyomon követését, vezérlését és optimalizálását. A megoldással az alkalmazásokat könnyen lehet vezérelni, az elérhető adatokat valós időben monitorozni, lehetséges továbbá azokat összesíteni, menteni, és képzett indikátorok számításával értékelni. A döntéstámogató rendszer használatával nagyban növelhető a városüzemeltetés hatékonysága, a közbiztonság, a közszolgáltatások színvonala.</p> <p><u>Konkrét beavatkozások:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Városi és közintézményi szenzorok kiépítése: <ul style="list-style-type: none"> ○ Közintézmények valós idejű energiahasználatának mérése; ○ Forgalmószámláló (gépjármű, gyalogos egyaránt) – segítségükkel a forgalom optimalizáláson túl lehetőség nyílik az igény alapú közvilágítási szint szabályozásra; ○ Víz jelenlét érzékelés, gázérezkelők vagy túlfeszültség-érezkelők azonnal figyelmeztethetnek, ha valami probléma van a közműveknél; ○ Légszennyezés és zajterhelés mérők telepítése: Célja a lakosság tájékoztatása mellett a figyelem felhívása a környezetszennyezés mértékére és az ehhez kapcsolódó köztudat formálása. • Önkormányzat IKT feltételek fejlesztése. • Városi döntéstámogató rendszer kialakítása. <p>II.1.6.2. Nyílt adatplatform létrehozása</p> <p>A városban gyűjtött adatok elemzése, szűrése, aggregálása, rövid- vagy hosszú távú, térbeli és időbeli korrelációk detektálása, majd személyre szabott, illetve kontextusfüggő, értéknövelt adatszolgáltatások kialakítása a piaci szereplők számára.</p> <p><u>Konkrét beavatkozások:</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Adatgazdálkodási stratégia kialakítása – a városban keletkező adatok gyűjtésére rendszerezésére, tárolására és felhasználhatóságára vonatkozó részletes terv; • Intézményi és szervezeti feltételek megteremtése, folyamatszabályzás; • Nyílt adatplatform kialakítása a városi lakosok és a gazdasági társaságok számára; • Adatbiztonsági rendszerek fejlesztése; • A közszolgáltatásban dolgozók emelt szintű IKT készségeinek fejlesztése.
forrás lehetőség /OP	Digitális Magyarország Program Plusz (DIMOP Plusz)
lehetséges partnerek	önkormányzat közintézmények kkv-k lakosság
városrészi leképeződés	nem releváns
térségi leképeződés	nincs
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • telepített szenzorok száma • gyűjtött és közétett környezeti adatok száma • városi döntéstámogató rendszer száma (1 db) • közszolgálati dolgozók digitális kompetencia-fejlesztésére irányuló képzések száma • városi adatgazdálkodási stratégia (1 db) • nyílt adatplatform (1db)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • Adataalapú döntések száma • Városüzemeltetési költségek csökkennek • Javul a környezeti állapot • Lakosság környezettudatossága nő • közszolgálati dolgozók digitális kompetenciája nő

23. ADATLAP

intézkedés címe	II.2.1. Települési intézményeket és lakosságot kiszolgáló megújuló energia termelése és használata, energiaközösség kialakítása
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II.A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros Részcél: II.2. Fenntartható, klímabarát infrastruktúra fejlesztés
intézkedés indoklása	Újhartyán közigazgatási területén, az M5 autópálya mentén 5 egységes ipari naperőmű park található, annak keleti oldalán. A közintézmények közül a bölcsődét, óvodát és az iskolát látták el napelemekkel. Az iskola fűtését jelenleg egy faapríték kazán biztosítja, az óvoda geotermikus fűtéssel ellátott, a bölcsőde hőszivattyúval. A napenergia hasznosítása országos szinten is támogatott, és Újhartyán adottságai pedig kedvezőek ennek kiaknázására, ugyanakkor az alternatív megoldások

között mindenképp törekedni kell a hatékony, de alacsony környezetterhelést jelentő megoldások alkalmazására.

Magyarország a megújuló energiaforrások arányát legalább 21%-ra kívánja emelni 2030-ig a bruttó végső energia-felhasználás arányában, ezen belül a villamosenergia-fogyasztásban a megújuló alapú energiatermelés arányát 2030-ra legalább 20%-ra kívánja növelni. Újhartyánnak érdeke, hogy a gazdasági erősödéséből adódó növekvő energiaigényének minél nagyobb hányadát megújuló energiaforrásból biztosítsa, ezzel is elősegítve mind az országos célok, mind pedig saját energetikai és klímavédelmi célkitűzéseinek teljesülését. A város növekvő energiaigényének biztosítása és az energiaönállóságának elérése érdekében szükséges növelni a megújuló energiaforrások alkalmazását mind az önkormányzati, mind a lakossági, mind a vállalközi felhasználók esetében.

II.2.1.1. Önkormányzati intézmények energiahatékonyságának javítása, megújuló energia alkalmazása

Az energiahatékonyság érdekében az önkormányzati és a nemzeti önkormányzat tulajdonában álló épületállomány esetében szükséges az épületek energiaveszteség feltáró vizsgálata, energetikai auditok lefolytatása, az ISO 50001 energiagazdálkodási rendszer bevezetésének vizsgálata, intelligens létesítményüzemeltetési rendszer bevezetési lehetőségének vizsgálata, előkészítése, és a középületek energetikai felújítása.

- **Városháza napelemes rendszer kiépítése**

A modern Városháza épületre javasolt napelemek kihelyezése és annak hasznosítása, fűtés, melegvízhasználati céllal.

- **„Bagolyfészek” energetikai modernizálása**

Az elsősorban Ifjúsági klubként és hagyományőrző műhelyként üzemelő Bagoly épületére napelemek telepítése javasolt.

II.2.1.2. Lakóépületek energetikai korszerűsítésének ösztönzése

Javasolt lakóépületek mélyfelújításának támogatása, ösztönzése a megújuló energia termelésének és használatának ösztönzése. Vizsgálni szükséges egy olyan helyi támogatási rendszer kialakítását (megfelelő támogatási források rendelkezésre állása esetén), amely a rászoruló háztartások beruházási költségeinek önrészehez járulna hozzá (pl. azon családok esetében, amelyek bizonyos típusú rendszeres szociális

intézkedés
tartalma/javasolt
beavatkozások

rövid

támogatásban részesülnek), segítve ezzel is az energiaszegénység felszámolását.

II.2.1.3 Ipari területek saját megújuló villamosenergia termelés ösztönzése

Az összefüggő ipari területek lehetőséget biztosítanak, hogy az itt lévő vállalatok energiaklaszter, energiaközösség létrehozásával, egyedi energiatermelési megoldásokat vezessenek be. A megújuló részarány növelése ma legegyszerűbben és olcsóbban a napenergia hasznosításával állítható elő. Ennek földrajzi és éghajlati adottságai Újhartyánban rendkívül kedvezőek. Az energiaklaszter létrehozásában a város ösztönző szerepet vállalhat fel.

Napelempark magánbefektetésben az M5 menti ipari parkban (Huszár Szilvia, 2022.06.08.)

II.2.1.4. Közterületeken megújuló energia használata, elektromos autótöltő állomás kialakítása

Az önkormányzat céljai közt szerepel, hogy város közterületén közcélú ill. önkormányzati területen saját használatú elektromos autótöltő állomást telepítsen ill. azt elősegítse. A két típusú használati cél különböző technikai-technológiai megoldást igényel. Ahogy az elektromos és tölthető hibrid autók mennyisége hazánkban exponenciálisan emelkedik, így Újhartyánban is számottevő már a számuk. Ez megköveteli a magánterületen, illetve a közterületen elhelyezett töltőállomásokat a városban. Magyarország 2020-ban a napenergia termelési kapacitás növekedése 0,6GW volt, hasonlóan a 2019. évihez. 2020-ban 5.134 db új elektromos és 5.269 plug-in hibrid autót értékesítettek Magyarországon, ami 45,3%-os növekedés jelent 2019-hez képest.

II.2.1.5. Közösségi napelempark kiépítése

A közösségi napelempark legnagyobb előnye, hogy azok is termelhetnének napelemmel áramot, akik a saját ingatlanjukra nem telepíthetnek. Lényegében egy nagyobb szabad területre telepített egybefüggő kiserőműről van szó, amelynek a tulajdonosai a részesedésüknek megfelelő arányban levonhatják a villanyszámlájukból

	<p>a megtermelt áramot. A város külterületén megvalósítandó közösségi napelempark már korábban ötlet szintjén merült fel az önkormányzat részéről, s a jelenlegi energiaválság aktuálissá tette. Helyszíneresés, szakmai egyeztetések lefolytatása javasolt az érintett minisztériummal, kormányhivatallal és befektető céggel. Jogi szabályozása változóban van.</p> <p>II.2.1.6. Termálvíz hasznosítása</p> <p>A város közigazgatási területén, a Hernád felé vezető út mentén a kőolajkutatók alkalmával tártak fel termálvizet, amely hasonló minőségű, mint a Gellért-hegyi forrásoké. Nátriumot is tartalmazó kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos és szulfátos-kloridos hévíz, melynek fluoridion-tartalma is jelentős, amely mozgásszervi, ízületi bántalmak és keringési zavarok kezelésére alkalmas, Jelenleg a kút lefojtott, de a jövőben az energetika, turisztikai hasznosítása javasolt.</p> <p>II.2.1.7. Zöld hulladék gyűjtése és feldolgozása</p> <p>A városban a zöld hulladék gyűjtése a Monori út végén történt, amelyet az önkormányzat felszámolt, mert ellenőrizhetetlenné vált az oda hordott hulladék típusa. Jelenleg a Gödör területén elhelyezett konténerben gyűjtik. Hosszabb távon a kertekben lévő komposztálás elterjedése segítheti a zöld hulladékképződés csökkentését. Illetve az elszállítandó zöld hulladék egyéb módon való kezelése, feldolgozása térségi szinten egyeztetendő és javaslatokkal segített mint megújuló termék előállítására építőanyagként, fűtőanyagként. A megújuló energiaforrások, a melléktermékek, a hulladékok, a maradékanyagok és más, nem élelmiszer jellegű nyersanyagok biogazdasági célokra történő átadásának és felhasználásának megkönnyítése a körforgásos gazdaságot is támogatja.</p>
forrás lehetőség /OP	saját forrás, vállalkozói, lakossági forrás, Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)
lehetséges partnerek	önkormányzat gazdasági szervezetek lakosság
városrészi leképeződés	kisvárosi központi terület, iparterületi városrész
térségi leképeződés	nincs
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • Energetikai korszerűsítéssel érintett önkormányzati tulajdonú épületek száma • Beépített új megújuló energia kapacitás • Egyedi energiatermelő rendszerrel rendelkező ipari vállalatok száma • Alternatív energiaforrásra átálló egyedi és csoportos rendszerekben résztvevő cégek száma • Napelem telepítéssel érintett lakóházak száma • Fűtéskorszerűsítéssel érintett lakóházak száma • Egyéb energetikai támogatással érintett lakóház/háztartás száma
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • Fosszilis energiafelhasználás csökkenése • ÜHG éves kibocsátásának csökkenése

	<ul style="list-style-type: none"> • Levegőszennyezettség csökkenése • Háztartások energiaköltsége csökken
--	--

24. ADATLAP

intézkedés címe	II.2.2.Forgalomcsillapítás és zajvédelem különböző formáinak kialakítása
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II.A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros Részcél: II.2. Fenntartható, klímabarát infrastruktúra fejlesztés
intézkedés indoklása	<p>A halálos és súlyos sérüléssel járó balesetek számának minimalizálása (nullára csökkentése) az egyik legfontosabb közlekedési célkitűzés a jövőre nézve, aminek megfelelően a biztonságot növelő eszközök széles tárházának alkalmazására van szükség. Ez egyfelől jelent övezeti szintű sebességcsökkentést (lakó-pihenő és Temp30 övezetek), továbbá jelenti az adott útszakaszok keresztmetszeti átalakítását (sebességcsökkentő küszöb, sávelhúzás, rendezett parkolás, szűk forgalmi sáv stb.). A közlekedés biztonsága és az alkalmazott sebesség erős korrelációban van az élıhetőséggel.</p> <p>A városban a másik közlekedéssel kapcsolatos probléma az állami kezelésű nagyforgalmú közutak mentén még mindig problémát okoz a nagy arányú zajterhelés. Amelynek mérséklésére zajvédő fal fejlesztése és véderdősáv kialakítása lehet megoldás.</p>
intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	<p>II.2.2.1. Fekvő rendőrök elhelyezése Az elmúlt években megindult tevékenység, amelyet az önkormányzat tovább kíván folytatni a közlekedésbiztonság növelése érdekében.</p> <p>II.2.2.2. M5 autópálya zajárnyékoló fal fejlesztése Újhartyán Város Környezetvédelmi programja is rögzíti, hogy szükséges az M5 autópálya 43+077-43+274 útszakaszán jobb oldalt a zajárnyékoló fal 2-ről 3 méteresre történő magasítása és teljes hosszban való rövidkiépítése.</p> <p>II.2.2.3. 4606 sz. közút menti véderdősáv fejlesztése Az autópályán kívül jelentős forgalmat bonyolít a település déli határán haladó 4606 sz. közút, amelyen 2020 évi forgalomszámlálási adatok alapján átlagosan 2725 jármű/nap halad át, amelyből a tehergépkocsi forgalom 210 jármű/napot jelent. Az út zaj- és rezgésterhelését a település felé meglévő véderdősáv mérsékli, amely fontos levegőminőség javító és zajmérséklő hatással bír, azonban jelenleg mind összetételében, mind állapotában nem megfelelő, megújítása szükséges.</p>

	 <p>Fenyő védősáv (Stefkó Gergő 2023.03.24.)</p>
forrás lehetőség /OP	saját forrás, állami forrás
lehetséges partnerek	önkormányzat állami közútkezelő
városrészi leképeződés	kisvárosi központi terület, kertvárosi terület
térségi leképeződés	nincs
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • fekvőrendőrök száma • 3 m-es magasságra kiépített zajárnyékoló fal hossza (m) • véderdősáv területe (m²)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • közúti balesetek száma csökken • településen belüli közúti zajterhelés csökken

25. ADATLAP

intézkedés címe	II.2.3. Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II.A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros Részcél: II.2. Fenntartható, klímabarát infrastruktúra fejlesztés
intézkedés indoklása	A településen kiépített kerékpárút a Fő út egy szakaszán és Dabas felé épült ki, de ez a mérték még nem elegendő mértékű. A kerékpár, mint közlekedési eszköz használata jelentős a városban. Ugyan a közlekedési balesetek közül egyetlen egyet sem okozott a statisztika szerint kerékpáros, mégis hosszabb távon felmerül a növekvő gépkocsi-forgalom és a kerékpárosok konfliktusainak lehetősége. Különösen azért, mert maga Dabas, illetve potenciális rekreációs területek (szőlőhegy, horgásztó stb.) is kerékpárral elérhető távolságban vannak, és a település turizmusfejlesztési koncepciójában is vázolta a térségi kerékpáros turizmus fejlesztésének lehetőségét. A térségben egyébként a helyi jelentőségű, a lokális közlekedés céljait szolgáló kerékpárutak vannak jelen.

II.2.3.1. Kerékpárút építése a Dabasi Szőlők felé

Elyert projekt keretében épül ki 2023. májusára. Növényzet telepítése is a projekt részét képezi.

Újhartyán-Dabas kerékpárút (Stefkó Gergő 2023.03.24.)

II.2.3.2. Kerékpárút építése a városközpontban

A Magyar Falu programban várólistára került 2021-ben a Kossuth utca (Kakucs felé) és a Hunyadi utca (Hernád felé) kerékpárút építési projektje. Mindkét szakaszra a kiviteli terv rendelkezésre áll.

Kossuth utca (www.google.com)

II.2.3.3. Újhartyán halastó-Hernád kerékpárút kiépítése

Az Újhartyán-Hernád közti kerékpárút szakaszra elkészült a megvalósítási terv. A halastó üzemeltetőjével egyeztetések zajlanak a tó turisztikai célú látogatásáról.

II.2.3.4. Újhartyán észak regionális kerékpárút kiépítése

Kakucs felé északi irányba térségi jelentőségű kerékpárútvonal tervezett. Kakucssal a pontos nyomvonal egyeztetése folyamatban van, helyi védett értékek sérülése nélküli nyomvonal megtalálása céljából.

II.2.3.5. Elektromos kerékpár kölcsönző, töltőállomás kialakítása

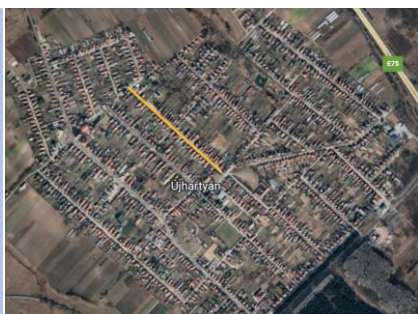
intézkedés
tartalma/javasolt
beavatkozások

rövid

	A kerékpáros közlekedés térhódítása szükségesség teszi, hogy a kiszolgált infrastruktúrát is fejlesszék. Kerékpártárolók, pihenők, szerviz, kölcsönző elektromos töltőállomás kialakítása javasolt. Vidékfejlesztési programban LEADER Egyesület pályázott, elektromos kerékpárok beszerzésére és okos padok kiépítésére.
forrás lehetőség /OP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), saját forrás, állami forrás
lehetséges partnerek	önkormányzat állami közútkezelő
városrészi leképeződés	alakuló kisvárosi központi terület, kertvárosi terület
térségi leképeződés	nincs
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • fekvőrendőrök száma • kiépített kerékpárút hossza (m) • kerékpárúton elérhető turisztikai vonzerők száma (db)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • közúti balesetek száma csökken • településen belüli közúti zajterhelés csökken • kerékpározók számának növekedése

26. ADATLAP

intézkedés címe	II.2.4. Belterületi és külterületi utak, járdák felújítása
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros Részcél: II.2. Fenntartható, klímabarát infrastruktúra fejlesztés
intézkedés indoklása	Az Epres utca Újhartyán egyik központi lakóutcája, melynek burkolata és környezete felújításra szorul.
intézkedés tartalma/javasolt beavatkozások	<p>II.2.4.1. Belterületi utak (Epres , Nefelejcs, Szép, Malom utca) felújítása Az utca kiszélesítése, felújítása során a burkolat megújítása csak egy a megoldandó feladatok közül. Az út környezetének megújítása során a klímabarátosság szempontjait is figyelembe veszik. Az utcában jelenleg nincs fasor, csak néhány fa áll a kerítések előtt. A fenntartható vízgazdálkodás és a klímavédelem szempontjait szem előtt tartva az alábbi tevékenységeket támogatják:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fásítás: őshonos (gyümölcs)fákból álló fasor telepítése - vízvezető árkok karbantartása: a szikkasztó árkok rendkívül fontos szerepet játszanak a fenntartható vízgazdálkodásban. Az árkok vízfelvételi potenciálja növelhető szélsőségeket is tűró növények, fűfélék ültetésével. <p>Nyertes TOP Plusz 1.2.3-21 pályázat keretében újul meg az Epres utca.</p> <p>II.2.4.2. Külterületi utak (Dabasi Szőlőkben) felújítása Elsődlegesen külterületi lakott, gazdaságilag és turisztikailag igénybevett területeken a burkolatlan földutak javítása, tereprendezése, burkolása, útmenti növényzet telepítése a feladat.</p>

Epres utca (Huszár Szilvia, 2022.03.03.)

II.2.4.3. M5 északi átjáró hídjának felújítása

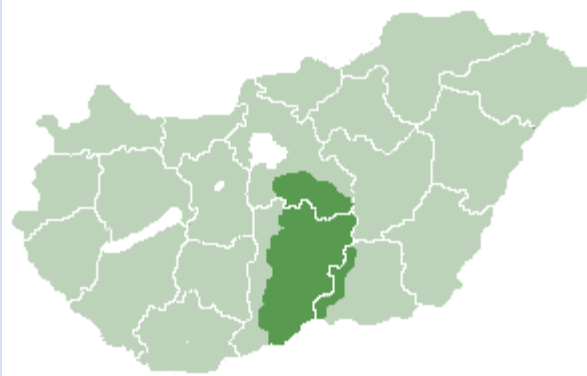
A település megközelítésének egyik fő útvonala a M5 autópálya átjáró hídja, (Monori u.) felújítása, szélesítése. Jelenleg az utca bár autós forgalomra alkalmas, szűkület nehezíti a forgalmat. A növekvő lakosságszám és forgalom egyaránt megköveteli az út kapacitásának bővítését, azaz az út szélesítését és rendszeres karbantartását. Az átjáró híd felújítása állami kompetencia.

forrás lehetőség /OP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
lehetséges partnerek	önkormányzat állam (NIF)
városrészi leképeződés	TSZT meglévő és tervezett lakóterületei
térségi leképeződés	térségi szerepkör növekedése várható
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • felújított út (km) • dugóban eltöltött idő
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • közlekedésből származó kibocsátás-csökkenés

27. ADATLAP

intézkedés címe	II.2.5. Ökológiai vízgazdálkodás, csapadékvízvezetés víz visszatartási lehetőségekkel
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II.A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros Rész cél: II.2. Fenntartható, klímabarát infrastruktúra fejlesztés
intézkedés indoklása	A klímaváltozás hatásainak növekvő veszélyei miatt (villámárvizek, csapadékvízvezetés, túlépítkezések miatti burkolt felületek növekedése, zöldfelületek csökkenése) növekszik a fenntartható csapadékvíz-gazdálkodás jelentősége. Ez nemcsak az ingatlanok védelme miatt, hanem környezetvédelmi, tájvédelmi és biztonságos élelmiszer-ellátás miatt is fontos kérdés. Újhartyán a Homokhátság északi részéhez tartozik, amely különösen szegény felszíni vizekben.

Homokhátság kiterjedése Magyarország térképén Forrás: Wikipédia

Az esővíz elvezetés a vízgazdálkodás egyre fontosabb részévé válik tekintettel a klímaváltozás okozta árvizek és aszályok gyakori előfordulása miatt. Manapság, amikor az időjárás egyre kiszámíthatatlanabb sokszorosan felértékelődött a víz és a víz készletek megőrzésének fontossága. A csapadékvíz elvezetés és hasznosítás, együttesen csapadékvíz-gazdálkodás terén új lehetőségeket kell számba venni a közterületeken, közösségi területeken is, hasonlóan a magáningatlanokhoz.

Települési lépték:

- vízvisszatartás, szikkasztás utak mentén;
- puffertározó létrehozása külterületen.

Ingatlanon belül (objektum):

- lakó: telken belüli csapadékvíz gyűjtés, ház előtti szikkasztó árok karbantartása, ingatlan területére hulló csapadékvíz ingatlanon belül tartása.
- ipari létesítmény esetén szürkevíz-felhasználás ösztönzése, víztakarékos technológiák alkalmazása, vízáteresztő burkolatok alkalmazása, tűzvíz-tározás lehetősége, lapostető esetén vízmegtartó megoldások előnyben részesítése (extenzív zöldtető).

Az önkormányzati tulajdonban lévő közterületek csapadékvíz-elvezetése és az ezzel kapcsolatos feladatok az önkormányzathoz tartoznak. A közterületi csapadékvíz elvezetésének kötelezettsége kizárólag a közterületen keletkezett csapadékvíz kezelésére vonatkozik. Külterületi gyűjtőárkok (U1 U2 U3 U4) fenntartása az önkormányzat feladata, nincs állami finanszírozás rá, de kellene forrás.

intézkedés
tartalma/javasolt
beavatkozások

rövid

A csapadékvíz-gazdálkodás hatékonysága a résztvevő érintett felek elkötelezettségén nagyban múlik, ezért javasolt a település rendszeres eseményein, iskolákon, és esetleg a település online felületein ismeretterjesztő kiadványok terjesztése, előadások szervezése, és jó példák és a várható gazdasági hasznok bemutatása, információs táblák kihelyezése közterületen (pl. játszótér, iskola, orvosi rendelő, városháza).

Fontos a tervezési folyamatok megismertetése a lakossággal, hogy az ingatlantulajdonosok megértsék a felelősségvállalás szükségességét és kiálljanak a megvalósítás mellett.

Javasolt beavatkozások:

II.2.5.1. Belterületi utak menti csapadékvízvezetés

A belterületen az Epres utcában nyertes TOP Plusz projektben újul meg a csapadékvíz-elvezetés. A fenti elvekkel összhangban fontos az utcai árkok tisztántartása, kotrása, sőt, az önkormányzat belátása szerint adott esetben az árok betömésének szankcionálása is célravezető intézkedés a

fenntartható vízgazdálkodás

érdekében.

Csapadékvízvezető árkok az Epres utcában (Huszár Szilvia, 2022.03.03.)

A telken belüli csapadékvíz-gyűjtésből származó esetleges többlet, amely már az ingatlant veszélyeztetné, áttereszek létrehozásával az utcai szikkasztó árkokba vezethető.

Jó gyakorlatok:

16. kerület – Havashalmi Futó Park csapadékvízvezetése:

https://www.bp16.hu/sites/default/files/oldal/2017/dokumentum/telepulesfejlesztesi_koncepcio.pdf

Hősök tere (16. kerület) szikkasztása, vízáteresztő burkolat:

<https://docplayer.hu/111493243-A-csapadekviz-helyben-tartasa-gyakorlati-tapasztalatok-budapest-xvi-keruleteben.html>

II.2.5.2. Külterületi víztározási lehetőségek megtervezése és kiépítése

Újhartyán területén nincsen természetes folyóvíz, szabályozott csatornák vezetnek át. „Magyarország 2021-es Vízigyűjtő Gazdálkodási tervének (tervezete) szerint Újhartyán területén a felszíni vizek a Duna-völgyi-főcsatorna vízigyűjtő alegységbe tartoznak, amely síkvidéki, kis esésű, meszes, közepes-finom mederanyagú közepes vízigyűjtő terület. A Vízügyi Geoinformatikai Portál adatai alapján a területen található víztestek mindegyike mesterséges eredetű.” (Forrás: Horváth Anna: Újhartyán

	Környezetvédelmi Programja 2022-2027). Ezen mesterséges csatornák kapacitásának bővítése, további víztározási lehetőségeinek felmérése tervezést igényel. A tározó kapacitás és a víztározó tervezése további talajtani vizsgálatokat is szükségessé tesz és egy átfogó csapadékvízkezelési tanulmányterv készítését.
forrás lehetőség /OP	saját forrás, központi állami források, Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)
lehetséges partnerek	önkormányzat civil szervezetek lakosság
városrészi leképeződés	nem releváns
térségi leképeződés	térségi jelentőségű fejlesztés
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • belterületi csapadékvíz elvezető árkok hossza (m) • külterületi csapadékvíztározók nagysága (m3) • visszatartott víz mennyisége (m3) • csökkenő csatornázási igény (db)
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • Javul a település vízháztartása • Lakosság környezettudatossága nő • jobb öntözési, gazdálkodási lehetőségek • Nő a visszatartott víz mennyisége

28. ADATLAP

intézkedés címe	II.2.6. Magánkertek fejlesztésének ösztönzése az önellátás, a vízgazdálkodás és a zöldfelületek javítása érdekében
intézkedés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II.A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros Részcél: II.2. Fenntartható, klímabarát infrastruktúra fejlesztés
intézkedés indoklása	A klímaváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése miatt a jövőben jelentősen romlani fognak az életfeltételek, amelyek Újhartyán esetében a növekvő levegő és zajszennyezés, a hirtelen lehulló csapadékesemények hatására kialakuló belterületi elöntések és az egyre gyakoribb és hosszabb időszakon át tartó aszályos, hóhullámos időszakok kialakulását jelenti. Ezen problémák mérsékléséhez, megoldásához a központi akaraton túl, szükség van a lakosság aktív bevonására, a szükséges védekezési és alkalmazkodási attitűd elérésére. Ennek egyik módja a szemléletformálás, vagyis a környezet- és klímatudatosság kialakítása a kitűzött célok elérését segítő közösségi magatartás. A telekről csapadékvíz a közterületi nyílt vízvezető árokba csak zárt szelvényű vezetékben és az utcai járdaszint alatt szabad kivezetni. Amennyiben a vízvezető árok a közút tartozéka, úgy abba a környezetében lévő telkekről csapadékvíz bevezetése csak az út kezelőjének hozzájárulásával történhet. Vagyis sok ház esetében a

kerítésen kívül végződő esőcsatorna, amelyből az esővizet kis mélyedésben vezetik tovább az árokba, nem szabályos.

Javasolt beavatkozások:

II.2.6.1. Magán ingatlanok vízvisszatartásának támogatása

Annak ellenére, hogy Újhartyán egy olyan térség része, ahol a kiskerti művelés komoly hagyományokkal rendelkezik, mára ez visszaszorult, és a családi házak kertjei jobb esetben díszkertekként funkcionálnak. Azonban az elkerülhetetlennek látszó élelmiszer-válság előtérbe helyezi a fenntartható kiskerti művelés fontosságát. Javasolt akciók:

- szemléletformáló előadások és ismeretterjesztés a lakosság körében a megfelelő (őshonos) dísz- és haszonnövény fajtákról.
- csapadékvízgyűjtő-hordó pályázat kiírása háztartások számára.
- kiskerti gazdálkodás, permakultúrás művelés, stb. ismereteinek terjesztése,
- esővíztározók beszerzésének támogatása,
- iskolakert létrehozása,
- helyi termelői piac létrehozása,
- jógyakorlatok bemutatása.

Összhangban II.2.5. intézkedésben megfogalmazott elvekkel az ingatlanokon belüli vízvisszatartás és vízgyűjtés ösztönzése fontos követelménye a fenntartható vízgazdálkodásnak. A háztartások ösztönözhetők a telken belüli csapadék gyűjtésére, ha bemutatásra kerül az éves szinten megspórolható öntözővíz mennyisége a tetőfelület rövid nagyságának függvényében.

intézkedés
tartalma/javasolt
beavatkozások

Külterületi gyümölcsös és belterületi haszonkert (Stefkó Gergő 2023.03.24.)

II.2.6.2. Magánkertekkel kapcsolatos tanácsadás

A közterületek zöldfelületein kívül klíma alkalmazkodás szempontjából fontosak a magánterületeken elhelyezkedő zöldfelületi elemek is. Ezek megóvása (pl. értelmetlen fakivágások) érdekében elsősorban szakmai segítségnyújtás és lakossági tájékoztatás szükséges a zöldfelületek, fák értékéről, mekkora ökológiai szolgáltatást nyújtanak (egy fa pl. mennyi árnyékot ad, mennyi port köt meg, milyen a CO₂ megkötése, mekkora a párologtatása stb.). Alábbi konkrét témák lehetnek relevánsak:

- *Kert- és vízkezeléssel kapcsolatos tanácsadás* (önkormányzati szervezésű programok és eszközök biztosítása a kerttulajdonosok számára magánkertjeik fenntartásához, amely segíti a lakosokat a meglévő zöld értékek megóvásában,

	beleértve a takarékos vízhasználatot is; vagy különböző motivációk, mint pl. legszebb kert pályázat)
forrás lehetőség /OP	saját forrás, központi állami források, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
lehetséges partnerek	önkormányzat civil szervezetek lakosság
városrészi leképeződés	családi házas terület
térségi leképeződés	települési jelentőségű fejlesztés
output indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • Zöldfelületi index növekedése belterületen
eredményindikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • Beüzemelt csapadékvíz-tároló hordók mennyisége (literben) • Javul az ingatlanok vízháztartása • Lakosság környezettudatossága nő

2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve és ütemezése

Pénzügyi terv egyes olyan beavatkozásokra/projektekre készült csak el, amelyek előkészítettsége már előrehaladottabb.

sor-szám	adat-lap	beavatkozás azonosítója	beavatkozás megnevezés	leírás	helyszín	készültség ütemezés	becsült forrásigény	forrás lehetőség
1	1	1.1.1.1.	Újhartyán népesedési koncepció karbantartása	A város stabilizált demográfiai helyzetének fenntartása a 2019-es gazdasági program célkitűzése A népesség-megtartó illetve bővítő intézkedéscsomag elemei: kedvezményes árú telkek kialakítása, fecskesház építése, letelepedési pályázat, családtámogatás	Újhartyán TSZT-ben kijelölt lakóterületfejlesztési területek: északi városrész határterületei.	koncepció 2021-2027		saját forrás

2	1	1.1.1.2.	Lakóterület bővítés szabályozásának felülvizsgálata	Szükséges a korábban készült TSZT felülvizsgálat a az átgondolt és elfogadott urbanizációs elvek alapján.	Város bel -és határoló külterületei.	2021-2027		saját forrás
3	2	1.1.2.1.	Bölcsődei férőhely-fejlesztés	Meglévő bölcsőde bővítése 2 új csoport-szobával.	Városközpont, Epres u.	konceptióterv, terület biztosított 2021-2027		TOP Plusz, RRF
4	2	1.1.2.2.	Általános iskola bővítése	Tantermek építése a bővülő oktatási programhoz igazodóan.	Városközpont, Zrínyi - Szép utca	konceptióterv, terület biztosított 2021-2027	Br.800 mFt (2017)	TOP Plusz
5	3	1.1.3.2.	Duális képzés megteremtése az ipari parkban működő vállalatok együttműködésével	Az Iskolaváros program (2015) elemeinek fokozatos megvalósítása: középiskolai osztályok, ipari park vállalkozók bevonása a duális szakemberképzésbe, német nyelvű felnőtt szakképző központ	Városközpont, Zrínyi - Szép utca	konceptióterv 2021-2032	Br. 2388 mFt (2015)	RRF, EFOP Plusz
6	9	1.2.2.1.	Közpark kialakítása és revitalizációja	Béla Gödör rekonstrukciója, közpark kialakítása szabadtéri kulturális és rekreációs funkciókkal	Városközpont, Béla Gödör	kiviteli tervek, megvalósítás folyamatban 2024.	300 mFt (2021)	elnyert TOP Plusz pályázat
7	9	1.2.2.3.	Kamasz kalandpark és játszótérek kialakítása	Olyan terület kialakítása, amely elsősorban a kamaszkorú fiatalok	Cigleher utcai Lovarda területe	elhatározás, területbiztosítás 2021-2027		TOP Plusz

				számára nyújt biztonságos és kedvelt rekreációs helyszínt.				
8	9	1.2.2.4.	"Öko-park – rendezvényter kialakítása	Városi rendezvények (búcsú, fesztivál) helyszíne illetve kutya agility pálya kialakítása	Monori út vége	terület előkészítése közművesítéssel 2021-2027	20-30 mFt	
9	10	1.2.3.1	Idősellátás korszerű megszervezése	Idősek napközi otthona kialakítása a régi községháza épületében illetve hosszú távon idősothton kialakítása	Fő utca	terület biztosítása, kiviteli tervek 2021-2027	netto 650 mFT(2019)	
10	11	1.2.4.2.	Magán-kórház létesítéséhez kapcsolódó területelőkészítés	Újhartyán urbanizációjához kapcsolódó kívánatos beruházás	4606. sz út körforgalomtól délre eső terület			saját
11	12	1.2.5.1.	Szolgálati lakások létrehozása	A város oktatási programjának megvalósításához szükség van pedagógus lakásokra.	Zrínyi utca	2021-2027		
12	13	1.2.6.1.	Rendőrség kialakítása	Dabasi rendőrkapitányság kihelyezett városi rendőrségének kialakítása, infrastruktúra kiépítése	Városközpont, Hősök tere 1.	Tulajdonossal szóbeli megállapodás 2021-2027		TOP Plusz
13	14	1.2.7.1.	Művelődési ház építése	Művelődési Ház - Hagyományok háza építése, Bagolyfészek	Városközpont	kiviteli tervek, pályázati lehetőség	Br. 1 mrd Ft	TOP Plusz

				felújítása, Falu-központ hasznosítási tervének felülvizsgálata.		után azonnal kezdhető 2021-2027		
14	14	1.2.8.1.	Sportközpont építése	Sportközpont a város nyugati szélén, tanuszoda, játszóház később	város nyugati oldalában	konceptióterv 2021-2032	Br.775mrdFt (2020)	TOP Plusz
15	26	II.2.4.1.	Epres utca felújítása	Epres utca kiszélesítése, burkolat javítása	Városközpont	elnyert pályázat, megvalósítás 2023	br. 150 mFt	TOP Plusz

6. ábra Kulcsbeavatkozások pénzügyi és ütemterve

A kisváros utóbbi években tapasztalt ütemes fejlődésének egyik motorját sikeres pályázati tevékenységének köszönheti. Az EU 2021-2027-as tervezési ciklusban összesen kilenc operatív programban határozza meg az Európai Unió források elosztásának szabályait és lehetőségeit. Az operatív programok egy része a területfejlesztés tematikus oldalát járja körbe:

- Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz)
- Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz)
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz)
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)
- Végrehajtás Operatív Program Plusz (VOP Plusz)

Az operatív tervezés másik nagyobb csoportját a területi jelentőségű operatív programok jelentik, amelyek általában nem csupán egy szféra fejlesztési prioritásait járják körül. A jelenlegi tervezési ciklusban ilyen:

- a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), valamint
- a Vidékfejlesztési Program (VP) is.

A koronavírus járvány gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozására, illetve a gazdaság ellenállóképességének, fenntarthatóságának és a zöld és a digitális átmenettel kapcsolatos kihívásokra és lehetőségekre való felkészültségének a növelésére egy speciális támogatási eszközt hoztak létre:

- Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF)

Az operatív programok finanszírozási kerete nem egyforma, a nemzeti fejlesztési tervekben az egyes szférák jelentősége, prioritásai alapján határozzák meg a pénzügyi források arányait. A közelmúltban megkötött Partnerségi Szerződés, s ezt követően az elfogadott operatív programok határozzák meg az egyes operatív programok keretösszegeit és tematikus területeit.

2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

Az akcióterületeken kívüli fejlesztéseket is tartalmazza a 2.2 fejezet.

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

Az antiszegregációs program nem releváns Újhartyán város stratégiájában. A KSH nem azonosított szegregátumot a 2011. évi népszámlálás alapján. Vélhetően a 2022. évi népszámlálást követően sem állapít meg szegregátumot.

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

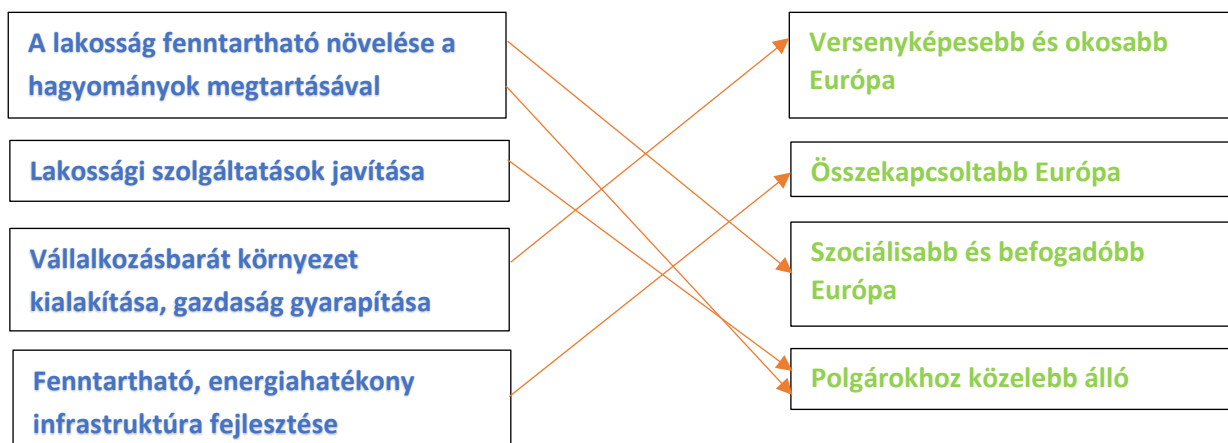
4.1. Külső összefüggések

A fejezetben a stratégia illeszkedését mutatjuk be a releváns Európai Unió, hazai országos, térségi és települési fejlesztési dokumentumokkal.

A célok és intézkedések illeszkedése az Európai Unió 2021-2027 közötti kohéziós politikájának prioritásaihoz

2021-2027 közötti időszak kohéziós politikájának prioritásai³:

- Versenyképesebb és okosabb Európa - Zöldebb, alacsony szén-dioxid kibocsátású Európa – A természet-, a biodiverzitás- és a zöldinfrastruktúra fokozott védelme és megőrzése, beleértve a várostérségeket, és a légszennyezés minden formájának csökkentése; A fenntartható városi multimodális mobilitás támogatása, törekedve a nettó nulla szén-dioxid kibocsátású gazdasági átmenetre;
- Összekapcsoltabb Európa a mobilitás fokozásával
- Szociálisabb és befogadóbb Európa
- Polgárokhoz közelebb álló Európa - A fenntartható és integrált fejlődés és terület típusok, valamint a helyi kezdeményezések minden formájának előmozdításával) – Támogatva az integrált és befogadó társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődést, kulturális-természeti örökséget, fenntartható turizmust és biztonságot a várostérségekben.

7. ábra 2021-2027 közötti időszak kohéziós politikájának prioritásai

Újhartyán rész céljai megfogalmazásával a folyamatban lévő uniós kohéziós politika valamennyi prioritásával összhangban lett kijelölve.

³ https://www.espon.eu/sites/default/files/attachments/EC%20DG%20REGIO_Pia%20Laurila.pdf

Green deal – Európai zöld megállapodás

A dokumentum stratégiai célja a tagországok számára, hogy „**az EU-t olyan igazságos és virágzó társadalommá kívánja alakítani, amely modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkezik...**” Fenti célt Újhartyán stratégiai célkitűzései: **I. Élhető és a hagyományokat őrző kisváros**, továbbá **II. A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros** a részcélokkal együtt lefedik.

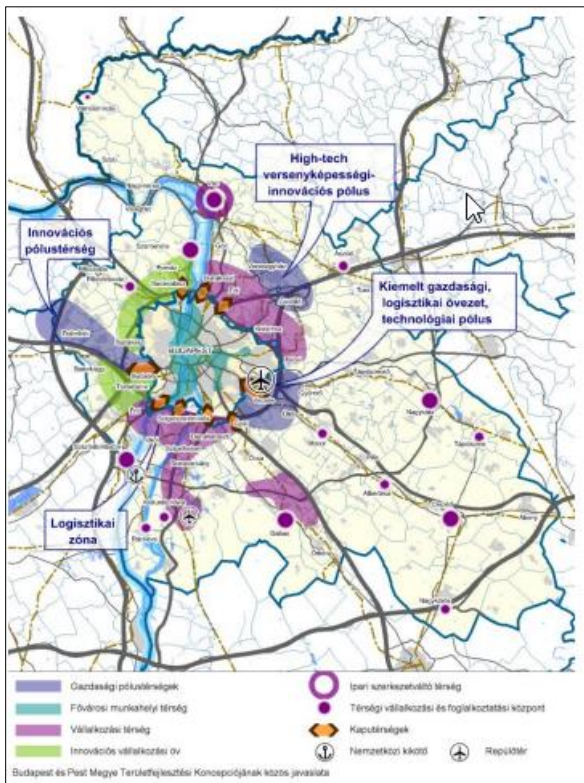
Nemzeti Fejlesztés 2030, OFTK (Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió)

A dokumentum a Budapesti metropolisz térségre tesz javaslatot, amely Újhartyánt és térségét is érinti, **Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítása** részcéljával kapcsolódik a globális értékláncokba, a logisztikai és az ipari ellátási hálózatba (Ferihegyi Gazdasági Övezet).

A környezetbarát vállalkozásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros stratégiai céllal teljesíti az Értékteremtés és alkalmazkodás, Egészség és innováció, továbbá a Vállalkozások digitális átalakulása és végül A várostérségi települések egyediségének erősítése, amelyhez a város **Élhető és a hagyományokat őrző kisváros** stratégiai célja is hozzájárul, ugyanúgy, mint az itt rögzített Pest megye és a fővárosi agglomeráció fejlesztése a térségi kohézió erősítésével bekezdésben megfogalmazott, 2021-2030 időintervallumra vonatkozó fejlesztési feladatok teljesüléséhez.

Pest megyei területfejlesztési program 2021-2027

A dokumentumban megfogalmazott jövőkép: „Európai térben versenyképes, minőségi életfeltételeket biztosító Pest megye”, ebbe illeszkedik Újhartyán jövőképe: „**Rendezett, gyarapodó, kinyíló kisváros az ország ütőerén**”, amelynek stratégiai- és részcéljai, valamint intézkedései biztosítják az élethezési és versenyképességi kritériumok teljesülését, a célállapot elérését. Alapja, hogy a térség települései

megújítsák gazdasági környezetüket, ezzel alapvetően a versenyképesség és a hatékonyság javítására fókuszáljanak. Természetesen a gazdasági megújulás nem mehet végbe sem a helyi társadalom megújulása, sem a térszerkezeti átalakítások nélkül, amelyekre az újhartyáni célkitűzések is javaslatot tesznek.

A területi célkitűzések megfogalmazásánál Újhartyánt a logisztikai zónába sorolja, amely egyben a Ferihegyi gazdasági övezetbe is tartozik, ahol a nemzetközi gyakorlat alapján jelentős gazdaságfejlesztési területek tartoznak, rendkívül nagy személy- és áruforgalom jellemző, amelyekhez a szolgáltatások kiemelkedően nagy választéka kapcsolódik. Ezt szolgálja egyrészt az **Iparterület bővítése és infrastrukturális fejlesztése**, valamint a **Hálózatosodás és klaszteresedés** tervezett újhartyáni ITS intézkedések.

8. ábra: A gazdaságfejlesztés speciális célterületei Pest megyében (Forrás: Pest Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027)

4.2. Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)

4.2.1. A stratégia megvalósíthatósága

A stratégia adatlapokat bemutató munkarésében azok a beavatkozások, projektek kerültek felsorolásra, amelyek továbbgondolása, projekt fejlesztése, projekt elindítása a 2021-2027 időszakban reálisnak tűnnek.

A stratégiában javasolt projektek megfelelő módon ütemezhetők az előkészítettségét követően, és megvalósításukban jól kombinálhatók az uniós és hazai források, valamint a köz- és közösségi/társadalmi munka, illetve akciók. Miután a város egyik gyengeségeként a vállalati és civil összefogás, együttműködés hiányát jelölte meg, a stratégia végrehajtásában is számtalan alkalom mutatkozik az együttműködésre, a kohézió erősítésére.

4.2.2. A célok érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai

A helyzetértékelés rávilágított arra, hogy a fejlesztési célok és beavatkozások között a humán feltételek megteremtése nélkülözhetetlen. Ennek következményei nyomon követhetők a város mindennapi életében. A helyi lakosság kötődésének erősödése, a gazdaság jövedelmezőségének erősödése, a betelepülések és a helyi intézmények státuszának javulása a jó stratégia megvalósulását segíti. Ezért a jelen stratégia a társadalom – gazdaság – környezet klasszikus hármas összehangolt fejlesztésére épít. A társadalmi pillér elemeinek beiktatása nélkül a városfejlesztés humán feltételei nem javulhatnak, a lakosság tudatos „megnyerése” és aktivizálása szükséges a stratégia hatékony megvalósításához. A három pillér számos ponton kapcsolódik egymáshoz, lényeges kötőelemük a városmarketing és kommunikáció, amelynek alulértékelt szerepét fontosságának megfelelően kell kezelni úgy a helyi identitásnövelési, mint a városi környezetjavítási és a gazdaságfejlesztési területeken.

Az alábbi táblázatban a Helyzetértékelésben bemutatott SWOT elemek közül a gyengeségeket kötöttük össze a célstruktúra intézkedéseivel, beavatkozásaival annak érdekében, hogy láthatóvá váljon, minden problémára választ nyújt a koncepcióban/stratégiában felépített rendszer. Ez az ellenőrzés megmutatta a belső összefüggések erősségét.

Az intézkedések/ beavatkozások egy része úgy fogalmazódott meg, hogy nem áll mögötte akkut megoldandó gond vagy mulasztás, hanem a városnak azt a törekvését segítik, ami egy magasabb szintű intézményrendszer kiépítését kiváltó népességnövekedést támogatja. Ezzel korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatásokat céloz meg, amellyel a környező településeknek is szolgálatába áll (pl.: a gyermekintézmények terén), amellett, hogy saját „zártágát” is törekszik feloldani.

BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

9.ábra A célok és a helyzetelemzésben bemutatott problémák kapcsolata

Városi szintű problémák	I. Stratégiai cél		II. Stratégiai cél		
	Élhető és a hagyományokat őrző kisváros		A környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó és innovatív gazdaságú kisváros		
	<i>Részcélok</i>				
	<i>Lakosság fenntartható növelése a hagyományok megtartásával</i>	<i>Lakossági javítása</i>	<i>szolgáltatások</i>	<i>Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gyarapítása</i>	<i>Fenntartható energiahatékony infrastruktúrafejlesztés</i>
Városszerkezetből hiányzó rekreációs terek		Rekreációs bővítése	lehetőségek		
Vízhiányos terület					Ökológiai vízgazdálkodás, csapadékvízvezetés vízvisszatartási lehetőségekkel; Magánkertek fejlesztésének ösztönzése az önellátás, a vízgazdálkodás és a zöldfelületek javítása érdekében;
Nagy tranzitforgalom: zaj- és légszennyezés					Forgalomcsillapítás és zajvédelem különböző formáinak kialakítása; Belterületi és külterületi utak, járdák felújítása;
Elégtelen zöldhulladék begyűjtés	Környezettudatos szemléletmód terjedését szolgáló, önkéntességre buzdító, helyi szemléletformáló kampányok és képzések;				
Magas klímaérzékenységű ültetvényerdők					
Társadalmi-gazdasági függőség az ipari parkba települt cégektől	Középfokú oktatás, felnőtt szakképzés kialakítása;				
Gyenge kapcsolat a betelepült és a helyi vállalkozások között				Hálózatosodás és klaszteresedés	
Zárt helyi társadalom	Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése, működésük támogatása;			Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása	

Ipari szennyvízelvezetés hosszútávon problémás			Iparterület infrastrukturális fejlesztése;	
Kerékpárút, tárolók hiánya				Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
Csapadékvíz-elvezetési problémák				Ökológiai vízgazdálkodás, csapadékvízvezetés vízvisszatartási lehetőségekkel;
Iparterületen kevés az önkormányzati tulajdonú ingatlan (befektetőké)			Iparterület bővítése (újabb mg-i területek bevonása);	
Alacsony termőképességű talajok, hanyatló mezőgazdaság			Helyi kistermelők ösztönzése, feltételeinek javítása;	Települési intézményeket és lakosságot kiszolgáló megújuló energia termelése és használata, energiaközösség kialakítása
Alacsony turisztikai vonzerő	Sváb hagyományokat őrző, térségi vonzerővel is bíró rendezvények szervezése		Turisztikai vonzerők és szálláshely fejlesztése; Településmarketing;	
Magas ingázás	Helyi hagyományokhoz kapcsolódó óvodai és iskolai nevelési programok fejlesztése;	Tömegközlekedés javítása; Szolgálati lakások építése;		
Szétszabdalt és kevés közművelődési helyszín		Közművelődési infrastruktúra bővítése		
Óvodai, iskolai férőhelygondok	Nevelési és oktatási intézmények férőhelybővítése			
Alacsony népességszám gátolja a középfokú intézmények megtelepedését	Belterületi lakóterület bővítési koncepció megalkotása, rendezési tervben való elfogadása	Vendéglátás és boltkínálat bővítésének támogatása; Időskori ellátóhálózat fejlesztése; Rendőrőrs kialakítása; Az egészségi állapot személyi és infrastrukturális feltételeinek javítása;		

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A stratégia céljainak megvalósításához, a jövőkép eléréséhez elsősorban az előrelátó, széles érdekeltségi kör bevonásával készülő, alternatív megoldásokat nyújtó tervezés szükséges. Fontos eleme a kockázatkezelésnek a többszintű összefogás, együttműködés megvalósítása, amellyel az érdekek magasabb szintű artikulálása biztosítható.

Előzetes felmérések, piackutatás elkészítése után, a potenciális beruházókkal, vállalkozókkal és ingatlanhasználókkal közös marketingstratégia javasolt.

Okos és klímabarát városüzemeltetési modell megvalósításával létrejöhet egy valósidejű, illetve időszakos társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatok monitorozását segítő rendszer, amelynek segítségével nyomon követhető a városi célok (időarányos) teljesülése, ugyanakkor támogatja a helyi döntéshozatalt, átláthatóvá teszi a város helyzetét, javítva ezzel a kormányzás eredményességét és jelentősen csökkenti az üzemeltetési költségeket.

A stratégia megvalósíthatóságának kockázatai

Kockázat megnevezése	Várható hatása	Valószínűség	Megelőzés/korrekció
Pénzügyi, gazdasági jellegű kockázatok			
G1 – Forráshiány: hazai és uniós támogatások csökkenése	A komplexen tervezett programok egyes kulcs elemeinek elmaradása kihatással van más területekre (lásd az egyes beavatkozások egymásra gyakorolt hatásainak leírását).	magas	Az n+2 szabályok szerint számítani lehet a ciklus végén a fel nem használt források halmozódására.
G2 – Magas infláció	A beruházások áremelkedése a ciklus elején beárazott projekteket megdrágítja, befejezésüket veszélyezteti.	magas	Tartalékalap képzése, ill. a projektek árazásakor inflációs kockázatok beépítése.
G3 – Civil szervezetek támogatásának csökkenése	A civil szervezetek számára szükséges önerő biztosításának problémái nem oldódnak meg, ezért részvételük a hagyományörzés, helyi identitás erősítés, valamint a társadalmi felzárkóztatás, környezetvédelem és szociális segítség területén rendkívüli hiányokat fog okozni.	magas	Az említett témakörökben elengedhetetlen szerepük miatt a civil szervezetek számára garanciák biztosítását meg kell oldani.
G4 – Gyenge befektetői érdeklődés	A megtervezett projektjavaslatok megvalósítása késedelmet szenved (inflálódik), vagy elmarad.	közepes	Befektetésmarketing és részvételi tervezés alkalmazása. Befektetésfejlesztési ösztönzési rendszer. Helyi szabályozás kidolgozása (ingatlan konstrukciók).
G5 – Sikertelen pályázatok	A komplexen tervezett programok egyes elemeinek elmaradása hatással van más területekre.	közepes	Kis lépések politikája, komplementer befektetői tervezés.
G6 – Téségi jelentőségű országos beruházások elhúzódnak, elmaradnak	A nagytéségi fejlesztésekre épülő helyi stratégiai elemek, projektek megvalósítása kérdésessé válik, késedelmet szenved. Továbbgyűrűző hatás érvényesül.	magas	Téségi összefogással megvalósuló lobbitevékenység.
Jogi, intézményi jellegű kockázatok			
J1 – Az oktatási-nevelési intézmények nem az önkormányzatok kezelésében vannak	A stratégiában tervezett beavatkozások egy részének kiemelkedő hatása van Újhartyán gazdasági fejlődésére, az ottani lakosok képzettségi szintjének emelésére, valamint a helyi identitás növelése tantervi	közepes	Városi szintű oktatási koncepció készítése (központi egyeztetése) és a civil szereplők bevonásával történő megvalósítása.

	hátterének biztosítására. Az indítani kívánt szak- és továbbképzések, tanfolyamok nélkül a helyi foglalkoztatottal rendkívül alacsony képzettségi szintje és ezzel foglalkoztathatósága nem fog javulni.		
J2 – Funkciómegvonások (járási, közigazgatási, közszolgáltatási)	Az intézményrendszer folyamatos átalakítása csökkenti a biztonságérzetet, gyengíti a város kompetenciáját, szerepkörét.	közepes	A szerepkörök megerősítése, bővítése szükséges
J3 – Rövid határidős, váratlan adatigénylések, projektjavaslatok, forráselköltségek	Átgondolatlan forrásfelhasználás, alacsony költséghatékonyság, utólagos többlet forrásigény	magas	Tervszerű koncepció és stratégia képzés, kidolgozott tartalék ötletek, javaslatok, tervek gyűjteménye
J4 – Decentralizáció és szubsidiaritás csökkenése	A döntések magasabb szinten születnek, ezért helyben nem tudnak számot adni a lakosságnak az őket érintő kérdésekről. Csökken a helyi kompetencia, beleszólási lehetőség. A helyi társadalmi konszenzuson alapuló döntések felülírása.	magas	A döntéshozatal települési szintre való delegálása
Társadalmi jellegű kockázatok			
T1 - A településen belüli (városrészek közötti) együttműködések nem valósulnak meg	A projektek az igazán érintettek kihagyásával valósulnak meg, így hatásfokuk is alacsonyabb lesz.	magas	Tudatos tervezéssel és a lakosság széleskörű bevonásával szükséges a stratégiát végrehajtani, a lassú eredmények kiváráásával
T2 – Térségi (járási települések közötti) együttműködések hiánya	A fejlesztések ad-hoc jellege érvényesül, párhuzamos fejlesztések valósulnak meg, és így a szinergikus hatások nem érvényesülnek.	közepes	Tudatos és kitartó együttműködési gesztusok és fórumok sorozatos alkalmazása, közös (térségi) tanulmányok, stratégiák készítése
T3 – Nő a részvételi tervezés formális jellege, elmarad a döntésekhez szükséges tájékoztatás	A helyi lakosság bevonásának gyakorlata még igen kezdeti fázisban van és ezért számos hibával terhelt a folyamat. A formális jelleg elveszi az érintettek kedvét a részvételtől, apatikussá válnak.	közepes	Kommunikációs stratégia készítése, az önkormányzati szereplők képzése, érzékenyítése
T4 - A partnerségi folyamat során az érdekelt résztvevők bevonásával készített stratégia nagyrészt nem valósul meg.	A résztvevők bevonása kudarcos lesz és nehezen visszaállítható a bizalom.	közepes	Reális célok kitűzése, valamint a tervezett beruházások távlati hasznosításának tervezése (épülethasznosítás, távlati célokat szolgáló ösztöndíjrendszer stb.)

10.ábra A stratégia megvalósíthatóságának kockázatai

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

6.1.1. Adatgazdálkodás, adat alapú döntéstámogatás

A város működése, a köz- és magánszolgáltatások igénybevétele során jelentős mennyiségű adat keletkezik. A szervezet -és működésfejlesztés részét képezi annak meghatározása, hogy milyen módon kerüljenek felhasználásra a kapcsolódó adatok, hogyan épülhetnek be az önkormányzati döntéshozatali folyamatokba, mely adatok lehetnek részei a nyitott adatplatformnak, amely a város innovációs potenciálját és gazdasági teljesítő képességét jelentősen növelik.

Jelenleg a város a működése során keletkező adatokat nem tárolja egységes adatbázisban, nincs adatgazdálkodásra vonatkozó rendelet, nyílt adatplatformokat nem üzemeltet. A városüzemeltetési és városfejlesztési döntések előkészítése, döntéstámogatás mindig az aktuális stratégiára, programra, projekttervre valósul meg.

Az adatgazdálkodás és az adat alapú döntéstámogatás fontossága miatt jelen ITS-ben egy külön intézkedést célozza ezeknek a tevékenységeknek a megvalósítását. Az adatgazdálkodással kapcsolatos önkormányzati tevékenység részletezése ennek megfelelően a „II.1.6. Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása” című intézkedési adatlap írja le.

6.1.2. A szabályozási tevékenységek

A stratégia céljainak elérését biztosító fejlesztéseket alapvetően meghatározza azok környezete, amely esetében a természeti és infrastrukturális környezet mellett meghatározó szerepet tölt be a helyi önkormányzat és annak szabályozási gyakorlata. A stratégia sikeres megvalósításához elengedhetetlen az önkormányzat konzisztens és kiszámítható jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, az átlátható, támogató adminisztratív és szabályozási környezet biztosítása és fenntartása. A helyi fejlesztéspolitika céljait világosan meg kell fogalmazni, meg kell határozni a célok megvalósításához szükséges támogató jogi, szabályozási lépéseket, és tudatosan, következetesen végre is kell hajtani azokat. Az önkormányzatnak a helyi gazdaság szabályozásában, valamint a gazdasági tevékenységekhez kötött adminisztratív és engedélyezési eljárások során tanúsított kiszámítható és átlátható magatartása csökkenti a gazdasági bizonytalanságot és a befektetések kockázatát.²

6.1.3. Vagyongazdálkodás

2022-ben a város a vagyongazdálkodási tervet fogadott el⁴, amely elősegíti az ITS-ben rögzített hosszú távú fejlesztési céljainak megvalósítását. A terv elemei a következők

Rövid távú vagyongazdálkodási terv 2022-2024. évekre:

- Zrínyi utcai telekalakítás
- Gödör közparkká építése
- Faluközpont fejlesztése

---

⁴ Újhartyán Város Önkormányzatának Közép- és Hosszútávú Vagyongazdálkodási Terve. Újhartyán, 2022

- Könyvtár + kulturális tér kialakítása
- Rendőrőrs létrehozása
- Posta átköltöztetése
- Napközbeni és bentlakásos öregek idősek otthona építése
- Iskola bővítése
- Rendezvény tér kialakítása az ökológiai folyosóban
- Kisebb tér, terek kialakítása
- Játsszótér kialakítása - kaland park, kamaszjátsszótér
- Utak folyamatos felújítása (Epres utca, Szép utca, Malom utca)

Középtávú vagyongazdálkodási terv 2022-2026. évekre:

- Szolgálati lakások kialakítása
- Sportlétesítmény kialakítása belterület határában (multifunkcionális épület)
- Önkéntes tűzoltóságnak helyet biztosítani
- Komposztáló terület kialakítása
- Csapadékvíz elvezető árkok felújítása a teljes úthálózat mellett
- Utak felújítása
- Ipari park továbbfejlesztése
- Erdei iskola létesítése
- Kerékpárút-hálózat kiépítése
- Ipari parkhoz külön szennyvíztisztító és vízmű építése
- Új belterületi út kialakítása
- Telkesítés

Hosszú távú vagyongazdálkodási terv 2022-2032. évekre:

- „Dácsa” lakópark fejlesztése
- Logisztikai központ kiépítése ipari parkban
- K+F kiépítése
- Rekreációs központ fejlesztése
- Megújuló energia ellátásának kiépítése

6.1.4. Kommunikáció

A fejlesztési projektek megvalósítása során nagyon fontos feladat a kommunikáció, amely során megfelelő kapcsolatot alakítanak ki a végfelhasználókkal. Ezért a tervezett fejlesztések során az önkormányzat különös figyelmet fog fordítani arra, hogy az érintettek folyamatosan értesüljenek a fejleményekről és legyen lehetőségük visszajelzésre az eredményekkel kapcsolatban.

Javasolt a nagyobb fejlesztéseknél kommunikációs terv kialakítása a kulcsszereplők motivációjának fenntartása miatt, valamint a lakossági elkötelezettség megerősítése érdekében. A kommunikációs terv hatékonyságát biztosítja az összes elérhető kommunikációs csatorna tudatos, strukturált alkalmazása. A kommunikációs terv lehetőséget nyújt a főbb kommunikációs touchpointok azonosítására. Az értékrendszer meghatározása az első lépés, amelyet nem „fentről” szükséges meghatározni, hanem a lakók visszajelzéseire szükséges támaszkodni. A keretrendszert természetesen előre definiálni kell, például: lokációs kérdések, érzelmi viszonyulás kérdései – attól függően, hogy mire szeretnénk felépíteni a stratégiát. Ezt az utat választva mivel a lakosság visszajelzései tükröződnek az értékekben és a hozzájuk rendelt akciókban, a támogatást nyújtó pl. civil szervezetek tagjaiban mélyebb elköteleződés érhető el, ezáltal a fejlesztések gyakorlati kivitelezése is kifogástalanul őszintévé és ami a legfontosabb, természetessé válik.

Meg kell határozni azokat a csatornákat, ahol a lakosság egységes keretek között, rendszerszinten kifejezheti véleményét (hovatartozástól függetlenül), és erre építve alakíthatók tovább a fejlesztések, határozható meg azok megvalósítási sorrendje.

Újhartyán város önkormányzata a nyilvánosság biztosítására többféle platformot üzemeltet. Az aktuális híreket, információkat online formában a városi honlapon és a város hivatalos facebook csoportjában teszik közzé, amelyet kiegészít az Újhír helyi lap, amely 1100 példányban évente 4-szer jelenik meg, valamint a városban 8 db hivatalos hirdetőtábla is üzemel. A városi eseményekről, hírekről rendszeresen beszámol a MAG TV, amely a kábeltv előfizetők számára és a youtube-on is elérhető helyi adó.

„A www.ujhartyan.hu honlappal kapcsolatos feladatok, a kötelező közzétételi lista aktualizálásának koordinálása a közérdekű információk nyújtása az érdeklődőknek, a város lakosságának a szociális ügyintéző feladata. 2021-ben folyamatosan feltöltésre és frissítésre került a városi honlap aktuális hírei, rendezvényekre való meghívás a helyi közélet fontosabb hírei és a kötelező közadattár. A városi honlapon való megjelentetéssel egyidőben a közérdekű hírek az Önkormányzat facebook oldalán is megjelentetésre kerülnek.”

6.1.5. Fenntarthatóság

A társadalmi és környezeti értelemben vett fenntarthatóság mellett a gazdasági fenntarthatóság kiemelt fontosságát élvez a városi stratégiák megvalósítása során.

Csak úgy érdemes a tervezett projekteknek nekiállni és megvalósítani a fejlesztéseket, ha rögtön a kezdetkor megalkotásra kerül egy üzleti terv, ami mentén biztosítható a kezdeti beruházás forrásigénye, illetve a különböző projektek későbbi üzemeltetése, fenntartása. Amennyiben ez nem teljesül, idővel le kell állítani, fel kell számolni már megvalósult projektelemeket vagy forrásokat kell átcsoportosítani más szolgáltatásoktól, ami végső soron biztosan a szolgáltatási szint romlásához fog vezetni.

Ezért is szükséges és érdemes a projektet komplex egészként kezelni, hiszen, ha a projektet vertikális szolgáltatás és termék részprojektek egészének tekintjük, könnyen belátható, hogy vannak közöttük könnyen (pl. energiahatékonysági beruházások) és egyáltalán nem megtérülő beruházások (pl. térfigyelő rendszer).

Éppen ezért, a projekt és a település vezetésének a beruházások és szolgáltatások vonatkozásában piaci jellegű finanszírozási modellekben is gondolkodnia kell, illetve kifejezetten koncentrálni kell már a kezdetkor nem csak a költséghatékonyságot eredményező, hanem új, az önkormányzat számára bevételt jelentő szolgáltatások kialakítására és az ezt koordinálni képes szervezeti formák megteremtésére.

6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

6.2.1. Koordinációs szervezet

A stratégia fontos részét képezi a fejlesztési folyamatra vonatkozó újszerű működési modell szükségessége, amely a város fejlesztésének mikéntjét rögzíti. Cél a fejlesztések konszenzuson alapuló tervezése, sikeres végrehajtása és hosszú távú működtetése.

Az önkormányzat településüzemeltetési szolgáltatásait és okos város szolgáltatásait többféle konstrukcióban látja el. Az önkormányzat és a közszolgáltatásokban résztvevő partnereire vonatkozó információkat elsősorban a „képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról” szóló 11/2019 (XI.6.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

Az önkormányzat működését és az önkormányzati szolgáltatásokat a Polgármester és a 6 fő választott képviselőből álló képviselő testület felügyeli. Ezen kívül a városban működő Német Nemzetiségi Önkormányzat tulajdonában és felügyelete alatt áll a két városi közoktatási intézmény (óvoda, általános iskola).

Az önkormányzat és a német nemzetiségi önkormányzat működését a Polgármesteri hivatal biztosítja, melynek vezetője a jegyző és négy – Pénzügyi és gazdálkodási csoport, Közigazgatási csoport (aljegyző irányításával), titkárság és Városüzemeltetés - szervezeti egység végzi a mindennapos operatív feladatokat.

Az önkormányzat képviseletében, képviselő testület, polgármester meghatalmazása alapján járnak el a tanácsnokok, akik az alábbi tevékenységeket felügyelik a városban:

- Oktatásért felelős tanácsnok – oktatási intézmények felügyelet
- Nemzetiségekért felelős tanácsnok – önkormányzat-nemzetiségi önkormányzat közötti együttműködés, német nemzetiségi feladatok felügyelete
- Pénzügyekért felelős tanácsnok – önkormányzat és intézményeinek pénzügyi feladatainak felügyelete
- Településfejlesztését felelős tanácsnok – pályázatainak, beruházásainak, fejlesztésének, rendezési tervének felügyelete.
- Ifjúságért felelős tanácsnok
- Egészségügyért felelős tanácsnok.

A Polgármesteri Hivatal működése példaértékű a kisvárosi méretnek megfelelően a hivatal dolgozói létszáma 2021-ben 19 fő volt. Az alacsony létszám és a jól összeszokott társaság biztosítja, hogy az egyes osztályok ne elkülönülve dolgozzanak, a belső koordináció és információáramlás napi szinten is példaértékű.

Az önkormányzat számos hosszú távú projektelképzeléssel rendelkezik, amelyek az eddigi és a jelenleg készülő stratégiai tervezés során következetesen képviseltek. A hosszú távú elképzelések megvalósításának ütemezése forráshiány miatt azonban itt is a rendelkezésre álló EU-s források által irányított módon valósul meg.

Az eddigi hazai gyakorlat azt mutatja, hogy nem elégséges a stratégia megvalósítását kizárólag önkormányzati szereplőkből álló szervezeti egységekre bízni⁵, hiszen a megvalósulást segítheti a további a partnerek (civil szervezetek, helyi vállalkozások, gazdasági társaságok, társönkormányzatok) bevonása.

A város vezetésének érdemes olyan hosszú távú partnerségekben gondolkodni, amelyeken keresztül komplex megoldásokat kaphat és nem veszik el a különböző megoldásszállítók rész megoldásokra fókuszáló kínálati tengerében. Az önkormányzatok kezében jelenleg kevés eszköz van, a szakértelem pedig nem áll rendelkezésükre, amely segítené őket megtérülő, okos megoldásokkal támogatott egyéb fejlesztési projektek tervezésében és megvalósításában, így a források bevonására nagyon korlátozottak a lehetőségeik.

Több fejlesztés – akár egy időben történő – megvalósítása esetén szükséges az egyes szinergiák nem kihasználása, amely javítja a beruházások összhatékonyságát, közép és hosszú távon pedig jelentős üzemeltetési és fenntartási többletköltségek is csökkenthetők.

6.2.2. Partnerség

A városfejlesztés sokszereplős modellként tekint a városok kormányzására és működtetésére. A nemzetközi példák mutatják, hogy a megvalósuló programok hibrid, állami-piaci modellek, amelyekben a sok együttműködő partner és a többféle ösztönző a hosszú távú működőképesség garanciája is egyben. A városfejlesztéseknek három kulcsszereplője van:

Kormányzat

Az *Európai Unió programjai* részben a piaci nyomás egyensúlyozását, részben a régióban zajló innováció, valamint a városok és a piaci szereplők együttműködésének előmozdítását célozzák meg. Ez utóbbi közvetlen célja az is, hogy az európai térségben zajló urbanizáció, illetve a városi környezetek fejlődése a világ legszínvonalasabb és leginkább fenntartható életterét hozza létre.

A *nemzeti kormány* feladatai az infrastruktúrák kiépítésén és az átfogó stratégiák megalkotásán túl a nagy adatbázisok kezelésére, konszolidációjára, adatbiztonsági keretek megteremtésére, forráselosztásra, szabályozásra és fejlesztési prioritások meghatározására terjednek ki. Az e-közigazgatási eljárások, a közlekedési rendszerek összehangolása olyan országos feladatok, amelyek eredményei közvetlenül a végfelhasználó polgárok mindennapjaihoz kapcsolódnak.

A *városi önkormányzatok* szerepe gyakran szinte egyenértékű a felsőbb közigazgatási szintekével, ami az Európai Unió városai közötti kapcsolatban, a város-régiók működésében különösen fontos. Számos adatbázist, ágazati politikát stb. a helyi önkormányzatok kezelnek, a gazdasági szereplők jelentős részével is ez a szint van kapcsolatban, így egyre gyakrabban merül fel a városok kiemelt szerepe a régiók fejlődésének kormányzásában és szabályozásában. Ezen felül az önkormányzatok felületei, intézményei igen erőteljesen vannak jelen a városiak mindennapjaiban, így ezen szolgáltatások minősége, üzenete, az általuk megteremtett keretek meghatározzák a városi élet minőségét és lehetőségeit is.

---

⁵ Okos Város Fejlesztési Modell – Tervezési útmutató (Lechner Tudásközpont, 2017)

Az önkormányzat szerepe és jelentősége a fejlesztések koordinációjában, a célok kijelölésében, a társadalmi garanciák fenntartásában és az együttműködő szereplők ökoszisztémájának építésében van. Ez pedig a jövőbeli városok élhetőségének alapfeltétele.

Üzleti szféra

A piaci megoldásokat szállító *vállalkozások* a fejlesztésben és a szolgáltatásban motiváltak, azaz olyan felhasználóbarát, hatékony megoldások létrehozásában, amelyek versenyképesek és üzletileg is fenntarthatók. Kiemelendő azonban a felhasználók és polgárok közötti alapvető különbség: a városok társadalmi és politikai környezetek is, ahol nem lehet tisztán üzleti szempontokat érvényesíteni a fejlesztésekben. Ezért fontos az *állam* szabályozó, sztenderdizáló és szolgáltató szerepe, ami kiterjedhet központilag kezelt és helyben működtetett rendszerekre is (pl. közlekedés, e-közigazgatás, elektronikus számlázás stb.)

Ettől eltér a területen aktív *KKV vállalkozások* tevékenysége. Ezek részben fejlesztőként vagy beszállítóként dolgoznak a nagyobb vállalatok programjaiban, részben pedig olyan üzleti vagy kereskedelmi termékeket fejlesztenek, amelyek helyi léptékben egyének, közösségek, intézmények igényeit szolgálják ki.

Civil szféra

A *civil társadalom* szerepe a meghatározásoktól is függ: polgárokról, állampolgárokról, közösségekről, civilekről beszélve más és más szempontok szerint különféle keretek állíthatók fel. Mi alapján dönthető el, hogy egy város használói miben lehetnek érdekelték vagy felelősek? Az ott lakók, az ott dolgozók, az ott vállalkozók vagy akár az oda látogatók különböző csoportokat alkotnak, amelyek nem feleltethetők meg az állampolgár, bejelentett lakos, regisztrált munkavállaló stb. kategóriáknak. Az városoknak ezért kiemelt figyelmet kell fordítani a városlakók elérésére és a velük folytatott párbeszédre.

A civil szféra, azaz a *helyi közösségek, a civil szervezetek* szerepe egyre nagyobb a városok fejlesztésében. Az élhető városok koncepciójának elterjedése az energia és a közlekedés újragondolása mellett elsősorban a városlakók aktív részvételét helyezi előtérbe.

6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

6.3.1. Meglévő együttműködések

Újhartyán a Homokhátság egyik legészakibb települése, mintegy 23km² területet foglal el. A város földrajzi elhelyezkedése jelentősen befolyásolja Újhartyán fejlődési pályát, mivel a „fővárosi agglomeráció délkeleti peremén, az ország, sőt Kelet-Közép-Európa egyik legfontosabb térszerkezeti tengelyeként funkcionáló M5-ös autópálya mentén fekszik. Elhelyezkedése kiemelkedő, nagyon jelentős erőforrásként értelmezhető. Nemcsak Budapest, és a körülötte kialakult logisztikai-ipari gyűrű, ha nem a gyorsan iparosodó Kecskemét közelsége is a kisváros fejlődési lehetőségeit egyértelműen pozitívan befolyásoló tényező. A kapcsolatrendszer északkeleti irányba jó összeköttetést teremt Cegléd, Szolnok és Jászberény térségével, vagyis egy másik gazdasági erőközponttal is.” „A

térség településhálózata sajátos konfigurációt mutat, ahol a főváros relatív közelsége, és részben az alföldi jelleg miatt klasszikus centrum-periféria viszonyrendszerek, tiszta, homogén vonzáskörzetek nem alakultak ki. Valójában Újhartyán a Homokhátság északi peremén történelmileg kialakult mezővárosias-tanyás településöv, és az agglomeráció gyorsan urbanizálódó városokban igen gazdag zónájának határán található. A járásszékhely Dabas az utóbbi években jelentősen megerősödött központi szerepköreiben, de még így sem nagyon tett szert a szűkebb térségen túlnyúló térbeli jelentőségre.”

„Újhartyán urbanizációja, városiasodása egészen új keletű, és alapvetően két, teljesen eltérő elemből táplálkozik. A német nemzetiségi gyökerek sajátos, a térségitől megkülönböztető identitását kölcsönözik a településnek, a másik pillér természetesen a gazdasági centrum kialakulása, erősödése. 2006-tól az ipari park fenntartása az Újhartyáni Település Üzemeltető és Ország Középe Ipari Park Kft. feladata.

- Újhartyán különleges **térségi ellátó szerepet tölt be az alapfokú oktatási intézményeinek** köszönhetően. Valamint az itt letelepedett cégek munkaerő-igénye is egyre nagyobb arányban bejárók révén elégül(het) csak ki. „A magas minőségben működő, és jelentős népességet vonzó oktatás alapszolgáltatásokon kívül láthatóan felmerültek az igények bizonyos, tipikusan kisvárosi funkciók megteremtésére (középfokú oktatás, rendőrőrs stb.). Mindazonáltal hosszabb távon is azzal érdemes számolni, hogy bár Újhartyán gazdasági tekintetben jelentősen meghaladja majd szomszéd településeket, a humán szolgáltatások terén nem fog tudni versenyezni Dabassal vélhetően egyetlen olyan tekintetben sem, amikor a funkciók telepítése a területi politika szándékai szerint következik be. (...) Ennek a két szomszédos kisváros méretbeli különbsége (17 ezer fő – 2750 fő) és az ebből levezethető méretgazdaságosság fogalma említhető.”
- „**Fontos kohéziós erőt jelentenek a német nemzetiségi** gyökerek: még aki személyében nem is kötődik a németiséghez, úgy tűnik, hogy az is elfogadja, mint a települési identitás egy fontos elemét.” A sváb hagyományápolás tekintetében a hazai német nemzetiségű településekkel és külföldi német ajkú testvérvárosi kapcsolatot ápol, amely tanulmányutak, rendezvények, csereprogramok szervezésében rendszeres formát ölt.

Újhartyán város önkormányzata három önkormányzati társulásnak tagja, amelyek a szociális és egészségügyi szolgálatok ellátást biztosítják:

- **Társult önkormányzatok „Együtt” Segítőszolgálat.** Újhartyán Város Önkormányzata a szociális alapellátások egy részét társulási formában működteti. A társulási megállapodás szerint a Dabasi Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ újhartyáni kirendeltsége látja el a család és gyermejjóléti szolgálatot.
- **„Háziorvosi Ügyelet” Intézményfenntartó Önkormányzati Társulás.** Az egészségügyi ellátás fontos eleme a központi orvosi ügyeleti szolgáltatás. Az Inárcs, Kakucs, Újhartyán, Újlengyel sürgősségi orvosi ügyeleti ellátás 2004. november 1-től működik, majd 2014. november 1-től a „Háziorvosi ügyelet” Intézményfenntartó Önkormányzati Társulásként, amelynek székhelye Újhartyánban van, elnöke a város polgármestere. A működtetéssel kapcsolatos mindennemű feladatot az Újhartyáni Polgármesteri Hivatal látja el, a működési költségek lakosságszám arányosan oszlanak meg a társult önkormányzatok között.

- **Ország Közepe Többcélú Kistérségi Társulás.** Az "Ország Közepe" Önkormányzati Társulás 1995 végén jött létre Dabas és a környező települések összefogásával. 2004-ben a társulás átalakulásából jött létre az Ország Közepe Többcélú Kistérségi Társulás. A társulásban jelenleg 10 önkormányzat vesz részt: Dabas, Örkény, Hernád, Inárcs, Kakucs, Pusztavacs, Táborfalva, Tatárszentgyörgy, Újhartyán, Újlengyel. A kistérségi társulás közigazgatási területén több mint 42.000 ember él. A társulás elsődleges célja Dabas vonzáskörzetére fejlesztési stratégiák és programok kidolgozása, ezek képviselője országos, regionális, megyei szervezetekben, kormányzati, megyei programokban. A társulás kezdeményező szerepet vállal a régió gazdasági, infrastrukturális fejlesztésében, a tájegység értékeinek megőrzésében, a térségi identitástudat erősítésében. Tevékenységi körébe tartozik a turizmusfejlesztés, a természet és környezetvédelem térségi feladatainak koordinálása, a kistérség Európai Unió felzárkózásának elősegítése stb. A széleskörű feladatrendszer ellátása érdekében a társulás 1997-ben Térségfejlesztési irodát hozott létre dabasi székhellyel. Azóta az iroda folyamatosan működik, s a tervek szerint kialakításra kerül emellett párhuzamosan egy Kistérségi innovációs és információs központ, mely 2001-től a Halász Bálint kúriában kapott helyet. A társulás 2001 óta Ócsán működteti a kistérségi idegenforgalom koordinációs feladatait ellátó TOURINFORM irodát.

6.3.2. A térségi koordináció mechanizmusainak változásai

Alapvetően a helyi fejlesztésekkel kapcsolatos döntések az önkormányzatok keretein belül születnek. Térségi projektek fejlesztésénél az Ország Közepe Többcélú Kistérségi Társulás, mint térségi együttműködési platform jelentős hozzáadott értéket képvisel a jövőben is. A városi stratégia megvalósításához nem szükséges feltétlenül a közös együttműködési keret kialakítása, ugyanakkor a hatékonyabb tervezési és megvalósítási folyamatok érdekében célszerű a kapcsolatok fejlesztése.

Célszerű olyan informális vezetői fórum megteremtése a térségi döntéshozói szereplők között, ahol a kölcsönös tájékoztatás és a fejlesztési elképzelések összehangolása történik. A jövőben a kerákpárutak, környezetvédelmi és turisztikai beruházások terén lehet szorosabb az együttműködés a társulás 10 települése között. Javasolt ennek támogatására egy digitális platform létrehozása, ahol kommunikációs csatornákat is fenntartva információ átadására is alkalmas felületek jönnek létre.

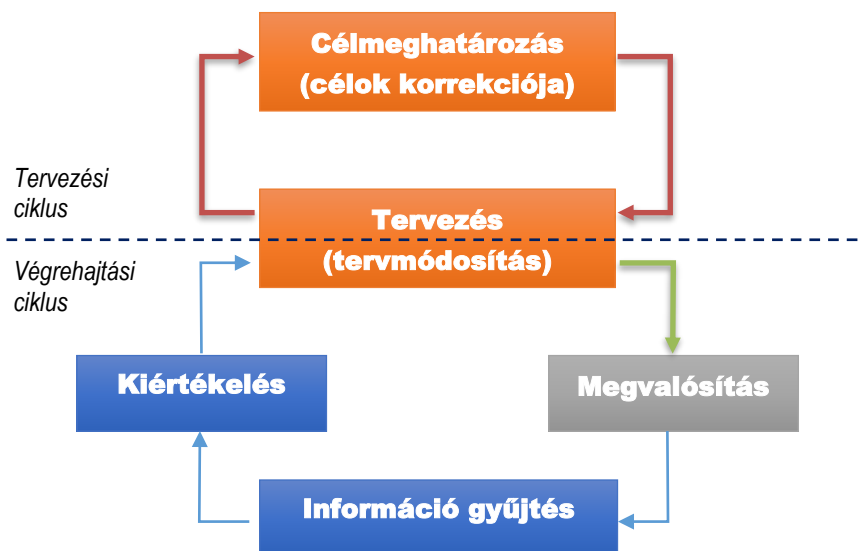
6.4. Monitoring rendszer kialakítása

A fejezetben az output és eredményindikátorokat határozzuk meg az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire.

A stratégia tervezése számos olyan feltevésen alapszik, amelyek a jelenlegi információk birtokában helyesnek és megalapozottnak tűnnek, s így sokkal alapozhatóak rájuk a stratégiai célok és az azok elérése érdekében hozott intézkedések. Ugyanakkor részint az információk hiányos jellege miatt (pl. a jelenleg még pontosan nem ismertek a 2021-2027 közötti időszak pályázati feltételei), részint a külső és a belső környezet (pl. gazdasági, szabályozási környezet) folytonos változásai miatt a célok teljesülése, az elvárt eredmények és hatások létrejötte nem tekinthető automatikusnak. A hatásmechanizmusokat számos olyan tényező befolyásolja, ami jelenleg nem, vagy csak hiányosan ismert, illetve amelyek befolyásolhatósága a stratégia megvalósítását menedzselő szervezet számára erősen korlátozott.

Mindezekből adódóan a stratégia sikeres megvalósítása elképzelhetetlen egy olyan **visszacsatolási mechanizmus** nélkül, amely alapján a stratégia-alkotási folyamat minden pontján újból és újból be lehet avatkozni, elvégezve a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a **monitoring rendszer** biztosítja. Alapja a megvalósításra vonatkozó folyamatos adat- és információgyűjtés, ami alapján ellenőrizhető, hogy a kitűzött célok irányába haladnak-e a folyamatok, várható-e a tervezett hatások elérése. Ha ennek során kiderül, hogy a szándékoltól eltérően haladnak a folyamatok, s a célok várhatóan nem, vagy csak részben teljesülnek, akkor a monitoring rendszer feltárja az eltérés okait is, s ezzel lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavatkozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés, pl. módosítani szükséges a tevékenységek menetét, a stratégia végrehajtásának mikéntjét, a szervezeti kereteket, a feladatokhoz rendelt erőforrásokat. Ha a korrekció a meglévő tervek keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron a stratégiai célok korrekciójára is sor kerülhet.

11. ábra A monitoringon alapuló visszacsatolás

A monitoring rendszer felépítése, működése

E logikából következik, hogy a monitoring rendszer elsődlegesen a stratégiáért felelős menedzsment eszköze a megvalósítás kontrolljában, ami csak akkor tölti be funkcióját, ha azt folyamatosan működtetik.

A stratégia keretében megfogalmazott célok megvalósulásának nyomon követése, az azokból való következtetések megfogalmazása és ezek visszacsatolása, a stratégia folyamatos korrekciója érdekében szükséges egy logikus, átlátható monitoring rendszer kialakítása.

A monitoring rendszer feladatai:

1. a megvalósítást mérő indikátorok meghatározása
2. az adatok stratégiában meghatározott időközönként történő aktualizálása
3. az időszakos felülvizsgálat, a célok megvalósulásának időközi értékelése

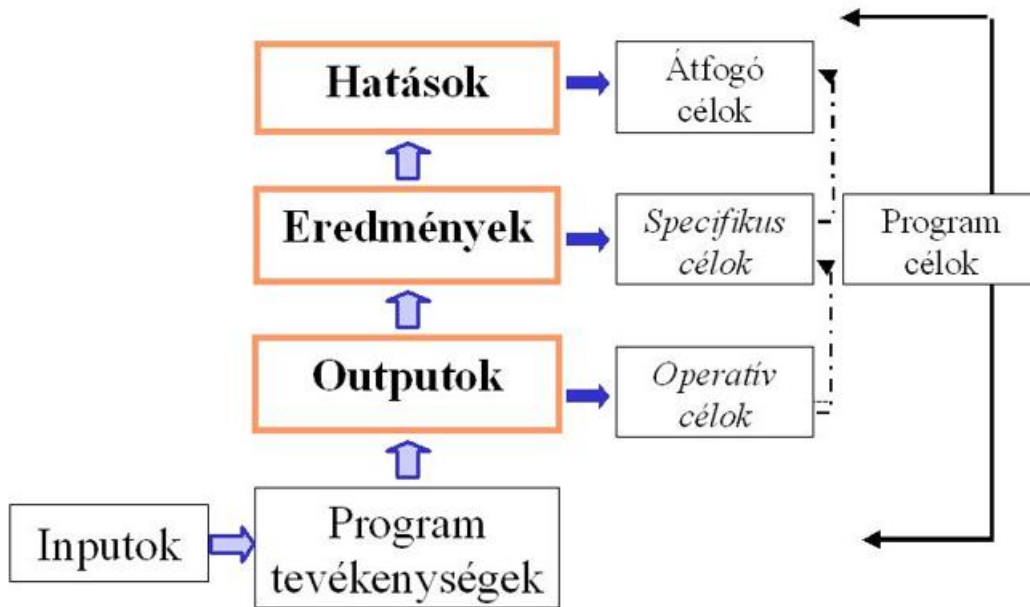
A monitoring értékeléshez indikátorokat használunk, amelynek fajtái az alábbiak:

Input: minden emberi, pénzügyi és fizikai erőforrás, amely a program során felhasználásra kerül

Output: a tevékenység közvetlen termékei

Eredmény: a kedvezményezettek számára érzékelhető közvetlen előny

Hatás: hosszabb távon jelentkező, a közvetlen előnyökön túlmutató következmény

12.ábra Monitoring indikátorok

Az indikátorokkal szemben támasztott elvárások:

- Specifikus (Specific)
- Mérhető (Measurable)
- Elérhető, rendelkezésre áll (Achievable/Available)
- Releváns (Relevant)
- Megbízható (Reliable)
- Aktuális (Timely)

Részcélok	eredmény indikátor	mérték-egység	bázisérték 2020	célérték 2027	adatforrás
I.1 Lakosságszám fenntartható növelése a hagyományok megtartásával	Sváb nemzetiségű lakosság arányának növekedése az össznépességen belül	%	13%		TEIR/KSH/ Népszámlálás (Önkormányzati adatbázis)
I.2 Lakossági szolgáltatások javítása	Közszolgáltatási szektorban dolgozók / vállalkozók arányának növekedése	%			TEIR/KSH/TSTAR

	Lakossági elégedettség nő	%			Önkormányzati adatbázis
II.1 Vállalkozásbarát környezet kialakítása, gazdaság gyarapítása	Vállalkozások száma nő	1000 főre eső vállalkozások száma			TEIR/KSH/TSTAR
	Lakossági elégedettség nő	%			Önkormányzati adatbázis
II.2 Fenntartható, klímabarát infrastruktúra fejlesztés	Alternatív energiafelhasználás aránya nő	%			TEIR/KSH/TSTAR
	Önkormányzati éves üzemeltetési költség csökken	mFt/év			Önkormányzati adatszolgáltatás
	Környezeti állapot javul (levegő-, zaj- stb. szennyezés csökken)				OKIR Egyedi mérések (zajszint és levegőminőség)

13.ábra Az ITS-hez kapcsolódó eredményindikátorok és azok mérési módszertana

Az adatok gyűjtéséről az ITS operatív megvalósításáért felelős egység gondoskodik. A megvalósítást mértékét mutató adatok összegyűjtése érdekében az önkormányzat e feladatért felelős operatív egysége folyamatos kapcsolatot tart a fejlesztések megvalósításában érintett szervezetekkel és az évente összegzett adatokat átadja a releváns bizottságnak és az évente üléselő ITS partnerségi fórumnak. Az adatok elemző értékelésére 3-4 évente kerül sor. Az értékelés a monitoring adatok összegzésén kívül tartalmazza a szabályozási és gazdasági környezet változásainak és az időközben elkészült vagy módosított ágazati stratégiák hatásainak vizsgálatát, újraértékeli a kockázatokat és az ITS megvalósításába bevonandó érintettek körét.

Az ITS felülvizsgálatára szintén 3-4 évente kerül sor az elemző értékelés alapján. Az ITS felülvizsgálatáért a stratégiai menedzsment felelős. A felülvizsgálat lehetőséget teremt a kijelölt akcióterületek határainak módosítására, a meghatározott célkitűzések változtatására, a megvalósulást mérő mutatók bővítésére, esetleges átdolgozására.

A felülvizsgálat elvégzésének felelőse Újhartyán város önkormányzata.

A monitoring jelentéseket az önkormányzat mindenki számára elérhetővé teszi.